

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 147

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 18 februarie 2005

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
84.	— Hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 1-64

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 6 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

A. Titlul II „Impozitul pe profit“:

1. După punctul 8 se introduce un nou punct, punctul 8¹, cu următorul cuprins:

„8¹. Veniturile realizate de organizațiile nonprofit din transferul sportivilor sunt venituri impozabile la determinarea profitului impozabil.“

2. Punctul 19 va avea următorul cuprins:

„19. În sensul prevederilor art. 20 lit. b) din Codul fiscal, investițiile financiare pe termen lung reprezintă activele înregistrate astfel potrivit reglementărilor contabile.“

3. La punctul 23, după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) penalitățile de întârziere și daunele-interese, stabilite, potrivit legii, în cadrul contractelor economice încheiate cu persoane rezidente, sunt cheltuieli deductibile, respectiv venituri impozabile pe măsura înregistrării lor.“

4. După punctul 32 se introduce un nou punct, punctul 32¹, cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:

n) pierderile înregistrate la scoaterea din evidență a creanțelor neîncasate, în următoarele cazuri:

1. procedura de faliment a debitorilor a fost închisă pe baza hotărârii judecătorești;

2. debitorul a decedat și creanța nu poate fi recuperată de la moștenitori;

3. debitorul este dizolvat, în cazul societății cu răspundere limitată cu asociat unic, sau lichidat, fără succesor;

4. debitorul înregistrează dificultăți financiare majore care îi afectează întreg patrimoniul.

Norme metodologice:

32¹. Dificultățile financiare majore care afectează întregul patrimoniu al debitorului sunt cele care rezultă din situații excepționale determinate de calamități naturale, epidemii, epizootii, accidente industriale sau nucleare, incendii, fenomene sociale sau economice, conjuncturi externe și în caz de război.“

5. După punctul 35 se introduc două puncte noi, punctul 35¹ și punctul 35², cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:

j) cheltuielile efectuate în numele unui angajat, la schemele facultative de pensii ocupaționale, în limita unei sume reprezentând echivalentul în lei a 200 de euro într-un an fiscal, pentru fiecare participant;

Norme metodologice:

35¹. Intră sub incidența prevederilor art. 21 alin. (3) lit. j) din Codul fiscal cheltuielile înregistrate de angajator în numele unui angajat, la schemele facultative de pensii ocupaționale, efectuate potrivit Legii nr. 249/2004 privind pensiile ocupaționale, în limita unei sume reprezentând echivalentul în lei a 200 de euro într-un an fiscal, pentru fiecare participant. Cursul de schimb utilizat pentru determinarea echivalentului în euro este cursul de schimb EUR/ROL comunicat de Banca Națională a României la data înregistrării cheltuielilor.

Codul fiscal:

k) cheltuielile cu primele de asigurare private de sănătate, în limita unei sume reprezentând echivalentul în lei a 200 de euro într-un an fiscal, pentru fiecare participant;

Norme metodologice:

35². Sunt deductibile la determinarea profitului impozabil, potrivit prevederilor art. 21 alin. (3) lit. k) din Codul fiscal, cheltuielile cu primele de asigurare private de sănătate, efectuate de angajator potrivit Legii asigurărilor private de sănătate nr. 212/2004, cu modificările ulterioare. Cursul de schimb utilizat pentru determinarea echivalentului în euro este cursul de schimb EUR/ROL comunicat de Banca Națională a României la data înregistrării cheltuielilor.“

6. Punctul 40 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

b) dobânzile/majorările de întârziere, amenzile, confiscările și penalitățile de întârziere datorate către autoritățile române, potrivit prevederilor legale. Amenzile, dobânzile, penalitățile sau majorările datorate către autorități străine ori în cadrul contractelor economice încheiate cu persoane nerezidente și/sau autorități străine sunt cheltuieli nedeductibile, cu excepția majorărilor al căror regim este reglementat prin convențiile de evitare a dublei impuneri.

Norme metodologice:

40. Majorările și penalitățile datorate în cadrul contractelor economice încheiate cu persoane nerezidente în România sunt cheltuieli nedeductibile.

Ca excepție de la regula alineatului precedent, majorările datorate în cadrul contractelor economice încheiate cu persoane nerezidente în România care, potrivit convențiilor de evitare a dublei impuneri, sunt tratate ca dobânzi sunt cheltuieli deductibile la calculul profitului impozabil în condițiile prevăzute de titlul II din Codul fiscal.“

7. După punctul 49 se introduce un nou punct, punctul 49¹, cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:

p) cheltuielile de sponsorizare și/sau mecenat efectuate potrivit legii.

Contribuabilii care efectuează sponsorizări și/sau acte de mecenat, potrivit prevederilor legii privind sponsorizarea și ale legii bibliotecilor, scad din impozitul pe profit datorat sumele aferente, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. sunt în limita a 3% din cifra de afaceri;

2. nu depășesc mai mult de 20% din impozitul pe profit datorat.

În limitele respective se încadrează și cheltuielile de sponsorizare a bibliotecilor de drept public, în scopul construcției de localuri, a dotărilor, achizițiilor de tehnologie a informației și de documente specifice, finanțării programelor de formare continuă a bibliotecarilor, schimburilor de specialiști, a burselor de specializare, a participării la congrese internaționale.

Norme metodologice:

49¹. Exemplu de calcul privind scăderea din impozitul pe profit datorat a cheltuielilor reprezentând sponsorizarea.

Un contribuabil plătitor de impozit pe profit încheie un contract de sponsorizare conform legii privind sponsorizarea, în calitate de sponsor, în valoare de 15.000.000 lei. Contractul de sponsorizare se încheie în data de 2 februarie 2005.

La calculul profitului impozabil pentru trimestrul I 2005, contribuabilul prezintă următoarele date financiare:

Venituri din vânzarea mărfurilor	=	1.000.000.000 lei
Venituri din prestări de servicii	=	2.000.000 lei
Total cifră de afaceri	=	1.002.000.000 lei
Cheltuieli privind mărfurile	=	750.000.000 lei
Cheltuieli cu personalul	=	20.000.000 lei
Alte cheltuieli de exploatare	=	90.000.000 lei

din care:

15.000.000 lei sponsorizare

Total cheltuieli 860.000.000 lei

Calculul profitului impozabil pentru trimestrul I 2005:

Profitul impozabil = 1.002.000.000 — 860.000.000 + 15.000.000 = 157.000.000 lei.

Impozitul pe profit înainte de scăderea cheltuielii cu sponsorizarea:

157.000.000 x 16% = 25.120.000 lei.

Avându-se în vedere condițiile de deducere prevăzute la art. 21 alin. (4) lit. p) din Codul fiscal, prin aplicarea limitelor, valorile sunt:

— 3% din cifra de afaceri reprezintă 3.006.000 lei;

— 20% din impozitul pe profit înainte de deducerea cheltuielilor de sponsorizare reprezintă 5.024.000 lei.

Suma de scăzut din impozitul pe profit este 3.006.000 lei.

Pentru trimestrul I 2005 impozitul pe profit datorat este de: 25.120.000 — 3.006.000 = 22.114.000 lei.“

8. După punctul 57 se introduce un nou punct, punctul 57¹, cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:

(5) Reducerea sau anularea oricărui provizion ori a rezervei care a fost anterior dedusă se include în veniturile impozabile, indiferent dacă reducerea sau anularea este datorată modificării destinației provizionului sau a rezervei, distribuirii provizionului sau rezervei către participanți sub orice formă, lichidării, divizării, fuziunii contribuabilului sau oricărui alt motiv. Prevederile prezentului alineat nu se aplică dacă un alt contribuabil preia un provizion sau o rezervă în legătură cu o divizare sau fuziune, reglementările acestui articol aplicându-se în continuare aceluși provizion sau rezervă.

Norme metodologice:

57¹. În aplicarea prevederilor art. 22 alin. (5), corelate cu dispozițiile art. 19 din Codul fiscal, surplusul din reevaluarea imobilizărilor corporale, care a fost anterior deductibil, evidențiat potrivit reglementărilor contabile în contul «Rezultatul reportat» sau în contul «Alte rezerve», analitice distincte, se impozitează la momentul modificării destinației rezervei, distribuirii rezervei către participanți sub orice formă, lichidării, divizării, fuziunii contribuabilului sau oricărui alt motiv, inclusiv la folosirea acesteia pentru acoperirea pierderilor contabile. Pentru calculul profitului impozabil aceste sume sunt elemente similare veniturilor.

Înregistrarea și menținerea în capitaluri proprii, respectiv conturi de rezerve sau rezultatul reportat, analitice distincte, a rezervelor constituite în baza unor acte normative nu se consideră modificarea destinației sau distribuție.“

9. Punctele 59—70 vor avea următorul cuprins:**„Codul fiscal:****Cheltuielile cu dobânzile și diferențe de curs valutar**

Art. 23. — (1) Cheltuielile cu dobânzile sunt integral deductibile în cazul în care gradul de îndatorare a capitalului este mai mic sau egal cu trei. Gradul de îndatorare a capitalului se determină ca raport între capitalul împrumutat cu termen de rambursare peste un an și capitalul propriu, ca medie a valorilor existente la începutul anului și sfârșitul perioadei pentru care se determină impozitul pe profit. Prin *capital împrumutat* se înțelege totalul creditelor și împrumuturilor cu termen de rambursare peste un an, potrivit clauzelor contractuale.

(2) În condițiile în care gradul de îndatorare a capitalului este peste trei, cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar sunt nedeductibile. Acestea se raportează în perioada următoare, în condițiile alin. (1), până la deductibilitatea integrală a acestora.

(3) În cazul în care cheltuielile din diferențele de curs valutar ale contribuabilului depășesc veniturile din diferențele de curs valutar, diferența va fi tratată ca o cheltuială cu dobânda, potrivit alin. (1), deductibilitatea acestei diferențe fiind supusă limitei prevăzute la alin. (1). Cheltuielile din diferențele de curs valutar, care se limitează potrivit prezentului alineat, sunt cele aferente împrumuturilor luate în calcul la determinarea gradului de îndatorare a capitalului.

(4) Dobânzile și pierderile din diferențe de curs valutar, în legătură cu împrumuturile obținute direct sau indirect de la bănci internaționale de dezvoltare și organizații similare, menționate în norme, și cele care sunt garantate de stat, precum și cele aferente împrumuturilor obținute de la societățile comerciale bancare române sau străine, sucursalele băncilor străine, cooperativele de credit, societățile de leasing pentru operațiuni de leasing, societățile de credit ipotecar și de la persoanele juridice care acordă credite potrivit legii, nu intră sub incidența prevederilor prezentului articol.

(5) În cazul împrumuturilor obținute de la alte entități, cu excepția celor prevăzute la alin. (4), dobânzile deductibile sunt limitate la:

a) nivelul ratei dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, corespunzătoare ultimei luni din trimestru, pentru împrumuturile în lei; și

b) nivelul ratei dobânzii anuale de 9%, pentru împrumuturile în valută. Acest nivel al ratei dobânzii se aplică la determinarea profitului impozabil aferent anului fiscal 2004. Nivelul ratei dobânzii pentru împrumuturile în valută se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

(6) Limita prevăzută la alin. (5) se aplică separat pentru fiecare împrumut, înainte de aplicarea prevederilor alin. (1) și (2).

(7) Prevederile alin. (1)—(3) nu se aplică societăților comerciale bancare, persoane juridice române, sucursalelor băncilor străine care își desfășoară activitatea în România, societăților de leasing pentru operațiunile de leasing, societăților de credit ipotecar, precum și instituțiilor de credit.

(8) În cazul unei persoane juridice străine care își desfășoară activitatea printr-un sediu permanent în România, prevederile prezentului articol se aplică prin luarea în considerare a capitalului propriu.

Norme metodologice:

59. În vederea determinării valorii deductibile a cheltuielilor cu dobânzile se efectuează mai întâi ajustările conform art. 23 alin. (5) din Codul fiscal. Valoarea cheltuielilor cu dobânzile care excedează nivelului de deductibilitate prevăzut la art. 23 alin. (5) din Codul fiscal este nedeductibilă, fără a mai fi luată în calcul în perioadele următoare.

60. În cazul în care capitalul propriu are o valoare negativă sau gradul de îndatorare este mai mare decât 3, cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențele de curs valutar sunt nedeductibile. Acestea se raportează în perioada următoare, în condițiile art. 23 alin. (1) din Codul fiscal, până la deductibilitatea integrală a acestora.

61. Intră sub incidența art. 23 alin. (3) din Codul fiscal numai pierderea netă din diferențele de curs valutar aferente capitalului împrumutat.

62. Instituțiile de credit, în sensul art. 23 alin. (7) din Codul fiscal, sunt cele autorizate, potrivit legii, de Banca Națională a României.

63. În sensul art. 23 alin. (1) din Codul fiscal, prin *capital împrumutat* se înțelege totalul creditelor și împrumuturilor cu termen de rambursare peste un an începând de la data încheierii contractului, cu excepția celor prevăzute la alin. (4) al art. 23 din Codul fiscal, indiferent de data la care acestea au fost contractate.

În capitalul împrumutat se includ și creditele sau împrumuturile care au un termen de rambursare mai mic de un an, în situația în care există prelungiri ale acestui termen, iar perioada de rambursare curentă, însumată cu perioadele de rambursare anterioare ale creditelor sau împrumuturilor pe care le prelungesc, depășește un an.

64. Capitalul propriu cuprinde capitalul social, rezervele legale, alte rezerve, profitul nedistribuit, rezultatul exercițiului și alte elemente de capital propriu constituite potrivit reglementărilor legale. În cazul sediilor permanente, capitalul propriu cuprinde capitalul de dotare pus la dispoziție de persoana juridică străină pentru desfășurarea activității în România, potrivit documentelor de autorizare, rezervele legale, alte rezerve, rezultatul exercițiului și alte elemente de capital propriu constituite potrivit reglementărilor legale.

65. Pentru calculul deductibilității cheltuielilor cu dobânzile se au în vedere următoarele:

a) pentru împrumuturile angajate de la alte entități, cu excepția celor prevăzute la art. 23 alin. (4) din Codul fiscal, se aplică limita prevăzută la art. 23 alin. (5) din același act normativ, indiferent de data la care au fost contractate;

b) în scopul aplicării art. 23 alin. (5) lit. a) din Codul fiscal, nivelul ratei dobânzii de referință, recunoscută la calculul profitului impozabil, este cea din ultima lună a trimestrului pentru care se calculează impozitul pe profit,

publicată de Banca Națională a României în Monitorul Oficial al României, Partea I;

c) modul de calcul al dobânzii, conform art. 23 alin. (5) din Codul fiscal, va fi cel corespunzător modului de calcul al dobânzii aferente împrumuturilor;

d) rezultatul exercițiului financiar luat în calcul la determinarea capitalului propriu pentru sfârșitul perioadei este cel înregistrat de contribuabil înainte de calculul impozitului pe profit.

66. Cheltuielile cu dobânzile însumate cu pierderea netă din diferențele de curs valutar aferente împrumuturilor cu

termen de rambursare mai mare de un an, luate în considerare la calculul gradului de îndatorare, sunt deductibile la determinarea profitului impozabil în condițiile prevăzute la art. 23 alin. (1) din Codul fiscal.

67. În vederea determinării impozitului pe profit, gradul de îndatorare se calculează ca raport între media capitalului împrumutat și media capitalului propriu. Pentru calculul acestor medii se folosesc valorile existente la începutul anului și la sfârșitul perioadei pentru care se determină impozitul pe profit, după cum urmează:

$$\text{Gradul de îndatorare} = \frac{\frac{\text{Capital împrumutat (începutul anului fiscal)} + \text{Capital împrumutat (sfârșitul perioadei)}}{2}}{\frac{\text{Capital propriu (începutul anului fiscal)} + \text{Capital propriu (sfârșitul perioadei)}}{2}}$$

astfel:

$$\text{Gradul de îndatorare} = \frac{\text{Capital împrumutat (începutul anului fiscal)} + \text{Capital împrumutat (sfârșitul perioadei)}}{\text{Capital propriu (începutul anului fiscal)} + \text{Capital propriu (sfârșitul perioadei)}}$$

68. În cazul în care gradul de îndatorare astfel determinat este mai mic sau egal cu trei, cheltuielile cu dobânzile și cu pierderea netă de curs valutar sunt deductibile integral după ce s-au efectuat ajustările prevăzute la art. 23 alin. (5) din Codul fiscal.

69. Dacă gradul de îndatorare astfel determinat este mai mare decât trei, suma cheltuielilor cu dobânzile și cu pierderea netă din diferențe de curs valutar este nedeductibilă în perioada de calcul al impozitului pe profit, urmând să se raporteze în perioada următoare, devenind subiect al limitării prevăzute la art. 23 alin. (1) din Codul fiscal pentru perioada în care se raportează.

70. În sensul prevederilor art. 23 alin. (4) din Codul fiscal, prin *bănci internaționale de dezvoltare* se înțelege:

- Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (B.I.R.D.), Corporația Financiară Internațională (C.F.I.) și Asociația pentru Dezvoltare Internațională (A.D.I.);
- Banca Europeană de Investiții (B.E.I.);
- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (B.E.R.D.);
- bănci și organizații de cooperare și dezvoltare regională similare.

Prin *împrumut garantat de stat* se înțelege împrumutul garantat de stat potrivit Legii datoriei publice nr. 313/2004.

Pentru determinarea profitului impozabil aferent anului fiscal 2005, nivelul ratei dobânzii pentru împrumuturile în valută este de 7%.

10. **Punctul 71¹ va avea următorul cuprins:**

Norme metodologice:

„71¹. Intră sub incidența art. 24 alin. (12) din Codul fiscal și mijloacele fixe amortizabile de natura construcțiilor.

Pentru investițiile considerate mijloace fixe amortizabile în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (3) din Codul fiscal, contribuabilii nu beneficiază de prevederile art. 24 alin. (12) din același act normativ.

Pentru mijloacele fixe amortizabile prevăzute la art. 24 alin. (3) lit. b) din Codul fiscal, deducerea de 20% se aplică la data punerii în funcțiune, cu ocazia recepției finale, la întreaga valoare a mijlocului fix amortizabil. În acest caz, valoarea fiscală rămasă de recuperat se determină, pe durata normală de utilizare rămasă, scăzând din valoarea totală a mijlocului fix amortizabil deducerea de 20% și amortizarea calculată până la data recepției finale.”

11. **După punctul 71³ se introduc patru puncte noi, punctele 71⁴, 71⁵, 71⁶ și 71⁷, cu următorul cuprins:**

„Codul fiscal:

(10) Cheltuielile aferente achiziționării de brevete, drepturi de autor, licențe, mărci de comerț sau fabrică și alte valori similare, precum și cheltuielile de dezvoltare care din punct de vedere contabil reprezintă imobilizări necorporale se recuperează prin intermediul deducerilor de amortizare liniară pe perioada contractului sau pe durata de utilizare, după caz. Cheltuielile aferente achiziționării sau producerii programelor informatice se recuperează prin intermediul deducerilor de amortizare liniară pe o perioadă de 3 ani. Pentru brevetele de invenție se poate utiliza și metoda de amortizare degresivă sau accelerată.

Norme metodologice:

71⁴. Pentru încadrarea cheltuielilor de dezvoltare în categoria imobilizărilor necorporale se utilizează criteriile prevăzute de reglementările contabile aplicabile.

Codul fiscal:

(15) Pentru mijloacele fixe amortizabile, deducerile de amortizare se determină fără a lua în calcul amortizarea contabilă și orice reevaluare contabilă a acestora. Câștigurile sau pierderile rezultate din vânzarea sau din scoaterea din funcțiune a acestor mijloace fixe se calculează pe baza valorii fiscale a acestora, care reprezintă valoarea fiscală de intrare a mijloacelor fixe, diminuată cu amortizarea fiscală. Pentru mijloacele fixe cu valoarea contabilă evidențiată în sold la 31 decembrie 2003, amortizarea se calculează în baza valorii rămase neamortizate, pe durata normală de utilizare rămasă, folosindu-se metodele de amortizare aplicate până la această dată. Valoarea rămasă neamortizată, în cazul mijloacelor fixe amortizabile vândute, este deductibilă la calculul profitului impozabil în situația în care acestea sunt valorificate prin unități specializate sau prin licitație organizată potrivit legii.

Norme metodologice:

71⁵. În categoria unităților specializate, conform art. 24 alin. (15) din Codul fiscal, se încadrează persoanele juridice care, potrivit obiectului de activitate, intermediază înstrăinarea de proprietăți imobiliare și a altor mijloace fixe,

departamentele specializate aflate în structura organizatorică a contribuabililor și alte unități cu activități similare.

Prin *valoarea fiscală rămasă neamortizată*, în cazul mijloacelor fixe amortizabile vândute, se înțelege diferența dintre valoarea de intrare fiscală și valoarea amortizării fiscale, din care se scad sumele rezultate în urma valorificării acestora.

Pentru determinarea valorii rămase neamortizate, în cazul mijloacelor fixe cu valoare contabilă evidențiată în sold la 31 decembrie 2003, în valoarea de intrare fiscală se includ și reevaluările efectuate, potrivit legii, până la acea dată.

71⁶. În aplicarea prevederilor art. 24 alin. (15) din Codul fiscal, cheltuielile înregistrate ca urmare a casării unui mijloc fix cu valoarea de intrare incomplet amortizată sunt cheltuieli efectuate în scopul realizării de venituri impozabile.

Prin *casarea unui mijloc fix* se înțelege operația de scoatere din funcțiune a activului respectiv, urmată de dezmembrarea acestuia și valorificarea părților componente rezultate, prin vânzare sau prin folosirea în activitatea curentă a contribuabilului.

71⁷. Cheltuielile cu amortizarea activelor necorporale aferente capitalului imobilizat, cu valoarea contabilă evidențiată în sold la 31 decembrie 2003, sunt deductibile la calculul profitului impozabil, pe durata rămasă de amortizat, în baza valorii rămase neamortizate.“

12. **Punctele 83 și 84 se abrogă.**

13. **Punctul 89 va avea următorul cuprins:**

„Codul fiscal:

(3) Profitul impozabil al sediului permanent se determină prin tratarea acestuia ca persoană separată și prin utilizarea regulilor prețurilor de transfer la stabilirea prețului de piață al unui transfer făcut între persoana juridică străină și sediul său permanent. Atunci când sediul permanent nu deține o factură pentru cheltuielile alocate lui de către sediul său principal, celelalte documente justificative trebuie să includă dovezi privind suportarea efectivă a costurilor și alocarea rezonabilă a acestor costuri către sediul permanent utilizând regulile prețurilor de transfer.

[...]

Norme metodologice:

[...]

89. În scopul deducerii cheltuielilor alocate unui sediu permanent de către persoana juridică străină care își desfășoară activitatea prin intermediul acestuia, precum și de către orice altă persoană afiliată acelei persoane juridice străine, pentru serviciile furnizate, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

(i) serviciul furnizat să fie efectiv prestat. Pentru a justifica prestarea efectivă a serviciului, sediul permanent trebuie să prezinte autorităților fiscale orice documente justificative din care să rezulte date privitoare la:

- natura și valoarea totală a serviciului prestat;
- părțile implicate;
- criteriile proprii de împărțire a costurilor pe fiecare beneficiar al serviciului respectiv, dacă este cazul;
- justificarea utilizării criteriului ca fiind adecvat naturii serviciului și activității desfășurate de sediul permanent;
- prezentarea oricăror alte elemente de recunoaștere a veniturilor și cheltuielilor care pot să ateste prestarea serviciului respectiv.

Justificarea prestării efective a serviciului se efectuează cu situațiile de lucrări, procesele-verbale de recepție, rapoartele de lucru, studiile de fezabilitate, de piață sau cu orice alte asemenea documente;

(ii) serviciul prestat trebuie să fie justificat și prin natura activității desfășurate la sediul permanent.

La stabilirea prețului de piață al transferurilor efectuate între persoana juridică străină și sediul său permanent, precum și între acesta și orice altă persoană afiliată acesteia, vor fi utilizate regulile prețurilor de transfer, astfel cum sunt acestea detaliate în normele metodologice pentru aplicarea art. 11 din Codul fiscal, completate cu liniile directe privind prețurile de transfer, emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.“

14. **După punctul 89 se introduce un punct nou, punctul 89¹, cu următorul cuprins:**

„Codul fiscal:

Venituri obținute de persoanele juridice străine din proprietăți imobiliare și din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare

Art. 30. — (1) Persoanele juridice străine care obțin venituri din proprietăți imobiliare situate în România sau din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română au obligația de a plăti impozit pe profit pentru profitul impozabil aferent acestor venituri.

(2) Veniturile din proprietățile imobiliare situate în România includ următoarele:

a) veniturile din închirierea sau cedarea folosinței proprietății imobiliare situate în România;

b) câștigul din vânzarea-cesionarea drepturilor de proprietate sau al oricăror drepturi legate de proprietatea imobiliară situată în România;

c) câștigul din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică, dacă minimum 50% din valoarea mijloacelor fixe ale persoanei juridice sunt, fie direct, fie prin intermediul mai multor persoane juridice, proprietăți imobiliare situate în România;

d) veniturile obținute din exploatarea resurselor naturale situate în România, inclusiv câștigul din vânzarea-cesionarea oricărui drept aferent acestor resurse naturale.

Norme metodologice:

89¹. Persoanele juridice străine care obțin venituri din proprietăți imobiliare situate în România au obligația de a plăti impozit pe profit pentru profitul impozabil aferent acestor venituri.

În cazul vânzării de proprietăți imobiliare situate în România, profitul impozabil reprezintă diferența dintre valoarea realizată din vânzarea acestor proprietăți imobiliare și costul de cumpărare, construire sau îmbunătățire a proprietății, redus cu amortizarea fiscală aferentă, după caz. Valoarea realizată din vânzarea acestor proprietăți imobiliare se reduce cu comisioanele, taxele sau cu alte sume plătite, aferente vânzării.

Profitul impozabil rezultat din închirierea sau cedarea folosinței proprietății imobiliare situate în România se calculează ca diferență între veniturile obținute și cheltuielile efectuate în scopul realizării acestora. Nu intră sub incidența acestor prevederi veniturile care sunt subiecte ale impozitului cu reținere la sursă.

Veniturile din proprietăți imobiliare situate în România includ și câștigurile din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică, dacă 50% din valoarea mijloacelor fixe ale acestei persoane juridice sunt, direct sau prin intermediul mai multor persoane juridice, proprietăți imobiliare situate în România.

În acest sens mijloacele fixe ale unei persoane juridice sunt în mod indirect proprietăți imobiliare situate în România atunci când respectiva societate deține părți sociale sau alte titluri de participare într-o altă societate

care întrunește condiția de 50% referitoare la deținerea de mijloace fixe situate în România.

Câștigurile din vânzarea-cesionarea de titluri de participare, inclusiv cele obținute în condițiile menționate la alineatele precedente, se determină ca diferență între veniturile realizate din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare și costul de achiziție al acestora, inclusiv orice comisioane, taxe sau alte sume plătite, aferente achiziționării unor astfel de titluri de participare.“

15. Punctul 101 va avea următorul cuprins:

„101. În cazul contribuabililor care desfășoară activități în zonele defavorizate, scutirea de la plata impozitului pe profit se acordă pe baza certificatului de investitor în zona defavorizată, eliberat înainte de data de 1 iulie 2003 de către agenția pentru dezvoltare regională în a cărei rază de competență teritorială se află sediul agentului economic, conform prevederilor legale în vigoare.“

B. Titlul III „Impozitul pe venit“ va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit

Art. 41. — Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit, potrivit prevederilor prezentului titlu, sunt următoarele:

- a) venituri din activități independente, definite conform art. 46;
- b) venituri din salarii, definite conform art. 55;
- c) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 61;
- d) venituri din investiții, definite conform art. 65;
- e) venituri din pensii, definite conform art. 68;
- f) venituri din activități agricole, definite conform art. 71;
- g) venituri din premii și din jocuri de noroc, definite conform art. 75;
- h) venituri din alte surse, definite conform art. 78.

Norme metodologice:

1. Veniturile din activități independente, inclusiv veniturile realizate de persoanele fizice în cadrul unor asocieri fără personalitate juridică, din cedarea folosinței bunurilor, precum și veniturile din activități agricole sunt venituri pentru care determinarea impozitului se face pe venitul net anual impozabil, corespunzător fiecărei surse de venit, impozitul fiind final.

2. Veniturile din celelalte categorii de venituri se supun impozitării, pe fiecare loc de realizare, în cadrul acestor categorii de venituri, impozitul fiind final.

Codul fiscal:

Venituri neimpozabile

Art. 42. — În înțelesul impozitului pe venit, următoarele venituri nu sunt impozabile:

a) ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, acordate din bugetul de stat, din bugetul asigurărilor sociale de stat, din bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice, inclusiv indemnizația de maternitate și pentru creșterea copilului, precum și cele de aceeași natură primite de la alte persoane, cu excepția indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;

Norme metodologice:

3. În categoria veniturilor neimpozabile se cuprind veniturile obținute de persoanele fizice, potrivit legii, cum sunt:

- alocația de stat pentru copii;

- alocația de întreținere pentru fiecare copil încredințat sau dat în plasament familial;

- indemnizația lunară primită de persoanele cu handicap grav și accentuat;

- alocația socială primită de nevăzătorii cu handicap grav și accentuat;

- indemnizația lunară acordată nevăzătorilor cu handicap grav, potrivit legii;

- contravaloarea serviciilor hoteliere acordate, potrivit legii, membrilor de familie care însoțesc în spital copii cu handicap sau copii bolnavi în vârstă de până la 3 ani;

- ajutorul pentru încălzirea locuinței;

- alocația pentru copiii nou-născuți, primită pentru fiecare dintre primii 4 copii născuți vii;

- indemnizația de maternitate;

- indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani;

- ajutorul social primit de soții celor care satisfac serviciul militar obligatoriu;

- ajutorul social acordat potrivit legii;

- ajutorul de urgență acordat de Guvern și de primari în situații de necesitate, ca urmare a calamităților naturale, incendiilor, accidentelor, precum și altor situații deosebite stabilite prin lege, în limita fondurilor existente;

- ajutoarele pentru procurarea de dispozitive medicale;

- ajutorul lunar sau alocația de sprijin primită de cadrele militare trecute în rezervă, fără drept de pensie, apte de muncă, care nu se pot încadra din lipsă de locuri de muncă corespunzătoare pregătirii lor;

- indemnizația de șomaj și alte drepturi neimpozabile acordate conform legislației în materie;

- sumele plătite din bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru completarea veniturilor persoanelor care se angajează înainte de expirarea perioadei de șomaj;

- prima de încadrare și prima de instalare acordate din bugetul asigurărilor pentru șomaj;

- sprijinul material acordat, potrivit legii, membrilor de familie ai magistratului decedat sau membrilor de familie ai altei persoane din cadrul organelor autorității judecătorești, care a decedat;

- echivalentul salariului primit de membrii familiei funcționarului public, în caz de deces al acestuia;

- indemnizația reparatorie lunară primită de persoanele care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă, marilor mutilați și urmașilor celor care au decedat ca urmare a participării la Revoluția din decembrie 1989;

- indemnizația reparatorie lunară primită de părinții persoanelor care au decedat ca urmare a participării la Revoluția din decembrie 1989;

- indemnizația reparatorie lunară primită de soțul supraviețuitor al persoanei care a decedat ca urmare a participării la Revoluția din decembrie 1989 și care are în întreținere unul sau mai mulți copii ai acesteia;

- suma fixă pentru îngrijire primită de invalizii și accidentații de război, marii mutilați și cei încadrați în gradul I de invaliditate;

- indemnizația lunară primită de persoanele persecutate din motive politice și etnice;

- indemnizația lunară primită de magistrații care în perioada anilor 1945—1952 au fost înlăturați din justiție din motive politice;

- indemnizația de veteran de război, inclusiv sporul, acordată potrivit legii;

- renta lunară acordată, potrivit legii, veteranilor de război;

— ajutorul anual pentru acoperirea unei părți din costul chiriei, energiei electrice și energiei termice, acordat veteranilor de război și văduvelor de război, precum și altor persoane defavorizate, potrivit legii;

— sprijinul material primit de soțul supraviețuitor și copiii urmași ai membrilor Academiei Române;

— ajutoarele acordate emigranților politici potrivit legislației în vigoare;

— ajutorul rambursabil pentru refugiați;

— ajutoarele umanitare, medicale și sociale;

— ajutorul de deces acordat potrivit legislației privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, precum și ajutorul pentru procurarea de proteze, orteze și de alte produse ortopedice, acordate în baza legislației de pensii;

— renta viageră acordată de la bugetul de stat, bugetele locale și din alte fonduri publice, potrivit legii;

— indemnizația de merit acordată în condițiile Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 859/2003 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit și a Regulamentului de funcționare a Comisiei naționale pentru acordarea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare;

— drepturi reprezentând transportul gratuit urban și interurban, acordate, potrivit legii, pentru adulții cu handicap accentuat și grav, precum și pentru asistenții personali sau însoțitorii acestora;

— alte asemenea venituri acordate potrivit normelor legale în vigoare.

4. În sensul art. 42 lit. a) din Codul fiscal, prin *alte persoane* se înțelege, printre alții, și:

— casa de ajutor reciproc a pensionarilor, pentru ajutoarele umanitare, medicale și sociale acordate membrilor din contribuțiile acestora;

— organizațiile umanitare, organizațiile sindicale, Crucea Roșie, unitățile de cult recunoscute în România și alte entități care pot acorda ajutoare umanitare sau sociale.

Codul fiscal:

b) sumele încasate din asigurări de orice fel reprezentând despăgubiri, sume asigurate, precum și orice alte drepturi, cu excepția câștigurilor primite de la societățile de asigurări ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți, cu ocazia tragerilor de amortizare. Nu sunt venituri impozabile despăgubirile în bani sau în natură primite de către o persoană fizică ca urmare a unui prejudiciu material suferit de aceasta, inclusiv despăgubirile reprezentând daunele morale;

Norme metodologice:

5. Sunt neimpozabile despăgubirile, sumele asigurate și orice alte drepturi acordate asiguraților, beneficiarilor sau terțelor persoane păgubite, din asigurările de orice fel, potrivit legislației privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor.

6. Sumele reprezentând alte drepturi acordate asiguraților pot avea, printre altele, următoarele forme: răscumpărări parțiale în contul persoanei asigurate, plăți eşalonate, rente, venituri rezultate din fructificarea rezervelor constituite din primele plătite de asigurați, precum și orice alte sume de aceeași natură, indiferent de denumirea sau forma sub care sunt plătite, în contul persoanei asigurate.

7. În cazul în care suportatorul primei de asigurare este o persoană fizică independentă, persoană juridică sau orice altă entitate care desfășoară o activitate, atunci

contravaloarea primelor de asigurare reprezintă venituri impozabile pentru persoana fizică beneficiară.

Codul fiscal:

c) sumele primite drept despăgubiri pentru pagube suportate ca urmare a calamităților naturale, precum și pentru cazurile de invaliditate sau deces, conform legii;

d) pensiile pentru invalizii de război, orfanii, văduvele/văduvii de război, sumele fixe pentru îngrijirea pensionarilor care au fost încadrați în gradul I de invaliditate, precum și pensiile, altele decât pensiile plătite din fonduri constituite prin contribuții obligatorii la un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din scheme facultative de pensii ocupaționale și cele finanțate de la bugetul de stat;

e) contravaloarea cupoanelor ce reprezintă bonuri de valoare care se acordă cu titlu gratuit persoanelor fizice conform dispozițiilor legale în vigoare;

f) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizare sau mecenat;

g) veniturile primite ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și mobile corporale din patrimoniul personal, altele decât câștigurile din transferul titlurilor de valoare;

h) drepturile în bani și în natură primite de militarii în termen, militarii cu termen redus, studenții și elevii unităților de învățământ din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională și persoanele civile, precum și cele ale gradaților și soldaților concentrați sau mobilizați;

i) bursele primite de persoanele care urmează orice formă de școlarizare sau perfecționare în cadru instituționalizat;

Norme metodologice:

8. Prin *cadru instituționalizat* se înțelege orice entitate care are ca obiect de activitate educația școlară, universitară, pregătirea și/sau perfecționarea profesională, recunoscută de autorități ale statului român.

Codul fiscal:

j) sumele sau bunurile primite cu titlu de moștenire și donație;

k) veniturile din agricultură și silvicultură, cu excepția celor prevăzute la art. 71;

Norme metodologice:

9. În categoria veniturilor din agricultură și silvicultură considerate neimpozabile se cuprind:

— veniturile realizate de proprietar/arendăș din valorificarea în stare naturală a produselor obținute de pe terenurile agricole și silvice, proprietate privată sau luate în arendă;

— veniturile provenite din: creșterea animalelor și păsărilor, apicultură și sericicultură;

— veniturile obținute de persoanele fizice din valorificarea în stare naturală, prin unități specializate, cum ar fi centre sau puncte de achiziție, a produselor culese sau capturate din flora și fauna sălbatică.

10. Se consideră în stare naturală: produsele agricole obținute după recoltare, materialul lemnos pe picior sau transformat în bușteni ori în bile, precum și produsele de origine animală, cum ar fi: lapte, lână, ouă, piei crude și altele asemenea, plante și animale din flora și fauna sălbatică, cum ar fi: plante medicinale, fructe de pădure, ciuperci, melci, scoici, șerpi, broaște și altele asemenea.

Codul fiscal:

l) veniturile primite de membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare pentru activitățile desfășurate în România în calitatea lor oficială, în condiții de reciprocitate, în virtutea regulilor generale ale dreptului

internațional sau a prevederilor unor acorduri speciale la care România este parte;

m) veniturile nete în valută primite de membrii misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și institutelor culturale ale României amplasate în străinătate, în conformitate cu legislația în vigoare;

n) veniturile primite de oficialii organismelor și organizațiilor internaționale din activitățile desfășurate în România în calitate lor oficială, cu condiția că poziția acestora, de oficial, să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

o) veniturile primite de cetățeni străini pentru activitatea de consultanță desfășurată în România, în conformitate cu acordurile de finanțare nerambursabilă încheiate de România cu alte state, cu organisme internaționale și organizații neguvernamentale;

p) veniturile primite de cetățeni străini pentru activități desfășurate în România, în calitate de corespondenți de presă, cu condiția reciprocității acordate cetățenilor români pentru venituri din astfel de activități și cu condiția ca poziția acestor persoane să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

q) sumele reprezentând diferența de dobândă subvenționată pentru creditele primite în conformitate cu legislația în vigoare;

r) subvențiile primite pentru achiziționarea de bunuri, dacă subvențiile sunt acordate în conformitate cu legislația în vigoare;

s) veniturile reprezentând avantaje în bani și/sau în natură primite de persoanele cu handicap, veteranii de război, invalizii și văduvele de război, accidentații de război în afara serviciului ordonat, persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, cele deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, urmașii eroilor-martiri, răniților, luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, precum și persoanele persecutate din motive etnice de regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945;

Norme metodologice:

11. Aceste venituri sunt acordate prin legi speciale și cuprind, printre altele:

— contravaloarea protezelor acordate gratuit pentru mării mutilați și persoanele care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă, a medicamentelor gratuite, accesului gratuit la sanatorii și baze de tratament aparținând Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor și altor instituții potrivit legii;

— contravaloarea transportului urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și altele asemenea, prevăzute a fi acordate persoanelor care intră sub incidența prevederilor art. 5 alin. (1) lit. k) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare;

— contravaloarea asistenței medicale și a medicamentelor acordate în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor, a transportului gratuit cu mijloacele de transport în comun și pe calea ferată română, contravaloarea biletului gratuit, pentru tratament într-o stațiune balneoclimaterică și altele asemenea, prevăzute a fi acordate persoanelor care intră sub incidența prevederilor Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori

constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare;

— contravaloarea călătoriilor gratuite pe calea ferată, gratuitățile pe mijloacele de transport în comun în mediul urban, a lemnelor de foc sau echivalent cărbuni, a asistenței medicale gratuite în toate instituțiile medicale civile de stat sau militare și asigurarea de medicamente gratuite atât în tratamentele ambulatorii, cât și pe timpul spitalizării, a biletelor de tratament gratuite, în limita posibilităților existente, în stațiuni balneoclimaterice, a protezelor, a cârjelor, a ghetelor ortopedice, a cărucioarelor, a aparatelor auditive și implanturilor cardiace, mijloacelor moto și auto speciale pentru cei handicapați locomotor și altele asemenea, potrivit Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— contravaloarea transportului urban gratuit cu mijloace de transport în comun pentru adulții cu handicap accentuat și grav și pentru asistenții personali sau pentru însoțitorii acestora, a transportului interurban gratuit cu trenul, asistență medicală gratuită în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 519/2002, cu modificările și completările ulterioare;

— altele asemenea, aprobate prin lege.

12. Persoanele fizice prevăzute la art. 42 lit. s) din Codul fiscal datorează impozit pe venit pentru categoriile de venituri prevăzute la art. 41 din Codul fiscal.

Codul fiscal:

t) premiile obținute de sportivii medaliați la campionatele mondiale, europene și la jocurile olimpice. Nu sunt venituri impozabile premiile, primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți în legislația în materie, în vederea realizării obiectivelor de înaltă performanță: clasarea pe podiumul de premiere la campionatele europene, campionatele mondiale și jocurile olimpice, precum și calificarea și participarea la turneele finale ale campionatelor mondiale și europene, prima grupă valorică, precum și la jocurile olimpice, în cazul jocurilor sportive. Nu sunt venituri impozabile primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți de legislația în materie, în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale ale loturilor reprezentative ale României;

Norme metodologice:

13. Beneficiază de aceste prevederi și următorii specialiști: profesorii cu diplomă de licență sau de absolvire, instructorii și managerii din domeniu, precum și alte persoane calificate pentru asistență medicală, cercetare și asistență științifică, organizare și conducere tehnică și alte ocupații complementare, potrivit reglementărilor în materie.

Codul fiscal:

u) premiile și alte drepturi sub formă de cazare, masă, transport și altele asemenea, obținute de elevi și studenți în cadrul competițiilor interne și internaționale, inclusiv elevi și studenți nerezidenți în cadrul competițiilor desfășurate în România;

Norme metodologice:

14. În această categorie se cuprind:

— premii obținute la concursuri pe obiecte sau discipline de învățământ, pe meserii, cultural-științifice, festivaluri, simpozioane, concursuri tehnico-științifice, premii

obținute la campionate și concursuri sportive școlare, naționale și internaționale;

— contravaloarea avantajelor sub formă de masă, cazare și transport;

— alte drepturi materiale primite de participanți cu ocazia acestor manifestări;

— altele asemenea.

Codul fiscal:

v) prima de stat acordată în conformitate cu prevederile Legii nr. 541/2002 privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, cu modificările și completările ulterioare;

x) alte venituri care nu sunt impozabile, așa cum sunt precizate la fiecare categorie de venit.

Cotele de impozitare

Art. 43. — (1) Cota de impozit pentru determinarea impozitului pe veniturile din:

a) activități independente;

b) salarii;

c) cedarea folosinței bunurilor;

d) pensii;

e) activități agricole;

f) premii;

g) alte surse

este de 16% aplicată asupra venitului impozabil corespunzător fiecărei surse din categoria respectivă.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) cotele de impozit prevăzute în categoriile de venituri din investiții și din jocuri de noroc.

Norme metodologice:

15. La determinarea impozitului anual/lunar, la plățile anticipate cu titlu de impozit calculat pentru veniturile prevăzute la art. 41 din Codul fiscal, bazele de calcul al impozitului vor fi stabilite prin rotunjire la mia de lei, prin neglijarea fracțiunilor sub 1.000 lei.

Codul fiscal:

Perioada impozabilă

Art. 44. — (1) Perioada impozabilă este anul fiscal care corespunde anului calendaristic.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), perioada impozabilă este inferioară anului calendaristic, în situația în care decesul contribuabilului survine în cursul anului.

Norme metodologice:

16. Anul fiscal corespunde cu perioada celor 12 luni ale unui an calendaristic în care se realizează venituri.

17. În cazul decesului contribuabilului, perioada impozabilă este inferioară anului calendaristic, cuprinzând numărul de luni din anul calendaristic până la data decesului.

Codul fiscal:

Stabilirea deducerilor personale și a sumelor fixe

Art. 45. — (1) Deducerea personală, precum și celelalte sume fixe, exprimate în lei, se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(2) Sumele sunt calculate prin rotunjire la suta de mii de lei, în sensul că fracțiunile sub 100.000 lei se majorează la 100.000 lei.

Codul fiscal:

CAPITOLUL II

Venituri din activități independente

Definirea veniturilor din activități independente

Art. 46. — (1) Veniturile din activități independente cuprind veniturile comerciale, veniturile din profesii libere și veniturile din drepturi de proprietate intelectuală,

realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, inclusiv din activități adiacente.

(2) Sunt considerate venituri comerciale veniturile din fapte de comerț ale contribuabililor, din prestări de servicii, altele decât cele prevăzute la alin. (3), precum și din practicarea unei meserii.

(3) Constituie venituri din profesii libere veniturile obținute din exercitarea profesiilor medicale, de avocat, notar, auditor financiar, consultant fiscal, expert contabil, contabil autorizat, consultant de plasament în valori mobiliare, arhitect sau a altor profesii reglementate, desfășurate în mod independent, în condițiile legii.

(4) Veniturile din valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală provin din brevete de invenție, desene și modele, mostre, mărci de fabrică și de comerț, procedee tehnice, know-how, din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor și altele asemenea.

Norme metodologice:

18. Se supun impozitului pe veniturile din activități independente persoanele fizice care realizează aceste venituri în mod individual sau asociate pe baza unui contract de asociere încheiat în vederea desfășurării de activități în scopul obținerii de venit, asociere care se realizează potrivit dispozițiilor legale și care nu dă naștere unei persoane juridice.

19. Exercitarea unei activități independente presupune desfășurarea acesteia în mod obișnuit, pe cont propriu și urmărind un scop lucrativ. Printre criteriile care definesc preponderent existența unei activități independente sunt: libera alegere a desfășurării activității, a programului de lucru și a locului de desfășurare a activității; riscul pe care și-l asumă întreprinzătorul; activitatea se desfășoară pentru mai mulți clienți; activitatea se poate desfășura nu numai direct, ci și cu personalul angajat de întreprinzător în condițiile legii.

20. Persoanele fizice nerezidente sunt supuse impozitării în România pentru veniturile obținute din desfășurarea în România, potrivit legii, a unei activități independente, printr-un sediu permanent.

21. Sunt considerate venituri comerciale veniturile realizate din fapte de comerț de către persoane fizice sau asocieri fără personalitate juridică, din prestări de servicii, altele decât cele realizate din profesii libere, precum și cele obținute din practicarea unei meserii.

Principalele activități care constituie fapte de comerț sunt:

— activități de producție;

— activități de cumpărare efectuate în scopul revânzării;

— organizarea de spectacole culturale, sportive, distractive și altele asemenea;

— activități al căror scop este facilitarea încheierii de tranzacții comerciale printr-un intermediar, cum ar fi: contract de comision, de mandat, de reprezentare, de agent de asigurare și alte asemenea contracte încheiate în conformitate cu prevederile Codului comercial, indiferent de perioada pentru care a fost încheiat contractul;

— vânzarea în regim de consignație a bunurilor cumpărate în scopul revânzării sau produse pentru a fi comercializate;

— activități de editare, imprimare, multiplicare, indiferent de tehnica folosită, și altele asemenea;

— transport de bunuri și de persoane;

— alte fapte de comerț definite în Codul comercial.

22. Pentru persoanele fizice asociate impunerea se face la nivelul fiecărei persoane asociate din cadrul asocierii fără

personalitate juridică, potrivit contractului de asociere, inclusiv al societății civile profesionale, asupra venitului net distribuit.

23. Sunt considerate venituri din profesii libere veniturile obținute din prestări de servicii cu caracter profesional, desfășurate în mod individual sau în diverse forme de asociere, în domeniile științific, literar, artistic, educativ și altele, de către: medici, avocați, notari publici, executori judecătorești, experți tehnici și contabili, contabili autorizați, consultanți de plasament în valori mobiliare, auditori financiari, consultanți fiscali, arhitecți, traducători, sportivi, arbitri sportivi, precum și alte persoane fizice cu profesii reglementate desfășurate în mod independent, în condițiile legii.

24. Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală sunt venituri realizate din valorificarea drepturilor industriale, cum ar fi: invenții, mai puțin realizările tehnice, know-how, mărci înregistrate, franciza și altele asemenea, recunoscute și protejate prin înscrieri ale instituțiilor specializate, precum și a drepturilor de autor, inclusiv a drepturilor conexe dreptului de autor. Veniturile de această natură se supun regulilor de determinare pentru veniturile din activități independente și în situația în care drepturile respective fac obiectul unor contracte de cesiune, închiriere, colaborare, cercetare, licență, franciză și altele asemenea, precum și cele transmise prin succesiune, indiferent de denumirea sub care se acordă, cum ar fi: remunerație directă, remunerație secundară, onorariu, redevență și altele asemenea.

Veniturile rezultate din cesiunile de drepturi de proprietate intelectuală prevăzute în mod expres în contractul încheiat între părți reprezintă venituri din drepturi de proprietate intelectuală. De asemenea, sunt incluse în categoria veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală și veniturile din cesiuni pentru care reglementările în materie stabilesc prezumția de cesiune a drepturilor în lipsa unei prevederi contrare în contract.

În situația existenței unei activități dependente ca urmare a unei relații de angajare, remunerația prestărilor rezultate din cesiunile de drepturi de proprietate intelectuală care intră în sfera sarcinilor de serviciu reprezintă venituri de natură salarială, conform prevederilor menționate în mod expres în contractul dintre angajat și angajator, și se supun impozitării potrivit prevederilor cap. III «Venituri din salarii» al titlului III din Codul fiscal.

Veniturile reprezentând drepturi bănești ale autorului unei realizări tehnice nu sunt considerate, din punct de vedere fiscal, venituri din drepturi de proprietate intelectuală.

25. Persoanele fizice angajate, precum și cele care încheie contracte, altele decât cele prin care sunt reglementate relațiile de angajare, și care desfășoară activități utilizând baza materială a angajatorului sau a celeilalte părți contractante, în vederea realizării de invenții, realizări tehnice sau procedee tehnice, opere științifice, literare, artistice etc., obțin venituri de natură salarială.

26. Veniturile realizate de sportivii care participă la competiții sportive pe cont propriu și nu au relații contractuale de muncă cu entitatea plătitoare de venit sunt considerate venituri din activități independente.

Codul fiscal:

Venituri neimpozabile

Art. 47. — (1) Nu sunt venituri impozabile:

a) veniturile obținute prin aplicarea efectivă în țară de către titular sau, după caz, de către licențiații acestuia a unei invenții brevetate în România, incluzând fabricarea produsului sau, după caz, aplicarea procedului, în primii

5 ani de la prima aplicare, calculați de la data începerii aplicării și cuprinși în perioada de valabilitate a brevetului;
b) venitul obținut de titularul brevetului prin cesionarea acestuia.

(2) De prevederile alin. (1) beneficiază persoanele fizice care exploatează invenția, respectiv titularul brevetului aplicat.

Norme metodologice:

27. Aplicarea efectivă în orice domeniu tehnologic a unei invenții pentru care este acordat sau este validat în România un brevet de invenție care are ca obiect un produs și un procedeu înseamnă oricare dintre actele prevăzute la art. 33 alin. 2 din Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare.

Procedeu poate fi și o metodă sau poate cuprinde ori poate să se refere și la utilizarea unui produs.

Prin *produs* se înțelege și produsul obținut în mod direct prin aplicarea unui procedeu brevetat, inclusiv cel de fabricație, prin folosirea unei instalații sau a altora asemenea.

Brevetul de invenție poate avea ca obiect o invenție sau un grup de invenții legate printr-un concept inventiv general.

28. În înțelesul pct. 27 se consideră că și următoarele acte constituie o aplicare efectivă a invenției:

a) proiectarea obiectului unei invenții constând în realizarea unui proiect:

1. de execuție pentru obținerea unui produs;

2. tehnologic pentru aplicarea unui procedeu/tehnologii sau a unei metode ori pentru utilizarea unui produs;

b) executarea și/sau experimentarea prototipului/unicatului unui produs ori experimentarea tehnologiei care face obiectul unei invenții;

c) executarea și/sau exploatarea seriei „zero” a produsului ori a instalației-pilot;

d) exploatarea pe scară largă a obiectului unei invenții, și anume:

1. fabricarea unui produs care poate fi un dispozitiv, un utilaj, o instalație, o compoziție sau altele asemenea, obiect al unei invenții dintr-un brevet de invenție și, respectiv, produsul obținut în mod direct prin aplicarea unui procedeu brevetat;

2. folosirea unui procedeu, respectiv a unei tehnologii sau a unei metode, obiect al unei invenții dintr-un brevet de invenție;

3. folosirea unui mijloc, dispozitiv, aparat, a unei instalații, obiect al unei invenții exclusiv pentru necesitățile interne ale unității care aplică;

4. utilizarea unui produs obiect al unei invenții dintr-un brevet de invenție;

e) comercializarea rezultatelor actelor prevăzute la lit. a)–d) de către deținătorul de drepturi care este și producător, dacă aceste acte au fost efectuate în țară.

29. Prima aplicare se ia în considerare în mod distinct pentru titularul de brevet, precum și pentru fiecare dintre licențiații acestuia.

30. Pentru ca titularul brevetului, succesorul său în drepturi sau, după caz, licențiații acestuia să beneficieze de încadrarea venitului ca neimpozabil, trebuie să fie îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) să existe o copie, certificată pentru conformitate de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, a hotărârii definitive de acordare a brevetului de invenție; în cazul în care solicitantul care cere încadrarea venitului ca neimpozabil este altă persoană decât titularul brevetului,

este necesar să aibă documente autentificate, din care să rezulte că acesta:

1. este succesorul în drepturi al titularului brevetului; sau
2. este licențiat al titularului brevetului; sau
3. este licențiat al succesorului în drepturi al titularului brevetului;

b) să existe un document eliberat de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, din care să reiasă că transmiterea de drepturi este înregistrată în vederea publicării acesteia în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială;

c) să existe documente eliberate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, din care să rezulte că brevetul de invenție este și a rămas în vigoare pe perioada pentru care se solicită încadrarea venitului ca neimpozabil;

d) să existe evidențe contabile din care să rezulte că, în perioada pentru care se solicită încadrarea venitului ca neimpozabil pentru invenția sau grupul de invenții brevetate, a fost efectuat cel puțin unul dintre actele prevăzute la pct. 27 și 28, precum și nivelul venitului obținut în această perioadă;

e) veniturile și cheltuielile aferente sunt cele înregistrate separat în contabilitatea în partidă simplă, potrivit reglementărilor legale;

f) să posede un document eliberat de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, din care să reiasă data primei aplicări de la care începe perioada de 5 ani de aplicare efectivă.

31. Succesorul în drepturi al titularului, în baza unei transmiteri prin cesiune a dreptului la brevet, beneficiază de încadrarea venitului ca neimpozabil numai pentru perioada rămasă până la epuizarea perioadei de 5 ani.

32. Venitul se stabilește cu referire strictă la întinderea protecției conferite de brevet care este dată de conținutul revendicărilor, a căror interpretare se face în legătură cu descrierea și desenele invenției obiect al brevetului, conform prevederilor art. 33 alin. 3 din Legea nr. 64/1991, republicată, cu modificările ulterioare.

33. În cazul în care invenția revendicată se referă numai la o parte evident distinctă a obiectului invenției, iar din evidențele contabile rezultă venitul brut pentru întregul obiect al invenției, se procedează la stabilirea ponderii invenției revendicate și, pe această bază, se determină venitul brut obținut prin aplicarea părții distincte a obiectului invenției.

34. Venitul include și câștigurile obținute de titularul brevetului sau de licențiații acestuia din sumele percepute ca urmare a utilizării invenției revendicate, în cazul în care există o revendicare de utilizare sau de folosire a unui produs.

35. Venitul obținut de către persoana fizică având calitatea de inventator conform prevederilor art. 3 din Legea nr. 64/1991, republicată, cu modificările ulterioare, ca urmare a transmiterii prin cesiune a dreptului la brevetul de invenție, este în întregime neimpozabil.

În cazul în care drepturile sunt transmise conform alineatului precedent, dar parțial, încadrarea venitului ca neimpozabil privește venitul obținut prin transmiterea parțială a drepturilor.

Codul fiscal:

Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat pe baza contabilității în partidă simplă

Art. 48. — (1) Venitul net din activități independente se determină ca diferență între venitul brut și cheltuielile aferente realizării venitului, deductibile, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, cu excepția prevederilor art. 49 și 50.

(2) Venitul brut cuprinde:

a) sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură din desfășurarea activității;

b) veniturile sub formă de dobânzi din creanțe comerciale sau din alte creanțe utilizate în legătură cu o activitate independentă;

c) câștigurile din transferul activelor din patrimoniul afacerii, utilizate într-o activitate independentă, inclusiv contravaloarea bunurilor rămase după încetarea definitivă a activității;

d) veniturile din angajamentul de a nu desfășura o activitate independentă sau de a nu concura cu o altă persoană;

e) veniturile din anularea sau scutirea unor datorii de plată apărute în legătură cu o activitate independentă.

(3) Nu sunt considerate venituri brute:

a) aporturile în numerar sau echivalentul în lei al aporturilor în natură făcute la începerea unei activități sau în cursul desfășurării acesteia;

b) sumele primite sub formă de credite bancare sau de împrumuturi de la persoane fizice sau juridice;

c) sumele primite ca despăgubiri;

d) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizări, mecenat sau donații.

(4) Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile aferente veniturilor, pentru a putea fi deduse, sunt:

a) să fie efectuate în cadrul activităților desfășurate în scopul realizării venitului, justificate prin documente;

b) să fie cuprinse în cheltuielile exercițiului financiar al anului în cursul căruia au fost plătite;

c) să respecte regulile privind amortizarea, prevăzute în titlul II, după caz;

d) cheltuielile cu primele de asigurare să fie efectuate pentru:

1. active corporale sau necorporale din patrimoniul afacerii;

2. activele ce servesc ca garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității pentru care este autorizat contribuabilul;

3. boli profesionale, risc profesional și accidente de muncă;

4. persoane care obțin venituri din salarii, potrivit prevederilor cap. III din prezentul titlu, cu condiția impozitării sumei reprezentând prima de asigurare, la beneficiarul acesteia, la momentul plății de către suportator.

(5) Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat:

a) cheltuielile de sponsorizare și mecenat efectuate conform legii, în limita unei cote de 5% din baza de calcul determinată conform alin. (6);

b) cheltuielile de protocol, în limita unei cote de 2% din baza de calcul determinată conform alin. (6);

c) suma cheltuielilor cu indemnizația primită pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru instituțiile publice;

d) cheltuielile sociale, în limita sumei obținute prin aplicarea unei cote de până la 2% la fondul de salarii realizat anual;

e) pierderile privind bunurile perisabile, în limitele prevăzute de actele normative în materie;

f) cheltuielile reprezentând tichetele de masă acordate de angajatori, potrivit legii;

g) contribuțiile efectuate în numele angajaților la scheme facultative de pensii ocupaționale, în conformitate

cu legislația în vigoare, în limita echivalentului în lei a 200 euro anual pentru o persoană;

h) prima de asigurare pentru asigurările private de sănătate, în limita echivalentului în lei a 200 euro anual pentru o persoană;

i) cheltuielile efectuate pentru activitatea independentă, cât și în scopul personal al contribuabilului sau asociațiilor sunt deductibile numai pentru partea de cheltuială care este aferentă activității independente;

j) cheltuielile reprezentând contribuții sociale obligatorii pentru salariați și contribuabili, potrivit legii;

k) dobânzi aferente împrumuturilor de la persoane fizice și juridice, utilizate în desfășurarea activității, pe baza contractului încheiat între părți, în limita nivelului dobânzii de referință a Băncii Naționale a României;

l) cheltuielile efectuate de utilizator, reprezentând chiria — rata de leasing — în cazul contractelor de leasing operațional, respectiv cheltuielile cu amortizarea și dobânzile pentru contractele de leasing financiar, stabilite în conformitate cu prevederile privind operațiunile de leasing și societățile de leasing;

m) cotizații plătite la asociațiile profesionale în limita a 2% din baza de calcul determinată conform alin. (6).

(6) Baza de calcul se determină ca diferență dintre venitul brut și cheltuielile deductibile, altele decât cheltuielile de sponsorizare, mecenat, cheltuielile de protocol și cotizațiile plătite la asociațiile profesionale.

(7) Nu sunt cheltuieli deductibile:

a) sumele sau bunurile utilizate de contribuabil pentru uzul personal sau al familiei sale;

b) cheltuielile corespunzătoare veniturilor neimpozabile ale căror surse se află pe teritoriul României sau în străinătate;

c) impozitul pe venit datorat potrivit prezentului titlu, inclusiv impozitul pe venitul realizat în străinătate;

d) cheltuielile cu primele de asigurare, altele decât cele prevăzute la alin. (4) lit. d) și la alin. (5) lit. h);

e) donații de orice fel;

f) amenzile, confiscările, dobânzile, penalitățile de întârziere și penalitățile datorate autorităților române și străine, potrivit prevederilor legale, altele decât cele plătite conform clauzelor din contractele comerciale;

g) ratele aferente creditelor angajate;

h) dobânzile aferente creditelor angajate pentru achiziționarea de imobilizări corporale de natura mijloacelor fixe, în cazul în care dobânda este cuprinsă în valoarea de intrare a imobilizării corporale, potrivit prevederilor legale;

i) cheltuielile de achiziționare sau de fabricare a bunurilor și a drepturilor amortizabile din Registrul-inventar;

j) cheltuielile privind bunurile constatate lipsă din gestiune sau degradate și neimputabile, dacă inventarul nu este acoperit de o poliță de asigurare;

k) sumele sau valoarea bunurilor confiscate ca urmare a încălcării dispozițiilor legale în vigoare;

l) impozitul pe venit suportat de plătitorul venitului în contul beneficiarilor de venit;

m) alte sume prevăzute prin legislația în vigoare.

(8) Contribuabilii care obțin venituri din activități independente sunt obligați să organizeze și să conducă contabilitate în partidă simplă, cu respectarea reglementărilor în vigoare privind evidența contabilă, și să completeze Registrul-jurnal de încasări și plăți, Registrul-inventar și alte documente contabile prevăzute de legislația în materie.

(9) În Registrul-inventar se trec toate bunurile și drepturile aferente desfășurării activității.

Norme metodologice:

36. În venitul brut se includ toate veniturile în bani și în natură, cum sunt: venituri din vânzarea de produse și de mărfuri, venituri din prestarea de servicii și executarea de lucrări, venituri din vânzarea sau închirierea bunurilor din patrimoniul afacerii și orice alte venituri obținute din exercitarea activității, precum și veniturile din dobânzile primite de la bănci pentru disponibilitățile bănești aferente afacerii, din alte activități adiacente și altele asemenea.

Prin *activități adiacente* se înțelege toate activitățile care au legătură cu obiectul de activitate autorizat.

În cazul încetării definitive a activității sumele obținute din valorificarea bunurilor din patrimoniul afacerii, înscrise în Registrul-inventar, cum ar fi: mijloace fixe, obiecte de inventar și altele asemenea, precum și stocurile de materii prime, materiale, produse finite și mărfuri rămase nevalorificate sunt incluse în venitul brut.

În cazul în care bunurile din patrimoniul afacerii trec în patrimoniul personal al contribuabilului, din punct de vedere fiscal se consideră o înstrăinare, iar suma reprezentând contravaloarea acestora se include în venitul brut al afacerii.

În toate cazurile evaluarea se face la prețurile practicate pe piață sau stabilite prin expertiză tehnică.

Nu constituie venit brut următoarele:

— aporturile în numerar sau echivalentul în lei al aporturilor în natură făcute la începerea unei activități sau în cursul desfășurării acesteia;

— sumele primite sub formă de credite bancare ori de împrumuturi de la persoane fizice sau juridice;

— sumele primite ca despăgubiri;

— sumele ori bunurile primite sub formă de sponsorizări, mecenat sau donații.

37. Din venitul brut realizat se admit la deducere numai cheltuielile care sunt aferente realizării venitului, astfel cum rezultă din evidențele contabile conduse de contribuabili, cu respectarea prevederilor art. 48 alin. (4)–(7) din Codul fiscal.

Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile aferente veniturilor pentru a putea fi deduse sunt:

a) să fie efectuate în interesul direct al activității;

b) să corespundă unor cheltuieli efective și să fie justificate cu documente;

c) să fie cuprinse în cheltuielile exercițiului financiar al anului în cursul căruia au fost plătite.

38. Sunt cheltuieli deductibile, de exemplu:

— cheltuielile cu achiziționarea de materii prime, materiale consumabile, obiecte de inventar și mărfuri;

— cheltuielile cu lucrările executate și serviciile prestate de terți;

— cheltuielile efectuate de contribuabil pentru executarea de lucrări și prestarea de servicii pentru clienți;

— chiria aferentă spațiului în care se desfășoară activitatea, cea aferentă utilajelor și altor instalații utilizate în desfășurarea activității, în baza unui contract de închiriere;

— dobânzile aferente creditelor bancare;

— dobânzile aferente împrumuturilor de la persoane fizice și juridice, utilizate în desfășurarea activității, pe baza contractului încheiat între părți, în limita nivelului dobânzii de referință a Băncii Naționale a României;

— cheltuielile cu comisioanele și cu alte servicii bancare;

— cheltuielile cu primele de asigurare care privesc imobilizările corporale și necorporale, inclusiv pentru stocurile deținute, precum și cheltuielile de asigurare pentru boli profesionale, risc profesional și împotriva accidentelor de muncă;

— cheltuielile cu primele de asigurare pentru bunurile din patrimoniul personal, când acestea reprezintă garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității independente a contribuabilului;

— cheltuielile poștale și taxele de telecomunicații;

— cheltuielile cu energia și apa;

— cheltuielile cu transportul de bunuri și de persoane;

— cheltuieli de natură salarială;

— cheltuielile cu impozitele, taxele, altele decât impozitul pe venit;

— cheltuielile reprezentând contribuțiile pentru asigurările sociale, pentru constituirea Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, pentru asigurările sociale de sănătate, precum și alte contribuții obligatorii pentru contribuabil și angajații acestuia;

— cheltuielile cu amortizarea, în conformitate cu regulamentele titlului II din Codul fiscal, după caz;

— valoarea rămasă neamortizată a bunurilor și drepturilor amortizabile înstrăinate, determinată prin deducerea din prețul de cumpărare a amortizării incluse pe costuri în cursul exploatării și limitată la nivelul venitului realizat din înstrăinare;

— cheltuielile efectuate de utilizator, reprezentând chiria (rata de leasing) în cazul contractelor de leasing operațional, respectiv cheltuielile cu amortizarea și dobânzile pentru contractele de leasing financiar, stabilite în conformitate cu prevederile privind operațiunile de leasing și societățile de leasing;

— cheltuielile cu pregătirea profesională pentru contribuabili și salariații lor;

— cheltuielile ocazionate de participarea la congrese și alte întruniri cu caracter profesional;

— cheltuielile cu funcționarea și întreținerea, aferente bunurilor care fac obiectul unui contract de comodat, potrivit înțelegerii din contract, pentru partea aferentă utilizării în scopul afacerii;

— cheltuieli reprezentând tichetele de masă acordate de angajator potrivit legii;

— cheltuielile de delegare, detașare și deplasare, cu excepția celor reprezentând indemnizația de delegare, detașare în altă localitate, în țară și în străinătate, care este deductibilă limitat;

— cheltuielile de reclamă și publicitate reprezintă cheltuielile efectuate pentru popularizarea numelui contribuabilului, produsului sau serviciului în baza unui contract scris, precum și costurile asociate producerii materialelor necesare pentru difuzarea mesajelor publicitare când reclama și publicitatea se efectuează prin mijloace proprii. Se includ în categoria cheltuielilor de reclamă și publicitate și bunurile care se acordă în cadrul unor campanii publicitare ca mostre, pentru încercarea produselor și demonstrații la punctele de vânzare, precum și alte bunuri acordate cu scopul stimulării vânzărilor;

— alte cheltuieli efectuate pentru realizarea veniturilor.

39. Sunt cheltuieli deductibile limitat, de exemplu, următoarele:

— cheltuielile cu sponsorizarea și mecenatul sunt deductibile în limitele stabilite la art. 48 din Codul fiscal și potrivit condițiilor din legislația în materie;

— cheltuielile de protocol ocazionate de acordarea unor cadouri, tratații și mese partenerilor de afaceri, efectuate în scopul afacerii;

— cheltuielile reprezentând cotizații datorate potrivit legii și plătite asociațiilor profesionale din care fac parte contribuabilii;

— cheltuielile reprezentând indemnizația de delegare și detașare în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, sunt deductibile, respectiv în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru instituțiile publice;

— cheltuielile sociale în limita unei sume stabilite prin aplicarea unei cote de până la 2% asupra fondului de salarii realizat anual și acordate pentru salariații proprii sau alte persoane, astfel cum este prevăzut în contractul de muncă, sub forma: ajutoarelor de înmormântare, ajutoarelor pentru pierderi produse în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale, ajutoarelor pentru bolile grave și incurabile, ajutoarelor pentru naștere, cadourilor pentru copiii minori ai salariaților, cadourilor oferite salariatelor, contravalorii transportului la și de la locul de muncă al salariatului, costului prestațiilor pentru tratament și odihnă, inclusiv transportul, pentru salariații proprii și membrii de familie ai acestora. Cadourile oferite de angajatori în beneficiul copiilor minori ai angajaților cu ocazia Paștelui, zilei de 1 iunie, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte religioase, precum și cadourile oferite angajatelor cu ocazia zilei de 8 martie sunt deductibile în măsura în care valoarea cadoului oferit fiecărei persoane, cu orice ocazie dintre cele de mai sus, nu depășește 1.500.000 lei.

Limita echivalentului în euro a contribuțiilor efectuate la schemele facultative de pensii ocupaționale și a primelor de asigurare pentru asigurările private de sănătate, prevăzute la art. 48 alin. (5) lit. g) și h) din Codul fiscal, se transformă în lei la cursul mediu anual comunicat de Banca Națională a României.

40. Veniturile obținute din valorificarea în regim de consignație sau prin vânzare directă către agenți economici și alte instituții a bunurilor rezultate în urma unei prelucrări sau procurate în scopul revânzării sunt considerate venituri din activități independente. În această situație se vor solicita documentele care atestă proveniența bunurilor respective, precum și autorizația de funcționare. Nu se încadrează în aceste prevederi bunurile din patrimoniul personal.

41. Toate bunurile și drepturile aferente desfășurării activității se înscriu în Registrul-inventar și constituie patrimoniul afacerii.

Codul fiscal:

Stabilirea venitului net anual din activități independente pe baza normelor de venit

Art. 49. — (1) Venitul net dintr-o activitate independentă, care este desemnată conform alin. (2) și care este desfășurată de către contribuabil, individual, fără salariați, se determină pe baza normelor de venit.

(2) Ministerul Finanțelor Publice elaborează normele care conțin nomenclatorul activităților pentru care venitul net se stabilește pe bază de norme de venit și precizează regulile care se utilizează pentru stabilirea acestor norme de venit.

(3) Direcțiile generale ale finanțelor publice teritoriale au obligația de a stabili și publica anual normele de venit înainte de data de 1 ianuarie a anului în care urmează a se aplica normele respective.

(4) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate independentă pe perioade mai mici decât anul calendaristic, norma de venit aferentă acelei activități se corectează astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic în care a fost desfășurată activitatea respectivă.

(5) Dacă un contribuabil desfășoară două sau mai multe activități desemnate, venitul net din aceste activități se stabilește pe baza celei mai ridicate norme de venit pentru respectivele activități.

(6) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate din cele prevăzute la alin. (1) și o altă activitate care nu este prevăzută la alin. (1), atunci venitul net din activitățile independente desfășurate de contribuabil se determină pe baza contabilității în partidă simplă, conform art. 48.

(7) Dacă un contribuabil desfășoară activitate de transport de persoane și de bunuri în regim de taxi și desfășoară și o altă activitate independentă, atunci venitul net din activitățile independente desfășurate de contribuabil se determină pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, conform art. 48. În acest caz, venitul net din aceste activități nu poate fi inferior venitului net stabilit pe baza normei de venit pentru activitatea de transport de persoane fizice și de bunuri în regim de taxi.

(8) Contribuabilii care desfășoară activități pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit nu au obligația să organizeze și să conducă contabilitate în partidă simplă pentru activitatea respectivă.

Norme metodologice:

42. În sensul art. 49 din Codul fiscal, pentru persoanele fizice autorizate care realizează venituri din activități independente și desfășoară activități cuprinse în nomenclatorul stabilit prin ordin al ministrului finanțelor publice, individual, fără angajați, venitul net se poate determina pe bază de norme anuale de venit. La stabilirea normelor anuale de venit de către direcțiile generale ale finanțelor publice teritoriale vor fi consultate consiliile județene/Consiliul General al Municipiului București, după caz. De asemenea, se vor avea în vedere și caracterul sezonier al unor activități, precum și durata concediului legal de odihnă.

Pentru contribuabilii care desfășoară mai multe activități, printre care și cea de taximetrie, impunerea se face în sistem real. În acest caz venitul net din activitatea de taximetrie luat în calcul nu poate fi inferior normei de venit, stabilită pentru această activitate.

Persoanele care desfășoară activitatea de taximetrie cu autoturismele proprietate personală sunt supuse impozitării în aceleași condiții cu taximetriștii care își desfășoară activitatea în mod independent, pe bază de norme de venit sau în sistem real.

43. La stabilirea coeficienților de corecție a normelor de venit se vor avea în vedere următoarele criterii:

- vadul comercial și clientela;
- vârsta contribuabililor;
- timpul afectat desfășurării activității, cu excepția cazurilor prevăzute la pct. 44 și 45;
- starea de handicap sau de invaliditate a contribuabilului;
- activitatea se desfășoară într-un spațiu proprietate a contribuabilului sau închiriat;
- realizarea de lucrări, prestarea de servicii și obținerea de produse cu material propriu sau al clientului;
- folosirea de mașini, dispozitive și scule, acționate manual sau de forță motrice;
- alte criterii specifice.

Diminuarea normelor de venit ca urmare a îndeplinirii criteriului de vârstă a contribuabilului se operează începând cu anul următor celui în care acesta a împlinit numărul de ani care îi permite reducerea normei. Corectarea normelor de venit pentru contribuabilii care au și calitatea de salariat sau își pierd această calitate se face începând cu luna următoare încheierii/desfacerii contractului individual de muncă.

44. Venitul net din activități independente, determinat pe bază de norme anuale de venit, se reduce proporțional cu:

— perioada de la începutul anului și până la momentul autorizării din anul începerii activității;

— perioada rămasă până la sfârșitul anului fiscal, în situația încetării activității, la cererea contribuabilului.

45. Pentru întreruperile temporare de activitate în cursul anului, datorate unor accidente, spitalizării și altor cauze obiective, inclusiv cele de forță majoră, dovedite cu documente justificative, normele de venit se reduc proporțional cu perioada nelucrată, la cererea contribuabililor. În situația încetării activității în cursul anului, respectiv a întreruperii temporare, persoanele fizice autorizate și asociațiile fără personalitate juridică sunt obligate să depună autorizația de funcționare și să înștiințeze în scris, în termen de 5 zile, organele fiscale în a căror rază teritorială aceștia își desfășoară activitatea. În acest sens se va anexa, în copie, dovada din care să rezulte depunerea autorizației.

46. Pentru contribuabilii impuși pe bază de norme de venit, care își exercită activitatea o parte din an, în situațiile prevăzute la pct. 44 și 45, venitul net aferent perioadei efectiv lucrate se determină prin raportarea normei anuale de venit la 365 de zile, iar rezultatul se înmulțește cu numărul zilelor de activitate.

În acest scop organul fiscal întocmește o notă de constatare care va cuprinde date și informații privind:

- situația care a generat corectarea normei de venit, cum ar fi: începutul/sfârșitul activității, întreruperea temporară, conform pct. 45, și altele asemenea;
- perioada în care nu s-a desfășurat activitate;
- documentele justificative depuse de contribuabil;
- recalcularea normei, conform prezentului punct.

47. Pentru contribuabilul care optează să fie impus pe bază de normă de venit și care anterior a fost impus în sistem real, având investiții în curs de amortizare, valoarea amortizării nu diminuează norma de venit. Veniturile realizate din valorificarea investițiilor respective sau trecerea lor în patrimoniul personal în cursul perioadei de desfășurare a activității sau în caz de încetare a activității majorează norma de venit proporțional cu valoarea amortizată în perioada impunerii în sistem real.

48. În cazul contribuabilului impus pe bază de normă de venit, care pe perioada anterioară a avut impunere în sistem real și a efectuat investiții care au fost amortizate integral, veniturile din valorificarea sau trecerea acestora în patrimoniul personal ca urmare a încetării activității vor majora norma de venit.

49. Contribuabilii care în cursul anului fiscal nu mai îndeplinesc condițiile de impunere pe bază de normă de venit vor fi impuși în sistem real de la data respectivă, venitul net anual urmând să fie determinat prin însumarea fracțiunii din norma de venit aferentă perioadei de impunere pe bază de normă de venit cu venitul net rezultat din evidența contabilă.

Codul fiscal:

Stabilirea venitului net anual din drepturile de proprietate intelectuală

Art. 50. — (1) Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală se stabilește prin scăderea din venitul brut a următoarelor cheltuieli:

a) o cheltuială deductibilă egală cu 40% din venitul brut;

b) contribuțiile sociale obligatorii plătite.

(2) În cazul veniturilor provenind din crearea unor lucrări de artă monumentală, venitul net se stabilește prin deducerea din venitul brut a următoarelor cheltuieli:

a) o cheltuială deductibilă egală cu 50% din venitul brut;

b) contribuțiile sociale obligatorii plătite.

(3) În cazul exploatării de către moștenitori a drepturilor de proprietate intelectuală, precum și în cazul remunerăției reprezentând dreptul de suită și al remunerăției compensatorii pentru copia privată, venitul net se determină prin scăderea din venitul brut a sumelor ce revin organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori de asemenea venituri, potrivit legii, fără aplicarea cotei forfetare de cheltuieli prevăzute la alin. (1) și (2).

Norme metodologice:

50. În următoarele situații venitul net din drepturi de proprietate intelectuală se determină ca diferență între venitul brut și comisionul convenit organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori care, conform legii, au atribuții de colectare și de repartizare a veniturilor între titularii de drepturi:

- venituri din drepturi de proprietate intelectuală transmise prin succesiune;
- venituri din exercitarea dreptului de suită;
- venituri reprezentând remunerăția compensatorie pentru copia privată.

51. Dreptul de suită este dreptul acordat de lege autorului unei opere de artă plastică de a primi o cotă de 5% din prețul de revânzare al operei respective, dacă revânzarea se face prin licitație sau prin intermediul unui agent comisionar ori de către un comerciant. Licitatorii, agenții comisionari și comercianții au obligația să rețină și să plătească autorului suma corespunzătoare cotei de 5% din prețul de vânzare.

52. Remunerăția compensatorie pentru copia privată este o sumă stabilită printr-o dispoziție expresă a legii drept compensație pecuniară pentru prejudiciile cauzate titularilor de drepturi prin reproducerea/copierea de către diverse persoane, în scop personal, a unor opere protejate, cum ar fi creații și prestații cuprinse într-o fixare comercială.

Această remunerăție este plătită de fabricanții ori importatorii de aparate ce permit reproducerea acestor opere sau de suporturi utilizabile pentru reproducerea operelor. Remunerăția este de 5% din prețul de vânzare sau din valoarea înscrisă în documentele vamale pentru aceste aparate ori suporturi.

Remunerăția compensatorie pentru copia privată se colectează prin intermediul organismelor de gestiune colectivă, care repartizează sumele astfel colectate fiecărui beneficiar.

Codul fiscal:

(4) Pentru determinarea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală, contribuabilii vor completa numai partea din Registrul-jurnal de încasări și plăți referitoare la încasări. Această reglementare este opțională pentru cei care consideră că își pot îndeplini obligațiile declarative direct pe baza documentelor emise de plătitorul de venit. Acești contribuabili au obligația să arhiveze și să păstreze documentele justificative cel puțin în limita termenului de prescripție prevăzut de lege.

Norme metodologice:

53. Venitul brut din drepturi de proprietate intelectuală cuprinde atât sumele încasate în cursul anului, cât și reținerile în contul plăților anticipate efectuate cu titlu de impozit și contribuțiile obligatorii reținute de plătitorii de venituri.

În cazul în care determinarea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală se face pe bază de cote forfetare de cheltuieli, nu există obligativitatea înregistrării în evidența contabilă a cheltuielilor efectuate aferente venitului.

54. Cheltuielile forfetare includ comisioanele și alte sume care revin organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori de venituri drept plată a serviciilor prestate

pentru gestiunea drepturilor de către aceștia din urmă către titularii de drepturi.

55. Sunt considerate opere de artă monumentală următoarele:

- lucrări de decorare, cum ar fi pictura murală a unor spații și clădiri de mari dimensiuni, interior-exterior;
- lucrări de artă aplicată în spații publice, cum ar fi: ceramică, metal, lemn, piatră, marmură și altele asemenea;
- lucrări de sculptură de mari dimensiuni, design monumental, amenajări de spații publice;
- lucrări de restaurare a acestora.

56. Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală obținute din străinătate se supun regulilor aplicabile veniturilor din străinătate, indiferent dacă sunt încasate direct de titulari sau prin intermediul entităților responsabile cu gestiunea drepturilor de proprietate intelectuală, potrivit legii.

57. Cota de cheltuieli forfetare nu se acordă în cazul în care persoanele fizice utilizează baza materială a beneficiarului acestor drepturi de proprietate intelectuală.

Codul fiscal:

Opțiunea de a stabili venitul net anual, utilizându-se datele din contabilitatea în partidă simplă

Art. 51. — (1) Contribuabilii care obțin venituri din activități independente, impuși pe bază de norme de venit, precum și cei care obțin venituri din drepturi de proprietate intelectuală au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real, potrivit art. 48.

(2) Opțiunea de a determina venitul net pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă este obligatorie pentru contribuabil pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi și se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă nu se depune o cerere de renunțare de către contribuabil.

(3) Cererea de opțiune pentru stabilirea venitului net în sistem real se depune la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate și în anul precedent, respectiv în termen de 15 zile de la începerea activității, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal.

Norme metodologice:

58. Opțiunea de a determina venitul net în sistem real se face astfel:

a) în cazul contribuabililor prevăzuți la art. 49 alin. (1) din Codul fiscal, care au desfășurat activitate în anul precedent și au fost impuși pe bază de norme de venit, prin depunerea până la data de 31 ianuarie a anului fiscal a cererii de opțiune pentru sistemul real de impunere, precum și a declarației privind venitul estimat;

b) în cazul contribuabililor prevăzuți la art. 49 alin. (1) din Codul fiscal, care încep activitatea în cursul anului fiscal, prin depunerea în termen de 15 zile de la începerea activității a declarației privind venitul estimat, însoțită de cererea de opțiune pentru sistemul real de impunere.

59. Contribuabilii impuși în sistem real au dreptul de a renunța la opțiune pe baza unei cereri depuse până la data de 31 ianuarie a anului fiscal.

60. Cererea depusă, cuprinzând opțiunea pentru sistemul real, precum și cererea de renunțare la opțiune se consideră aprobate de drept prin depunere și înregistrare la organul fiscal.

Codul fiscal:

Reținerea la sursă a impozitului reprezentând plăți anticipate pentru unele venituri din activități independente

Art. 52. — (1) Plătitorii următoarelor venituri au obligația de a calcula, de a reține și de a vira impozit prin reținere la sursă, reprezentând plăți anticipate, din veniturile plătite:

- a) venituri din drepturi de proprietate intelectuală;

b) venituri din vânzarea bunurilor în regim de consignatie;

c) venituri din activități desfășurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial;

d) venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil;

e) venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;

f) venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asociere cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV, care nu generează o persoană juridică.

(2) Impozitul ce trebuie reținut se stabilește după cum urmează:

a) în cazul veniturilor prevăzute la alin. (1) lit. a)–e), aplicând o cotă de impunere de 10% la venitul brut;

b) în cazul veniturilor prevăzute la alin. (1) lit. f), aplicând cota de impunere prevăzută pentru impozitul pe veniturile microîntreprinderilor la veniturile ce revin persoanei fizice din asociere.

(3) Impozitul ce trebuie reținut se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost plătit venitul, cu excepția impozitului aferent veniturilor prevăzute la alin. (1) lit. f), pentru care termenul de virare este reglementat potrivit titlului IV.

Norme metodologice:

61. Plătitorii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală au obligația de a calcula și de a reține în cursul anului fiscal o sumă reprezentând 10% din venitul brut realizat de titularii de drepturi de proprietate intelectuală ca urmare a exploatarea drepturilor respective. Această sumă reprezintă plata anticipată în contul impozitului anual datorat de contribuabili.

62. Plătitorii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală, cărora le revine obligația calculării și reținerii impozitului anticipat, sunt, după caz:

– utilizatorii de opere, invenții, know-how și altele asemenea, în situația în care titularii de drepturi își exercită drepturile de proprietate intelectuală în mod personal, iar relația contractuală dintre titularul de drepturi de proprietate intelectuală și utilizatorul respectiv este directă;

– organismele de gestiune colectivă sau alte entități, care, conform dispozițiilor legale, au atribuții de gestiune a drepturilor de proprietate intelectuală, a căror gestiune le este încredințată de către titulari. În această situație se încadrează și producătorii și agenții mandatați de titularii de drepturi, prin intermediul cărora se colectează și se repartizează drepturile respective.

63. În situația în care sumele reprezentând venituri din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală se colectează prin mai multe organisme de gestiune colectivă sau prin alte entități asemănătoare, obligația calculării și reținerii impozitului anticipat revine organismului sau entității care efectuează plata către titularul de drepturi de proprietate intelectuală.

64. În cazul contribuabililor ale căror plăți anticipate sunt calculate în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1) lit. b)–e) din Codul fiscal pentru veniturile de această natură și care realizează venituri din activități independente și în alte condiții, pentru acestea din urmă au obligația să le evidențieze în contabilitate separat și să plătească în cursul anului plăți anticipate trimestriale, în conformitate cu art. 82 din Codul fiscal.

65. Impozitul anticipat se calculează și se reține în momentul efectuării plății sumelor către beneficiarul venitului.

66. Impozitul reținut se virează la bugetul de stat până la data de 25 a lunii următoare celei în care se fac plata venitului și reținerea impozitului.

Codul fiscal:

CAPITOLUL III

Venituri din salarii

Definirea veniturilor din salarii

Art. 55. — (1) Sunt considerate venituri din salarii toate veniturile în bani și/sau în natură obținute de o persoană fizică ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă.

(2) În vederea impunerii, sunt asimilate salariilor:

a) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop lucrativ;

c) drepturile de soldă lunară, indemnizațiile, primele, premiile, sporurile și alte drepturi ale personalului militar, acordate potrivit legii;

d) indemnizația lunară brută, precum și suma din profitul net, cuvenite administratorilor la companii/societăți naționale, societăți comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, precum și la regiile autonome;

e) sumele primite de membrii fondatori ai societăților comerciale constituite prin subscripție publică;

f) sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor, în consiliul de administrație, în comitetul de direcție și în comisia de cenzori;

g) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, potrivit legii;

h) indemnizația lunară a asociatului unic, la nivelul valorii înscrise în declarația de asigurări sociale;

i) sumele acordate de organizații nonprofit și de alte entități neplătitoare de impozit pe profit, peste limita de 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizația primită pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru salariații din instituțiile publice;

j) indemnizația administratorilor, precum și suma din profitul net cuvenite administratorilor societăților comerciale potrivit actului constitutiv sau stabilite de adunarea generală a acționarilor;

k) orice alte sume sau avantaje de natură salarială ori asimilate salariilor.

Norme metodologice:

67. Veniturile de natură salarială prevăzute la art. 55 din Codul fiscal, denumite în continuare *venituri din salarii*, sunt venituri din activități dependente, dacă sunt îndeplinite următoarele criterii:

– părțile care intră în relația de muncă, denumite în continuare *angajator* și *angajat*, stabilesc de la început: felul activității, timpul de lucru și locul desfășurării activității;

– partea care utilizează forța de muncă pune la dispoziția celeilalte părți mijloacele de muncă, cum ar fi: spații cu înzestrare corespunzătoare, îmbrăcăminte specială, unelte de muncă și altele asemenea;

– persoana care activează contribuie numai cu prestația fizică sau cu capacitatea ei intelectuală, nu și cu capitalul propriu;

– plătitorul de venituri de natură salarială suportă cheltuielile de deplasare în interesul serviciului ale angajatului, cum ar fi indemnizația de delegare-detașare în țară și în străinătate, și alte cheltuieli de această natură,

precum și indemnizația de concediu de odihnă și indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă suportate de angajator potrivit legii;

— persoana care activează lucrează sub autoritatea unei alte persoane și este obligată să respecte condițiile impuse de aceasta, conform legii.

68. Veniturile din salarii sau asimilate salariilor cuprind totalitatea sumelor încasate ca urmare a unei relații contractuale de muncă, precum și orice sume de natură salarială primite în baza unor legi speciale, indiferent de perioada la care se referă, și care sunt realizate din:

a) sume primite pentru munca prestată ca urmare a contractului individual de muncă, a contractului colectiv de muncă, precum și pe baza actului de numire:

— salariile de bază;

— sporurile și adaosurile de orice fel;

— indemnizații pentru trecerea temporară în altă muncă, pentru reducerea timpului de muncă, pentru carantină, pentru îngrijirea copilului bolnav, indemnizații pentru risc maternal, precum și alte indemnizații de orice fel, altele decât cele menționate la pct. 3, având aceeași natură;

— recompensele și premiile de orice fel;

— sumele reprezentând premiul anual și stimulentele acordate, potrivit legii, personalului din instituțiile publice, cele reprezentând stimulentele acordate salariaților agenților economici;

— sumele primite pentru concediul de odihnă, cu excepția sumelor primite de salariat cu titlu de despăgubiri reprezentând contravaloarea cheltuielilor salariatului și familiei sale necesare în vederea revenirii la locul de muncă, precum și eventualele prejudicii suferite de acesta ca urmare a întreruperii concediului de odihnă;

— sumele primite în caz de incapacitate temporară de muncă;

— orice alte câștiguri în bani și în natură, primite de la angajatori de către angajați, ca plată a muncii lor;

b) indemnizațiile, precum și orice alte drepturi acordate persoanelor din cadrul organelor autorității publice, alese sau numite în funcție, potrivit legii, precum și altora asimilate cu funcțiile de demnitate publică, stabilite potrivit sistemului de stabilire a indemnizațiilor pentru persoane care ocupă funcții de demnitate publică;

c) drepturile personalului militar în activitate și ale militarilor angajați pe bază de contract, reprezentând solda lunară compusă din solda de grad, solda de funcție, gradații și indemnizații, precum și prime, premii și alte drepturi stabilite potrivit legislației speciale;

d) drepturile administratorilor obținute în baza contractului de administrare încheiat cu companiile/societățile naționale, societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, precum și cu regiile autonome, stabilite potrivit legii, cum ar fi: indemnizația lunară brută, suma convenită prin participare la profitul net al societății;

e) sumele plătite membrilor fondatori ai unei societăți comerciale constituite prin subscripție publică, potrivit cotei de participare la profitul net, stabilită de adunarea constitutivă, potrivit legislației în vigoare;

f) sumele primite de reprezentanții numiți în adunarea generală a acționarilor și sumele primite de membrii consiliului de administrație și ai comisiei de cenzori, stabilite potrivit prevederilor legale;

g) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, conform legii;

h) indemnizațiile, primele și alte asemenea sume acordate membrilor aleși ai unor entități, cum ar fi: organizații sindicale, organizații patronale, alte organizații

neguvernamentale, asociații de proprietari/chiriași și altele asemenea;

i) indemnizațiile acordate ca urmare a participării în comisii, comitete, consilii și altele asemenea, constituite conform legii;

j) veniturile obținute de condamnații care execută pedepse la locul de muncă;

k) sumele plătite sportivilor ca urmare a participării în competiții sportive, precum și sumele plătite sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști în domeniu pentru rezultatele obținute la competițiile sportive, de către structurile sportive cu care aceștia au relații contractuale de muncă, indiferent de forma sub care se plătesc, inclusiv prima de joc, cu excepția celor prevăzute la art. 42 lit. t) din Codul fiscal;

l) compensații bănești individuale, acordate persoanelor disponibilizate prin concedieri colective, din fondul de salarii, potrivit dispozițiilor prevăzute în contractul de muncă;

m) indemnizații sau alte drepturi acordate angajaților cu ocazia angajării sau mutării acestora într-o altă localitate, stabilite potrivit contractelor de muncă, statutelor sau altor dispoziții legale, cu excepția celor prevăzute la art. 55 alin. (4) lit. h) și i) din Codul fiscal;

n) indemnizația administratorilor, precum și suma din profitul net, alta decât cea calificată drept dividend, convenite administratorilor societăților comerciale, potrivit actului constitutiv, sau stabilite de adunarea generală a acționarilor;

o) alte drepturi sau avantaje de natură salarială ori asimilate salariilor.

Codul fiscal:

(3) Avantajele, cu excepția celor prevăzute la alin. (4), primite în legătură cu o activitate dependentă includ, însă nu sunt limitate la:

a) utilizarea oricărui bun, inclusiv a unui vehicul de orice tip, din patrimoniul afacerii, în scop personal, cu excepția deplasării pe distanța dus-întors de la domiciliu la locul de muncă;

b) cazare, hrană, îmbrăcăminte, personal pentru munci casnice, precum și alte bunuri sau servicii oferite gratuit sau la un preț mai mic decât prețul pieței;

c) împrumuturi nerambursabile;

d) anularea unei creanțe a angajatorului asupra angajatului;

e) abonamentele și costul convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, în scop personal;

f) permise de călătorie pe orice mijloace de transport, folosite în scopul personal;

g) primele de asigurare plătite de către suportator pentru salariații proprii sau alt beneficiar de venituri din salarii, la momentul plății primei respective, altele decât cele obligatorii.

Norme metodologice:

69. Avantajele în bani și în natură sunt considerate a fi orice foloase primite de salariat de la terți sau ca urmare a prevederilor contractului individual de muncă ori a unei relații contractuale între părți, după caz.

70. La stabilirea venitului impozabil se au în vedere și avantajele primite de persoana fizică, cum ar fi:

a) folosirea vehiculelor de orice tip din patrimoniul afacerii, în scop personal;

b) acordarea de produse alimentare, îmbrăcăminte, chereștea, lemne de foc, cărbuni, energie electrică, termică și altele;

c) abonamentele la radio și televiziune, pentru mijloacele de transport, abonamentele și costul convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice;

d) permisele de călătorie pe diverse mijloace de transport;

e) cadourile primite cu diverse ocazii, cu excepția celor menționate la art. 55 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal;

f) contravaloarea folosinței unei locuințe în scop personal și a cheltuielilor conexe de întreținere, cum sunt cele privind consumul de apă, consumul de energie electrică și termică și altele asemenea, cu excepția celor prevăzute în mod expres la art. 55 alin. (4) lit. c) din Codul fiscal;

g) cazarea și masa acordate în unități proprii de tip hotelier;

h) contravaloarea primelor de asigurare suportate de persoana juridică sau de o altă entitate, pentru angajații proprii, precum și pentru alți beneficiari, cu excepția primelor de asigurare obligatorii potrivit legislației în materie.

Tratamentul fiscal al avantajului reprezentând contravaloarea primelor de asigurare este următorul:

— pentru beneficiarii care obțin venituri salariale și asimilate salariilor de la suportatorul primelor de asigurare, acestea sunt impuse prin cumularea cu veniturile de această natură ale lunii în care sunt plătite primele de asigurare;

— pentru alți beneficiari care nu au o relație generatoare de venituri salariale și asimilate salariilor cu suportatorul primelor de asigurare, acestea sunt impuse în conformitate cu prevederile art. 78 din Codul fiscal.

71. Avantajele în bani pot fi sumele primite pentru procurarea de bunuri și servicii, precum și sumele acordate pentru distracții sau recreere.

72. Avantajele în bani și echivalentul în lei al avantajelor în natură sunt impozabile, indiferent de forma organizatorică a entității care le acordă.

73. Fac excepție veniturile care sunt expres menționate ca fiind neimpozabile, în limitele și în condițiile prevăzute la art. 55 alin. (4) din Codul fiscal.

74. Veniturile în natură, precum și avantajele în natură primite cu titlu gratuit sunt evaluate la prețul pieței la locul și data acordării avantajului. Avantajele primite cu plata parțială sunt evaluate ca diferență între prețul pieței la locul și data acordării avantajului și suma reprezentând plata parțială.

75. Evaluarea avantajelor în natură sub forma folosirii numai în scop personal a bunurilor din patrimoniul afacerii se face astfel:

a) evaluarea folosinței cu titlu gratuit a vehiculului se face aplicându-se un procent de 1,7% pentru fiecare lună, la valoarea de intrare a acestuia. În cazul în care vehiculul este închiriat de la o terță persoană, avantajul este evaluat la nivelul chiriei;

b) evaluarea folosinței cu titlu gratuit a locuinței primite se face la nivelul chiriei practicate pentru suprafețele locative deținute de stat. Avantajele conexe, cum ar fi: apă, gaz, electricitate, cheltuieli de întreținere și reparații și altele asemenea, sunt evaluate la valoarea lor efectivă;

c) evaluarea folosinței cu titlu gratuit a altor bunuri decât vehiculul și locuința se face la nivelul totalului cheltuielilor aferente fiecărui bun pe unitate de măsură specifică sau la nivelul prețului practicat pentru terți.

76. Evaluarea utilizării în scop personal a bunurilor din patrimoniul afacerii cu folosință mixtă se face astfel:

a) pentru vehicule evaluarea se face conform pct. 75 lit. a), iar avantajul se determină proporțional cu numărul de kilometri parcurși în interes personal din totalul kilometrilor;

b) pentru alte bunuri evaluarea se face conform prevederilor pct. 75 și avantajul se determină proporțional cu numărul de metri pătrați folosiți pentru interes personal sau cu numărul de ore de utilizare în scop personal.

77. Nu sunt considerate avantaje:

— contravaloarea abonamentelor pe mijloacele de transport în comun pentru angajații a căror activitate presupune deplasarea frecventă în interiorul localității;

— reducerile de prețuri practicate în scopul vânzării, de care pot beneficia clienții persoane fizice;

— costul abonamentelor telefonice și al convorbirilor telefonice efectuate, precum și utilizarea autoturismului de serviciu pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu;

— diferențele de tarif la cazare în locațiile reprezentând amenajări recreative și sportive din dotarea ministerelor de care beneficiază personalul propriu, conform legii.

78. Angajatorul stabilește partea corespunzătoare din convorbirile telefonice reprezentând folosința în scop personal, care reprezintă avantaj impozabil, în condițiile art. 55 alin. (3) din Codul fiscal, și se va impozita prin cumularea cu veniturile salariale ale lunii în care salariatul primește acest avantaj. În acest scop angajatorul stabilește limita convorbirilor telefonice aferente sarcinilor de serviciu pentru fiecare post telefonic, urmând ca ceea ce depășește această limită să fie considerat avantaj în natură, în situația în care salariatului în cauză nu i s-a imputat costul convorbirilor respective.

79. La evaluarea avantajului folosirii în scop personal a vehiculului din patrimoniul angajatorului cu folosință mixtă, pus la dispoziție unui angajat, nu se iau în considerare distanța dus-întors de la domiciliu la locul de muncă, precum și cheltuielile efectuate pentru realizarea sarcinilor de serviciu.

Codul fiscal:

(4) Următoarele sume nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile, în înțelesul impozitului pe venit:

a) ajutoarele de înmormântare, ajutoarele pentru pierderi produse în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale, ajutoarele pentru bolile grave și incurabile, ajutoarele pentru naștere, veniturile reprezentând cadouri pentru copiii minori ai salariaților, cadourile oferite salariatelor, contravaloarea transportului la și de la locul de muncă al salariatului, costul prestațiilor pentru tratament și odihnă, inclusiv transportul pentru salariații proprii și membrii de familie ai acestora, acordate de angajator pentru salariații proprii sau alte persoane, astfel cum este prevăzut în contractul de muncă.

Cadourile oferite de angajatori în beneficiul copiilor minori ai angajaților, cu ocazia Paștelui, zilei de 1 iunie, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte religioase, precum și cadourile oferite angajatelor cu ocazia zilei de 8 martie sunt neimpozabile, în măsura în care valoarea cadoului oferit fiecărei persoane, cu orice ocazie din cele de mai sus, nu depășește 1.500.000 lei.

Nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile nici veniturile de natura celor prevăzute mai sus, realizate de persoane fizice, dacă aceste venituri sunt primite în baza unor legi speciale și finanțate din buget;

Norme metodologice:

80. Ajutoarele de înmormântare sunt venituri neimpozabile atât în cazul angajatului, cât și în cazul altor persoane, potrivit clauzelor din contractele de muncă sau prevederilor din legi speciale.

81. Plafonul stabilit pentru cadourile oferite de angajatori copiilor minori ai angajaților cu ocazia Paștelui, zilei de 1 iunie, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte

religioase, precum și pentru cadourile oferite angajatelor cu ocazia zilei de 8 martie se aplică atât darurilor constând în bunuri, cât și celor în bani, în cazul tuturor angajatorilor de forță de muncă.

Codul fiscal:

b) tichetele de masă și drepturile de hrană acordate de angajatori angajaților, în conformitate cu legislația în vigoare;

Norme metodologice:

82. În această categorie se cuprind:

— alocația individuală de hrană acordată sub forma tichetelor de masă, primită de angajați și suportată integral de angajator, potrivit legii;

— alocațiile zilnice de hrană pentru activitatea sportivă de performanță, internă și internațională, diferențiată pe categorii de acțiuni;

— contravaloarea hranei, alimentelor sau numerarul acordat sportivilor pentru asigurarea alimentației de efort necesare în perioada de pregătire;

— drepturile de hrană în timp de pace, primite de personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională;

— alte drepturi de această natură primite potrivit actelor normative specifice, cum ar fi: alocația de hrană zilnică pentru personalul navigant și auxiliar îmbarcat pe nave; alocația zilnică de hrană pentru consumurile colective din unitățile bugetare și din regiile autonome/societățile comerciale cu specific deosebit; alocația de hrană acordată donatorilor onorifici de sânge; alocația de hrană pentru consumurile colective din unitățile sanitare publice și altele asemenea.

Codul fiscal:

c) contravaloarea folosinței locuinței de serviciu sau a locuinței din incinta unității, potrivit repartizării de serviciu, numirii conform legii sau specificității activității prin cadrul normativ specific domeniului de activitate, compensarea chiriei pentru personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și compensarea diferenței de chirie, suportate de persoana fizică, conform legilor speciale;

Norme metodologice:

83. Prin *locuințe acordate ca urmare a specificității activității* se înțelege acele locuințe asigurate angajaților când activitatea se desfășoară în locuri izolate, precum stațiile meteo, stațiile pentru controlul mișcărilor seismice, sau în condițiile în care este solicitată prezența permanentă pentru supravegherea unor instalații, utilaje și altele asemenea.

Codul fiscal:

d) cazarea și contravaloarea chiriei pentru locuințele puse la dispoziția oficialităților publice, a angajaților consulari și diplomatici care lucrează în afara țării, în conformitate cu legislația în vigoare;

e) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament, ce se acordă potrivit legislației în vigoare;

Norme metodologice:

84. Nu sunt venituri impozabile:

— contravaloarea echipamentelor tehnice primite de angajat sub formă de aparatură, dispozitive, unelte, alte mijloace asemănătoare, necesare în procesul muncii;

— contravaloarea echipamentului individual de protecție cu care este dotat fiecare participant în procesul muncii pentru a fi protejat împotriva factorilor de risc;

— contravaloarea echipamentului individual de lucru care cuprinde mijloacele primite de un angajat în vederea utilizării lor în timpul procesului muncii pentru a-i proteja îmbrăcămintea și încălțăminte;

— contravaloarea alimentației de protecție primite în mod gratuit de persoanele fizice care lucrează în locuri de muncă cu condiții grele și vătămătoare;

— contravaloarea materialelor igienico-sanitare primite în mod gratuit de persoanele fizice care își desfășoară activitatea în locuri de muncă al căror specific impune o igienă personală deosebită;

— contravaloarea medicamentelor primite de cadrele militare în activitate, sportivi, personalul navigant și alte categorii de personal, potrivit legii;

— contravaloarea echipamentului și a materialelor de resortul echipamentului, cum ar fi: materiale de spălat și de igienă, materiale de gospodărie, materiale pentru atelierele de reparații și întreținere, rechizite și furnituri de birou, primite în mod gratuit de personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, în condițiile legii;

— altele asemenea.

Codul fiscal:

f) contravaloarea cheltuielilor de deplasare pentru transportul între localitatea în care angajații își au domiciliul și localitatea unde se află locul de muncă al acestora, la nivelul unui abonament lunar, pentru situațiile în care nu se asigură locuință sau nu se suportă contravaloarea chiriei, conform legii;

g) sumele primite de angajați pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare, a indemnizației primite pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului. Sunt exceptate de la aceste prevederi sumele acordate de persoanele juridice fără scop patrimonial și de alte entități neplătitoare de impozit pe profit peste limita de 2,5 ori indemnizația acordată salariaților din instituțiile publice;

Norme metodologice:

85. În categoria cheltuielilor de delegare și detașare se cuprind cheltuielile cu transportul, cazarea, precum și indemnizația de delegare și de detașare în țară și în străinătate, stabilită potrivit legii.

Codul fiscal:

h) sumele primite, potrivit dispozițiilor legale, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

Norme metodologice:

86. Prin *cheltuieli de mutare în interesul serviciului* se înțelege cheltuielile cu transportul personal și al membrilor de familie ai angajatului, precum și al bunurilor din gospodărie, cu ocazia mutării salariatului într-o altă localitate decât cea de domiciliu, în situația în care, potrivit legii, se decontează de angajator.

Codul fiscal:

i) indemnizațiile de instalare ce se acordă o singură dată, la încadrarea într-o unitate situată într-o altă localitate decât cea de domiciliu, în primul an de activitate după absolvirea studiilor, în limita unui salariu de bază la angajare, precum și indemnizațiile de instalare și mutare acordate, potrivit legilor speciale, personalului din instituțiile publice și celor care își stabilesc domiciliul în localități din zone defavorizate, stabilite potrivit legii, în care își au locul de muncă;

Norme metodologice:

87. Sunt considerate venituri neimpozabile indemnizațiile de instalare și mutare primite de beneficiarii de astfel de venituri, acordate în conformitate cu prevederile legilor speciale.

Codul fiscal:

j) sumele reprezentând plățile compensatorii, calculate pe baza salariilor medii nete pe unitate, primite de persoanele ale căror contracte individuale de muncă au fost desfăcute ca urmare a concedierilor colective, precum și sumele reprezentând plățile compensatorii, calculate pe baza salariului mediu net pe economie, primite de personalul civil din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională la încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a nevoilor de reducere și de restructurare, acordate potrivit legii;

k) sumele reprezentând plățile compensatorii, calculate pe baza soldelor lunare nete, acordate personalului militar trecut în rezervă sau al cărui contract încetează ca urmare a nevoilor de reducere și de restructurare, precum și ajutoarele stabilite în raport cu solda lunară netă, acordate acestora la trecerea în rezervă sau direct în retragere cu drept de pensie sau celor care nu îndeplinesc condițiile de pensie, precum și ajutoare sau plăți compensatorii primite de polițiști aflați în situații similare, al căror quantum se determină în raport cu salariul de bază lunar net, acordate potrivit legislației în materie;

l) veniturile din salarii, ca urmare a activității de creare de programe pentru calculator; încadrarea în activitatea de creație de programe pentru calculator se face prin ordin comun al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei, al ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației și al ministrului finanțelor publice;

m) sumele sau avantajele primite de persoane fizice din activități dependente desfășurate într-un stat străin, indiferent de tratamentul fiscal din statul respectiv. Fac excepție veniturile salariale plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident în România sau are sediul permanent în România, care sunt impozabile indiferent de perioada de desfășurare a activității în străinătate;

n) cheltuielile efectuate de angajator pentru pregătirea profesională și perfecționarea angajatului legată de activitatea desfășurată de acesta pentru angajator;

o) costul abonamentelor telefonice și al convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, efectuate în vederea îndeplinirii sarcinilor de serviciu;

p) avantajele sub forma dreptului la *stock options plan*, la momentul angajării și implicit la momentul acordării;

r) diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață, pentru credite și depozite.

(5) Avantajele primite în bani și în natură și imputate salariatului în cauză nu se impozitează.

Deducere personală

Art. 56. — (1) Persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) și alin. (2) au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere personală, acordată pentru fiecare lună a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se află funcția de bază.

(2) Deducerea personală se acordă pentru persoanele fizice care au un venit lunar brut de până la 10.000.000 lei inclusiv, astfel:

— pentru contribuabilii care nu au persoane în întreținere — 2.500.000 lei;

— pentru contribuabilii care au o persoană în întreținere — 3.500.000 lei;

— pentru contribuabilii care au două persoane în întreținere — 4.500.000 lei;

— pentru contribuabilii care au trei persoane în întreținere — 5.500.000 lei;

— pentru contribuabilii care au patru sau mai multe persoane în întreținere — 6.500.000 lei.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii cuprinse între 10.000.001 lei și 30.000.000 lei, inclusiv, deducerile personale sunt degresive față de cele de mai sus și se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii de peste 30.000.000 lei nu se acordă deducerea personală.

(3) Persoana în întreținere poate fi soția/soțul, copiii sau alți membri de familie, rudele contribuabilului sau ale soțului/soției acestuia până la gradul al doilea inclusiv, ale cărei venituri, impozabile și neimpozabile, nu depășesc 2.500.000 lei lunar.

(4) În cazul în care o persoană este întreținută de mai mulți contribuabili, suma reprezentând deducerea personală se atribuie unui singur contribuabil, conform înțelegerii între părți.

(5) Copiii minori, în vârstă de până la 18 ani împliniți, ai contribuabilului sunt considerați întreținuți.

(6) Suma reprezentând deducerea personală se acordă pentru persoanele aflate în întreținerea contribuabilului, pentru acea perioadă impozabilă din anul fiscal în care acestea au fost întreținute. Perioada se rotunjește la luni întregi în favoarea contribuabilului.

(7) Nu sunt considerate persoane aflate în întreținere:

a) persoanele fizice care dețin terenuri agricole și silvice în suprafață de peste 10.000 mp în zonele colinare și de șes și de peste 20.000 mp în zonele montane;

b) persoanele fizice care obțin venituri din cultivarea și din valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor în sere, în salarii special destinate acestor scopuri și/sau în sistem irigat, din cultivarea și din valorificarea arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor, precum și din exploatarea pepinierelor viticole și pomicole, indiferent de suprafață.

(8) Deducerea personală determinată potrivit prezentului articol nu se acordă personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, potrivit legii.

Norme metodologice:

88. Deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere personală se acordă pentru fiecare lună a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se află funcția de bază, în limita venitului realizat.

Deducerea personală este stabilită în funcție de venitul brut lunar din salarii realizat la funcția de bază de către contribuabil și numărul de persoane aflate în întreținerea acestuia.

89. Obligația stabilirii persoanelor aflate în întreținerea contribuabilului în funcție de care se atribuie deducerea personală este în sarcina plătitorului de venit din salarii, la funcția de bază.

90. Pentru ca o persoană să fie în întreținere, aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

— existența unor raporturi juridice între contribuabil și persoana aflată în întreținere;

— persoana fizică întreținută să aibă venituri impozabile și neimpozabile mai mici sau egale cu 2.500.000 lei lunar.

Persoana aflată în întreținere poate avea sau nu domiciliul comun cu contribuabilul în a cărui întreținere se află.

91. Sunt considerate persoane aflate în întreținere soțul/soția contribuabilului, copiii acestuia, precum și alți membri de familie până la gradul al doilea inclusiv.

92. În sensul art. 56 alin. (3) din Codul fiscal, în categoria „alt membru de familie aflat în întreținere” se cuprind rudele contribuabilului și ale soțului/soției acestuia până la gradul al doilea inclusiv.

93. După gradul de rudenie rudele se grupează astfel:

- rude de gradul întâi, cum ar fi: părinți și copii;
- rude de gradul al doilea, cum ar fi: bunici, nepoți și frați/surori.

94. Sunt considerate persoane aflate în întreținere militarii în termen, militarii cu termen redus, studenții și elevii militari ai instituțiilor de învățământ militare și civile, peste vârsta de 18 ani, dacă veniturile obținute sunt mai mici sau egale cu 2.500.000 lei lunar.

95. Nu sunt considerate persoane aflate în întreținere persoanele majore condamnate, care execută pedepse privative de libertate.

96. Copilul minor este considerat întotdeauna întreținut, cu excepția celor încadrați în muncă, indiferent dacă se află în unități speciale sanitare sau de protecție specială și altele asemenea, precum și în unități de învățământ, inclusiv în situația în care costul de întreținere este suportat de aceste unități. În acest caz eventualele venituri obținute de copilul minor nu se au în vedere la încadrarea în venitul de 2.500.000 lei lunar.

Pentru copilul minor aflat în întreținerea părinților sau a tutorelui, deducerea personală se acordă integral unuia dintre părinți, conform înțelegerii dintre aceștia, respectiv tutorelui.

Pentru copilul minor provenit din căsătorii anterioare, dreptul de a fi preluat în întreținere revine părintelui căruia i-a fost încredințat copilul sau unuia dintre soți care formează noua familie, conform înțelegerii dintre aceștia, indiferent dacă s-a făcut o adopție cu efecte restrânse și chiar dacă părinții firești ai acestuia contribuie la întreținerea lui prin plata unei pensii de întreținere. Plata unei pensii de întreținere nu dă dreptul la preluarea în întreținere a copilului, părintelui obligat la această plată.

Pentru copilul minor primit în plasament sau încredințat unei persoane ori unei familii, dreptul de a fi preluat ca persoană în întreținere pentru acest copil se acordă:

- persoanei care l-a primit în plasament sau căreia i s-a încredințat copilul;
- unuia dintre soții care formează familia căreia i-a fost încredințat sau i-a fost dat în plasament copilul, conform înțelegerii dintre aceștia.

Pentru copiii aflați în întreținerea unei familii, dreptul de a fi luat în întreținere se acordă unuia dintre părinți, conform înțelegerii dintre aceștia. Astfel, în situația în care într-o familie sunt mai mulți copii aflați în întreținere, aceștia vor fi preluați în întreținerea unuia dintre părinți conform înțelegerii dintre părți. În aceste situații contribuabilii vor prezenta plătitorului de venit fie o declarație pe propria răspundere din partea soțului/soției, fie o adeverință emisă de plătitorul de venit din salarii al acestuia/acesteia, după caz, din care să rezulte numărul și identitatea copiilor care sunt preluați în întreținere de fiecare soț/soție.

Nu se acordă dreptul de a prelua în întreținere următoarelor persoane:

- părinților ai căror copii sunt dați în plasament sau încredințați unei familii ori persoane;
- părinților copiilor încredințați unui organism privat autorizat sau unui serviciu public autorizat, în cazul în care părinții respectivi sunt puși sub interdicție sau sunt decăzuți din drepturile părintești.

Copilul minor cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani, încadrat în muncă în condițiile Codului muncii, devine contribuabil și beneficiază de deducerea personală, situație în care părinții nu mai au dreptul de a-l lua în întreținere, întrucât deducerea personală se acordă o singură dată.

97. Verificarea încadrării veniturilor acestor persoane în sumă de 2.500.000 lei lunar se realizează prin compararea acestui plafon cu veniturile brute realizate de persoana fizică aflată în întreținere.

98. În cursul anului fiscal, în cazul în care angajatul obține venituri la funcția de bază, pentru a stabili dreptul acestuia la deducere pentru persoane aflate în întreținere, se compară venitul lunar realizat de persoana aflată în întreținere cu suma de 2.500.000 lei lunar, astfel:

a) în cazul în care persoana aflată în întreținere realizează venituri lunare de natura pensiilor, indemnizațiilor, alocațiilor și altele asemenea, venitul lunar realizat de persoana întreținută rezultă din însumarea tuturor drepturilor de această natură realizate într-o lună;

b) în cazul în care venitul este realizat sub formă de câștiguri la jocuri de noroc, premii la diverse competiții, dividende, dobânzi și altele asemenea, venitul lunar realizat de persoana fizică aflată în întreținere se determină prin împărțirea venitului realizat la numărul de luni rămase până la sfârșitul anului, exclusiv luna de realizare a venitului;

c) în cazul în care persoana întreținută realizează atât venituri lunare, cât și aleatorii, venitul lunar se determină prin însumarea acestor venituri.

99. Dacă venitul unei persoane aflate în întreținere depășește 2.500.000 lei lunar, ea nu este considerată întreținută.

În funcție de venitul lunar al persoanei întreținute, plătitorul veniturilor din salarii va proceda după cum urmează:

a) în situația în care una dintre persoanele aflate în întreținere, pentru care contribuabilul beneficiază de deducere personală, obține în cursul anului un venit lunar mai mare de 2.500.000 lei lunar, plătitorul veniturilor din salarii va reconsidera nivelul deducerii personale corespunzătoare pentru persoanele rămase în întreținere începând cu luna următoare celei în care a fost realizat venitul, indiferent de data la care se face comunicarea către angajator/plătitor;

b) în situația în care contribuabilul solicită acordarea deducerii personale pentru persoana aflată în întreținere ca urmare a situării venitului lunar al acesteia din urmă sub 2.500.000 lei lunar, plătitorul de venituri din salarii va începe acordarea deducerii personale reconsiderate pentru persoana în întreținere o dată cu plata drepturilor lunare ale lunii în care contribuabilul a depus documentele justificative.

100. Pentru stabilirea deducerii personale la care are dreptul, contribuabilul va depune la plătitorul de venituri din salarii o declarație pe propria răspundere, care trebuie să cuprindă următoarele informații:

— datele de identificare a contribuabilului care realizează venituri din salarii (numele și prenumele, domiciliul, codul numeric personal);

— datele de identificare a fiecărei persoane aflate în întreținere (numele și prenumele, codul numeric personal).

În ceea ce privește copiii aflați în întreținere, la această declarație contribuabilul care realizează venituri din salarii va anexa și adeverința de la plătitorul de venituri din salarii a celui/alt soț sau declarația pe propria răspundere a acestuia că nu beneficiază de deducere personală pentru acel copil.

101. Declarația pe propria răspundere a persoanei aflate în întreținere, cu excepția copilului minor, trebuie să cuprindă următoarele informații:

— datele de identificare a persoanei aflate în întreținere, cum ar fi: numele, prenumele, domiciliul, codul numeric personal;

— datele de identificare a contribuabilului care beneficiază de deducerea personală corespunzătoare, cum ar fi: numele, prenumele, domiciliul, codul numeric personal;

— acordul persoanei întreținute ca întreținătorul să o preia în întreținere;

— nivelul și natura venitului persoanei aflate în întreținere, inclusiv mențiunea privind suprafețele de teren agricol și silvic deținute, precum și declarația afirmativă sau negativă cu privire la desfășurarea de activități de: cultivare a terenurilor cu flori, legume și zarzavat în sere, în solarii amenajate și în sistem irigat; cultivare a arbuștilor și plantelor decorative, ciupercilor; exploatare a pepinierelor viticole și pomicole;

— angajarea persoanei întreținute de a comunica persoanei care contribuie la întreținerea sa orice modificări în situația venitului realizat.

Declarațiile pe propria răspundere depuse în vederea acordării de deduceri personale nu sunt formulare tipizate.

102. Contribuabilul va prezenta plătitorului de venituri din salarii documentele justificative care să ateste persoanele aflate în întreținere, cum sunt: certificatul de căsătorie, certificatele de naștere ale copiilor, adeverința de venit a persoanei întreținute sau declarația pe propria răspundere și altele. Documentele vor fi prezentate în original și în copie, plătitorul de venituri din salarii păstrând copia după ce verifică conformitatea cu originalul.

103. Dacă la un contribuabil intervine o schimbare care are influență asupra nivelului reprezentând deducerea personală acordată și această schimbare duce la diminuarea deducerii personale, contribuabilul este obligat să înștiințeze plătitorul de venituri din salarii în termen de 15 zile calendaristice de la data la care s-a produs evenimentul care a generat modificarea, astfel încât angajatorul/plătitorul să reconsidere nivelul deducerii începând cu luna următoare celei în care s-a produs evenimentul.

104. În situația în care depunerea documentelor justificative privind acordarea deducerii personale se face ulterior apariției evenimentului care modifică, în sensul majorării, nivelul acesteia, angajatorul/plătitorul de venituri din salarii va acorda deducerea personală reconsiderată o dată cu plata drepturilor salariale aferente lunii în care contribuabilul a depus toate documentele justificative.

105. Deducerea personală nu se fracționează în funcție de numărul de ore în cazul veniturilor realizate în baza unui contract de muncă cu timp parțial, la funcția de bază.

Codul fiscal:

Determinarea impozitului pe venitul din salarii

Art. 57. — (1) Beneficiarii de venituri din salarii datorează un impozit lunar, final, care se calculează și se reține la sursă de către plătitorii de venituri.

(2) Impozitul lunar prevăzut la alin. (1) se determină astfel:

a) la locul unde se află funcția de bază, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul net din salarii, calculat prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor obligatorii aferente unei luni, și următoarele:

— deducerea personală acordată pentru luna respectivă;

— cotizația sindicală plătită în luna respectivă;

— contribuțiile la schemele facultative de pensii ocupaționale, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei a 200 euro;

b) pentru veniturile obținute în celelalte cazuri, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate

ca diferență între venitul brut și contribuțiile obligatorii pe fiecare loc de realizare a acestora.

(3) Plătitorul este obligat să determine valoarea totală a impozitului anual pe veniturile din salarii, pentru fiecare contribuabil.

(4) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la alin. (3), pentru sponsorizarea entităților nonprofit care funcționează în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Obligația calculării, reținerii și virării acestei sume prevăzute la alin. (4) revine organului fiscal competent.

(6) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (4) și (5) se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Norme metodologice:

106. Venitul brut lunar din salarii reprezintă totalitatea veniturilor realizate într-o lună conform art. 55 alin. (1) — (3) din Codul fiscal de o persoană fizică, pe fiecare loc de realizare, indiferent de denumirea acestora sau de forma sub care sunt acordate.

107. Pentru persoanele fizice care desfășoară activități pe teritoriul României sunt considerate venituri din salarii realizate din România sumele primite de la angajatori cu sediul sau cu domiciliul în România, precum și de la angajatori cu sediul sau cu domiciliul în străinătate, indiferent unde este primită suma.

108. Contribuabilii care realizează venituri din salarii datorează un impozit lunar final, calculat și reținut de către plătitorul de venituri.

Pentru impunerea veniturilor din salarii se utilizează cota de impozit de 16%, luându-se în calcul pentru determinarea bazei de calcul a impozitului la funcția de bază și deducerea personală stabilită potrivit art. 56 din Codul fiscal, după caz.

109. Drepturile salariale acordate în natură, precum și avantajele acordate angajaților se evaluează conform pct. 74—76 și se impozitează în luna în care au fost primite. Documentele referitoare la calculul contravalorii veniturilor și avantajelor în natură primite de angajat se vor anexa la statul de plată.

110. Transformarea în lei a sumelor obținute, potrivit legii, în valută, reprezentând venituri din salarii realizate în România, se face la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României, astfel:

— în situația în care veniturile din salarii sunt plătite în cursul lunii sau în cazul încetării raporturilor de muncă, se utilizează cursul de schimb valutar în vigoare în ziua precedentă celei în care se face plata; sau

— în celelalte cazuri, cursul de schimb valutar în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se face plata acestor drepturi.

111. Pentru calculul impozitului lunar aferent venitului realizat, cota de impozit de 16% se aplică asupra bazei de calcul determinate astfel:

a) pentru veniturile obținute la locul unde se află funcția de bază, ca diferență între venitul net din salarii, calculat prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor obligatorii aferente unei luni, și următoarele:

— deducerea personală acordată pentru luna respectivă;

— cotizația sindicală plătită în luna respectivă;

— contribuțiile la schemele facultative de pensii ocupaționale, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei a 200 euro.

Transformarea contribuțiilor reținute pentru schemele facultative de pensii ocupaționale din lei în euro, pentru verificarea încadrării în plafonul anual, se face la cursul de

schimb valutar comunicat de Banca Națională a României în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se plătesc drepturile salariale.

Plătitorul de venituri din salarii cumulează sumele în euro reprezentând contribuțiile reținute pentru schemele facultative de pensii ocupaționale și verifică încadrarea în plafonul deductibil prevăzut de lege;

b) pentru veniturile obținute în celelalte cazuri, ca diferență între venitul brut și contribuțiile obligatorii pe fiecare loc de realizare a acestora.

Această regulă se aplică și în cazul veniturilor sub forma:

- indemnizației lunare a asociatului unic;
- drepturilor de natură salarială acordate de angajator persoanelor fizice ulterior încetării raporturilor de muncă;
- salariilor sau diferențelor de salarii stabilite în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile.

112. În scopul determinării impozitului pe veniturile salariale, prin *locul unde se află funcția de bază* se înțelege:

a) pentru persoanele fizice angajate la un singur loc de muncă, ultimul loc înscris în carnetul de muncă sau în documentele specifice care, potrivit reglementărilor legale, sunt asimilate acestora;

b) în cazul cumulului de funcții, locul declarat/ales de persoanele fizice.

Funcția de bază poate fi declarată de angajat în condițiile legii și la locul de muncă la care acesta realizează venituri din salarii în baza unui contract individual de muncă cu timp parțial.

113. Suma care reprezintă prima de vacanță sau o parte din aceasta se cumulează cu veniturile de natură salarială ale lunii în care se plătește această primă.

114. Indemnizațiile aferente concediilor de odihnă se defalchează pe lunile la care se referă și se impun cumulat cu veniturile realizate în aceste luni.

115. Contribuțiile obligatorii luate în calcul la determinarea impozitului lunar potrivit pct. 111 pentru persoanele fizice care realizează venituri din salarii sunt cele datorate potrivit reglementărilor în domeniu, cum ar fi:

- contribuția individuală de asigurări sociale;
- contribuția individuală pentru asigurările sociale de sănătate;
- contribuția individuală la bugetul asigurărilor pentru șomaj;
- alte contribuții individuale obligatorii stabilite prin lege.

116. Se admit la deducere contribuțiile la schemele facultative de pensii ocupaționale, astfel încât suma acestora să nu depășească echivalentul în lei a 200 euro pentru fiecare participant la nivelul anului.

117. Nu se admit la deducere pentru calculul lunar al impozitului pe salarii primele de asigurare pentru asigurările private de sănătate.

Codul fiscal:

Termen de plată a impozitului

Art. 58. — Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația de a calcula și de a reține impozitul aferent veniturilor fiecărei luni la data efectuării plății acestor venituri, precum și de a-l vira la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri.

Norme metodologice:

118. Veniturile în natură se consideră plătite la ultima plată a drepturilor salariale pentru luna respectivă. Impozitul aferent veniturilor și avantajelor în natură se reține din salariul primit de angajat în numerar pentru aceeași lună.

119. Impozitul pe veniturile din salarii se calculează și se reține lunar de angajatori/plătitori pe baza statelor de salarii/plată.

120. Calculul și reținerea impozitului lunar se efectuează de către plătitori, la data ultimei plăți a veniturilor din salarii aferente fiecărei luni, conform prevederilor art. 57 din Codul fiscal, indiferent dacă veniturile din salarii se plătesc o singură dată pe lună sau sub formă de avans și lichidare.

În situația în care în cursul unei luni se efectuează plăți de venituri cum sunt: premii, stimulente de orice fel, sume acordate potrivit legii pentru concediul de odihnă neefectuat și altele asemenea, reprezentând plăți intermediare, impozitul se calculează și se reține la fiecare plată, prin aplicarea cotei asupra plăților intermediare diminuate cu contribuțiile obligatorii, după caz.

La data ultimei plăți a drepturilor salariale aferente unei luni impozitul se calculează potrivit art. 57 din Codul fiscal, asupra veniturilor totale din luna respectivă, prin cumularea drepturilor salariale respective cu plățile intermediare.

Impozitul de reținut la această dată reprezintă diferența dintre impozitul calculat asupra veniturilor totale și suma impozitelor reținute la plățile intermediare.

121. În cazul în care un angajat care obține venituri din salarii la funcția de bază se mută în cursul unei luni la un alt angajator, calculul impozitului se face pentru fiecare sursă de venit (loc de realizare a venitului).

Deducerea personală se acordă numai de primul angajator, în limita veniturilor realizate în luna respectivă, până la data lichidării.

Dacă reangajarea are loc în aceeași lună cu lichidarea, la stabilirea bazei de calcul pentru determinarea impozitului lunar aferent veniturilor realizate în această lună de la angajatorul următor nu se va lua în calcul deducerea personală.

122. Impozitul calculat și reținut lunar se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri.

123. Contribuțiile obligatorii reprezentând cheltuieli deductibile aferente veniturilor din salarii se determină conform reglementărilor legale în materie.

Codul fiscal:

Fișe fiscale

Art. 59. — (1) Informațiile referitoare la calculul impozitului pe veniturile din salarii se cuprind în fișele fiscale.

(2) Plătitorul de venituri are obligația să completeze formularele prevăzute la alin. (1), pe întreaga durată de efectuare a plății salariilor. Plătitorul este obligat să păstreze fișele fiscale pe întreaga durată a angajării și să transmită organului fiscal competent o copie, pentru fiecare an, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul fiscal expirat. Modelul și conținutul formularelor se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Norme metodologice:

124. Fișele fiscale se completează de angajatorul/plătitorul de venit și se depun la organul fiscal în a cărui rază teritorială angajatorul/plătitorul de venit își are domiciliul fiscal sau este luat în evidență fiscală.

125. Fișele fiscale pentru salariații care au fost detașați la o altă unitate se completează de către unitatea care a încheiat contractele de muncă cu aceștia.

126. În situația în care plata venitului salarial se face de unitatea la care salariații au fost detașați, angajatorul care a detașat comunică angajatorului la care aceștia sunt detașați date referitoare la deducerea personală la care este îndreptățit fiecare salariat.

Pe baza acestor date unitatea la care salariații au fost detașați întocmește statele de salarii, calculează impozitul și transmite lunar unității de la care au fost detașați informațiile solicitate prin ordinul ministrului finanțelor publice, în scopul completării fișei fiscale.

127. Fiecare angajator/plătitor de venituri din salarii este obligat, potrivit prevederilor art. 57 alin. (3) din Codul fiscal, să determine impozitul anual pe veniturile din salarii, pentru fiecare contribuabil prin însumarea impozitului aferent venitului fiecărei luni din anul fiscal, indiferent de numărul de luni în care contribuabilul a realizat venituri din salarii de la acesta.

128. Pentru contribuabilii prevăzuți la art. 60 din Codul fiscal care realizează venituri din salarii și pentru care plătitorul de venituri nu a optat să îndeplinească obligațiile privind calculul, reținerea și virarea impozitului aferent acestor venituri, obligația determinării impozitului anual pe venit din salarii, pe sursa respectivă, revine organului fiscal competent.

129. În situația în care se constată elemente care generează modificarea veniturilor din salarii și/sau a bazei de impunere aferente veniturilor unei persoane fizice, pentru care angajatorul/plătitorul a efectuat calculul impozitului lunar, recalcularea drepturilor respective și stabilirea diferențelor de impozit constatate se efectuează pentru luna la care se referă, iar diferențele de impozit rezultate vor majora/diminua impozitul datorat începând cu luna constatării.

În situația în care la data efectuării operațiunii de stabilire a diferențelor de impozit de către angajator/plătitor există relații contractuale generatoare de venituri din salarii, între acesta și persoana fizică, atunci se procedează astfel:

— impozitul reținut în plus se restituie persoanei fizice prin diminuarea cu sumele respective a impozitului pe veniturile din salarii începând cu luna efectuării acestei operațiuni și până la lichidarea acestuia;

— impozitul nereținut se reține de angajator/plătitor din veniturile din salarii începând cu luna constatării și până la lichidarea acestuia.

În situația în care persoana fizică pentru care angajatorul/plătitorul a efectuat calculul impozitului lunar/anual nu mai are relații contractuale generatoare de venituri din salarii și angajatorul/plătitorul nu poate să efectueze operațiunea de plată/încasare a diferențelor de impozit, atunci acestea vor fi administrate de organul fiscal competent.

Codul fiscal:

Plata impozitului pentru anumite venituri salariale

Art. 60. — (1) Contribuabililor care își desfășoară activitatea în România și care obțin venituri sub formă de salarii din străinătate, precum și persoanelor fizice române care obțin venituri din salarii, ca urmare a activității desfășurate la misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, le sunt aplicabile prevederile prezentului articol.

(2) Orice contribuabil prevăzut la alin. (1) are obligația de a declara și de a plăti impozit lunar la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care s-a realizat venitul, direct sau printr-un reprezentant fiscal. Impozitul aferent unei luni se stabilește potrivit art. 57.

(3) Misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, precum și reprezentanțele organismelor internaționale ori reprezentanțele societăților comerciale și ale organizațiilor economice străine, autorizate potrivit legii să își desfășoare activitatea în România, pot opta ca pentru angajații acestora, care realizează venituri din salarii impozabile în România, să îndeplinească obligațiile privind calculul, reținerea și

virarea impozitului pe veniturile din salarii. Prevederile alin. (2) nu se aplică contribuabililor în cazul în care opțiunea de mai sus este formulată.

(4) Persoana fizică, juridică sau orice altă entitate la care contribuabilul își desfășoară activitatea potrivit alin. (1) este obligată să ofere informații organului fiscal competent referitoare la data începerii desfășurării activității de către contribuabil și, respectiv, a încetării acesteia, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului.

Norme metodologice:

130. Contribuabilii care desfășoară activitatea în România și obțin venituri sub formă de salarii din străinătate, care, potrivit acestui titlu, se impun în România, precum și persoanele fizice române angajate ale misiunilor diplomatice și ale posturilor consulare acreditate în România, pentru care angajatorul nu îndeplinește obligațiile privind calculul, reținerea și virarea impozitului pe salarii, au obligația să depună lunar o declarație la organul fiscal competent.

131. Organul fiscal competent este:

— organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul își are domiciliul fiscal — pentru persoanele fizice rezidente;

— organul fiscal în a cărui rază teritorială se află locul unde se desfășoară activitatea — pentru celelalte cazuri.

132. Persoanele fizice sau juridice la care își desfășoară activitatea contribuabilii prevăzuți la art. 60 alin. (1) din Codul fiscal au obligația să depună o declarație informativă privind începerea/încetarea activității acestor contribuabili.

Declarația informativă se depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal persoana fizică ori juridică la care își desfășoară activitatea contribuabilul sau în a cărui rază teritorială se află locul de desfășurare a activității, după caz. Declarația informativă se depune ori de câte ori apar modificări de natura începerii/încetării activității în documentele care atestă raporturile de muncă, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului.

Codul fiscal:

CAPITOLUL IV

Venituri din cedarea folosinței bunurilor

Definirea veniturilor impozabile din cedarea folosinței bunurilor

Art. 61. — Veniturile din cedarea folosinței bunurilor sunt veniturile, în bani și/sau în natură, provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal, altele decât veniturile din activități independente.

Norme metodologice:

133. În această categorie de venit se cuprind veniturile din închirieri și subînchirieri de bunuri mobile și imobile, precum și veniturile din arendarea bunurilor agricole, din patrimoniul personal.

134. Veniturile obținute din închirieri și subînchirieri de bunuri imobile sunt cele din cedarea folosinței locuinței, caselor de vacanță, garajelor, terenurilor și altele asemenea, a căror folosință este cedată în baza unor contracte de închiriere/subînchiriere, uzufruct, arendare și altele asemenea, inclusiv a unor părți din acestea, utilizate în scop de reclamă, afișaj și publicitate.

Codul fiscal:

Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinței bunurilor

Art. 62. — (1) Venitul brut reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură și se stabilește pe baza chiriei sau a arendeii prevăzute în

contractul încheiat între părți pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării chiriei sau a arendei. Venitul brut se majorează cu valoarea cheltuielilor ce cad, conform dispozițiilor legale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dacă sunt efectuate de cealaltă parte contractantă. În cazul în care arenda se exprimă în natură, evaluarea în lei se va face pe baza prețurilor medii ale produselor agricole, stabilite prin hotărâri ale consiliilor județene și, respectiv, ale Consiliului General al Municipiului București, ca urmare a propunerilor direcțiilor teritoriale de specialitate ale Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, hotărâri ce trebuie emise înainte de începerea anului fiscal. Aceste hotărâri se transmit în cadrul aceluiași termen direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București, pentru a fi comunicate unităților fiscale din subordine.

Norme metodologice:

135. În vederea determinării venitului brut, la sumele reprezentând chiria sau arenda în bani și/sau la echivalentul în lei al veniturilor în natură se adaugă, dacă este cazul, și valoarea cheltuielilor ce sunt, conform dispozițiilor legale sau înțelegerii contractuale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dar sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

136. În conformitate cu legislația în materie, proprietarul are obligația de a efectua cheltuielile referitoare la întreținerea și repararea locuinței închiriate, ca de exemplu:

— întreținerea în bune condiții a elementelor structurii de rezistență a clădirii, elementelor de construcție exterioară a clădirii, cum ar fi: acoperiș, fațadă, curțile și grădinile, precum și spații comune din interiorul clădirii, cum ar fi: casa scării, casa ascensorului și altele asemenea;

— întreținerea în bune condiții a instalațiilor comune proprii clădirii, respectiv ascensor, hidrofor, instalații de alimentare cu apă, de canalizare, instalații de încălzire centrală și de preparare a apei calde, instalații electrice și de gaze;

— repararea și menținerea în stare de siguranță în exploatare și de funcționare a clădirii pe toată durata închirierii locuinței.

137. În cazul efectuării de către chiriaș a unor astfel de cheltuieli care cad în sarcina proprietarului și se încadrează în cota forfetară de cheltuieli, cu diminuarea corespunzătoare a chiriei, impunerea rămâne nemodificată.

Codul fiscal:

(2) Venitul net din cedarea folosinței bunurilor se stabilește prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut.

Norme metodologice:

138. Venitul net se determină ca diferența dintre sumele reprezentând chiria/arenda în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură, prevăzute în contractul încheiat între părți, și cota de cheltuieli forfetară de 25%, reprezentând cheltuieli deductibile aferente venitului.

139. Pentru recunoașterea deductibilității cheltuielii stabilite forfetar proprietarul nu este obligat să prezinte organului fiscal documente justificative.

Cheltuiala deductibilă aferentă venitului, stabilită în cota forfetară de 25% aplicată la venitul brut, reprezintă uzura bunurilor închiriate și cheltuielile ocazionate de întreținerea și repararea acestora, impozitele și taxele pe proprietate datorate potrivit legii, comisionul reținut de intermediari, primele de asigurare plătite pentru bunul cedat spre folosință, respectiv eventuale nerealizări ale veniturilor din

arendare scontate, generate de condiții naturale nefavorabile, cum ar fi: grindina, seceta, inundații, incendii și altele asemenea.

Codul fiscal:

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), contribuabilii pot opta pentru determinarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă.

(4) Dispozițiile privind opțiunea prevăzută la art. 51 alin. (2) și (3) se aplică și în cazul contribuabililor menționați la alin. (3).

[...]

CAPITOLUL V

Venituri din investiții

Definirea veniturilor din investiții

Art. 65. — (1) Veniturile din investiții cuprind:

- a) dividende;
- b) venituri impozabile din dobânzi;
- c) câștiguri din transferul titlurilor de valoare;
- d) venituri din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și orice alte operațiuni similare;
- e) venituri din lichidare/dizolvare fără lichidare a unei persoane juridice.

Reprezintă titlu de valoare orice valori mobiliare, titluri de participare la un fond deschis de investiții sau alt instrument financiar calificat astfel de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, precum și părțile sociale.

(2) Veniturile impozabile din dobânzi sunt toate veniturile sub formă de dobânzi, altele decât:

- a) venituri din dobânzi la depozitele la vedere și la depuneri la casele de ajutor reciproc;
- b) venituri din dobânzi aferente titlurilor de stat, precum și obligațiunilor municipale, ale Agenției Naționale pentru Locuințe și ale altor entități emitente de obligațiuni, care vizează construcția de locuințe;
- c) venituri sub forma dobânzilor bonificate la depozitele clienților constituite în baza Legii nr. 541/2002 privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, cu modificările și completările ulterioare.

Norme metodologice:

140. Sunt considerate venituri din dobânzi următoarele:

- dobânzi obținute din obligațiuni;
- dobânzi obținute pentru depozitele la termen, inclusiv la certificatele de depozit;
- suma primită sub formă de dobândă pentru împrumuturile acordate;
- alte venituri obținute din titluri de creanță.

Codul fiscal:

Stabilirea venitului din investiții

Art. 66. — (1) Câștigul din transferul titlurilor de valoare, altele decât titlurile de participare la fondurile deschise de investiții și părțile sociale, reprezintă diferența pozitivă dintre prețul de vânzare și prețul de cumpărare pe tipuri de titluri de valori, diminuată, după caz, cu comisioanele datorate intermediarilor. În cazul tranzacțiilor cu acțiuni primite de persoanele fizice, cu titlu gratuit, în cadrul Programului de privatizare în masă, prețul de cumpărare la prima tranzacționare va fi asimilat cu valoarea nominală a acestora. În cazul tranzacțiilor cu acțiuni cumpărate la preț preferențial, în cadrul sistemului stock options plan, câștigul se determină ca diferență între prețul de vânzare și prețul de cumpărare preferențial, diminuat cu comisioanele datorate intermediarilor.

(2) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la fondurile deschise de investiții, câștigul se determină ca diferență pozitivă între prețul de răscumpărare și prețul de cumpărare/subscriere. Prețul de răscumpărare este prețul care i se cuvine investitorului la retragerea din fond. Prețul de cumpărare/subscriere este prețul plătit de investitorul persoană fizică pentru achiziționarea titlului de participare.

Norme metodologice:

141. Prețul de răscumpărare este prețul care i se cuvine investitorului la retragerea din fond și este format din valoarea unitară a activului net din ziua anterioară depunerii cererii de răscumpărare, din care se scad comisioanele de răscumpărare.

142. Prețul de cumpărare/subscriere este prețul plătit de investitor, persoană fizică, și este format din valoarea unitară a activului net la care se adaugă comisionul de cumpărare, dacă este cazul.

Codul fiscal:

(3) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra părților sociale, câștigul din înstrăinarea părților sociale se determină ca diferență pozitivă între prețul de vânzare și valoarea nominală/prețul de cumpărare. Începând cu a doua tranzacție, valoarea nominală va fi înlocuită cu prețul de cumpărare, care include și cheltuielile privind comisioanele, taxele aferente tranzacției și alte cheltuieli similare justificate cu documente.

(4) Determinarea câștigului potrivit alin. (1)–(3) se efectuează la data încheierii tranzacției, pe baza contractului încheiat între părți.

(5) Veniturile obținute sub forma câștigurilor din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și din orice alte operațiuni de acest gen, reprezintă diferențele de curs favorabile rezultate din aceste operațiuni în momentul închiderii operațiunii și evidențierii în contul clientului.

Norme metodologice:

143. În cazul veniturilor realizate ca urmare a deținerii de titluri de participare la fondurile închise de investiții, obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe veniturile sub formă de dividende revine:

- societății de investiții, în cazul în care nu are încheiat un contract de administrare;
- societății de administrare, în cazul în care societatea de investiții are încheiat un contract de administrare cu societatea de administrare.

Codul fiscal:

Reținerea impozitului din veniturile din investiții

Art. 67. — (1) Veniturile sub formă de dividende, inclusiv sume primite ca urmare a deținerii de titluri de participare la fondurile închise de investiții, se impun cu o cotă de 10% din suma acestora. Obligația calculării și reținerii impozitului pe veniturile sub formă de dividende revine persoanelor juridice o dată cu plata dividendelor către acționari sau asociați. Termenul de virare a impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se face plata. În cazul dividendelor distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor sau asociaților până la sfârșitul anului în care s-a aprobat bilanțul contabil, termenul de plată a impozitului pe dividende este până la data de 31 decembrie a anului respectiv.

Norme metodologice:

144. Impozitul pe veniturile sub formă de dividende, inclusiv asupra sumelor primite ca urmare a deținerii de

titluri de participare la fondurile închise de investiții, distribuite începând cu anul fiscal 2005, se calculează și se reține prin aplicarea cotei de 10% asupra sumei acestora.

Codul fiscal:

CAPITOLUL VI

Venituri din pensii

[...]

Reținerea impozitului din venitul din pensii

Art. 70. — (1) Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul aferent acestui venit, de a-l reține și de a-l vira la bugetul de stat, potrivit prevederilor prezentului articol.

(2) Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de impunere de 16% asupra venitului impozabil lunar din pensii.

(3) Impozitul calculat se reține la data efectuării plății pensiei și se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei.

(4) Impozitul reținut este impozit final al contribuabilului pentru veniturile din pensii.

(5) În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.

(6) Drepturile de pensie restante se defalchează pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și virării acestuia.

(7) Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile convenite fiecărui urmaș.

Norme metodologice:

145. Venitul din pensii se determină de către plătitor pentru drepturile cu titlu de pensie prevăzute la art. 68 din Codul fiscal.

146. Impozitul lunar aferent venitului din pensii se calculează prin aplicarea cotei de impunere de 16% asupra venitului impozabil lunar din pensii determinat ca diferență între venitul lunar și suma fixă neimpozabilă prevăzută la art. 69 din Codul fiscal.

147. Impozitul pe veniturile din pensii se calculează, se reține lunar de către administratorii fondurilor de pensii și se virează de către unitățile plătitoare ale acestor venituri până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiilor, la organul fiscal în a cărui rază își au sediul plătitorii de venituri.

148. Administratorii fondurilor de pensii vor emite norme interne specifice privind aplicarea prevederilor pct. 147.

149. Eventualele sume reprezentând impozit pe veniturile din pensii, reținute, dar nedatorate la bugetul de stat, se vor regulariza prin diminuarea viramentelor efectuate cu ocazia plăților din luna următoare.

Codul fiscal:

CAPITOLUL VIII

Venituri din premii și din jocuri de noroc

Definirea veniturilor din premii și din jocuri de noroc

Art. 75. — (1) Veniturile din premii cuprind veniturile din concursuri, altele decât cele prevăzute la art. 42.

(2) Veniturile din jocuri de noroc cuprind câștigurile realizate ca urmare a participării la jocuri de noroc, inclusiv cele de tip jack-pot definite conform normelor metodologice, altele decât cele realizate la jocuri de tip cazino și mașini electronice cu câștiguri.

Norme metodologice:

150. În această categorie se cuprind venituri în bani și/sau în natură, ca de exemplu:

— venituri sub formă de premii de orice fel, acordate oamenilor de cultură, știință și artă la gale, simpozioane, festivaluri, concursuri naționale sau internaționale, concursuri pe meserii sau profesii;

— venituri sub formă de premii în bani și/sau în natură acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști prevăzuți în legislația în materie, pentru rezultatele obținute la competiții sportive interne și internaționale, altele decât:

a) veniturile prevăzute la art. 42 din Codul fiscal;

b) veniturile plătite de entitatea cu care aceștia au relații generatoare de venituri din salarii potrivit cap. III al titlului III din Codul fiscal;

— venituri obținute din jocuri de noroc, cum sunt: venituri din jocuri tip bingo și keno, pronosticuri și pariuri sportive, jocuri-concurs cu câștiguri de orice fel, loterii, veniturile obținute din organizarea de tombola, câștiguri de tip jack-pot obținute prin intermediul mașinilor mecanice sau electronice cu câștiguri.

Prin *câștiguri de tip jack-pot* se înțelege câștigurile acordate aleatoriu, prin intermediul mașinilor mecanice sau electronice cu câștiguri, din sumele rezultate ca urmare a adăugării separate a unui anumit procent din sumele derulate ca urmare a exploatării acestor mijloace de joc, în scopul acordării unor câștiguri suplimentare persoanelor participante la joc în momentul respectiv.

Adăugarea sumelor din care se acordă câștigurile de tip jack-pot se realizează în cadrul unui sistem electronic prin care sunt interconectate cel puțin două mașini mecanice sau electronice cu câștiguri, evidențierea acumulării putând fi realizată prin dispozitive auxiliare sau în cadrul sistemului uneia sau mai multor mijloace de joc interconectate în sistem.

Organizatorii activității de exploatare a mașinilor mecanice sau electronice cu câștiguri au obligația de a evidenția distinct câștigurile de tip jack-pot acordate.

Codul fiscal:

Reținerea impozitului aferent veniturilor din premii și din jocuri de noroc

Art. 77. — (1) Venitul sub formă de premii dintr-un singur concurs se impune, prin reținere la sursă, cu o cotă de 16% aplicată asupra venitului net.

(2) Veniturile din jocuri de noroc se impun, prin reținere la sursă, cu o cotă de 20% aplicată asupra venitului brut.

(3) Obligația calculării, reținerii și virării impozitului revine plătitorilor de venituri.

(4) Nu sunt impozabile veniturile obținute din premii, în bani și/sau în natură, sub valoarea sumei neimpozabile stabilită în sumă de 8.000.000 lei pentru fiecare concurs, realizate de același organizator sau plătitor.

(5) Impozitul calculat și reținut în momentul plății este impozit final.

(6) Impozitul pe venit astfel calculat și reținut se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Norme metodologice:

151. Plătitorii de venituri din jocuri de noroc sunt obligați să organizeze evidența astfel încât să poată determina câștigul realizat de fiecare persoană fizică și să rețină impozitul datorat aferent acestuia.

Codul fiscal:

CAPITOLUL IX

Venituri din alte surse**Definirea veniturilor din alte surse**

Art. 78. — (1) În această categorie se includ, însă nu sunt limitate, următoarele venituri:

a) prime de asigurări suportate de o persoană fizică independentă sau de orice altă entitate, în cadrul unei activități pentru o persoană fizică în legătură cu care suportatorul nu are o relație generatoare de venituri din salarii, potrivit cap. III din prezentul titlu;

b) câștiguri primite de la societățile de asigurări, ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți cu ocazia tragerilor de amortizare;

c) venituri primite de persoanele fizice pensionari, sub forma diferențelor de preț pentru anumite bunuri, servicii și alte drepturi, foști salariați, potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale;

d) venituri primite de persoanele fizice reprezentând onorarii din activitatea de arbitraj comercial.

(2) Veniturile din alte surse sunt orice venituri identificate ca fiind impozabile, prin normele elaborate de Ministerul Finanțelor Publice, altele decât veniturile care sunt neimpozabile în conformitate cu prezentul titlu.

Norme metodologice:

152. În aplicarea art. 78 alin. (2) din Codul fiscal, în această categorie se includ, de exemplu, următoarele venituri realizate de persoanele fizice:

— remunerațiile pentru munca prestată în interesul unităților aparținând Direcției Generale a Penitenciarelor, precum și în atelierele locurilor de deținere, acordate, potrivit legii, condamnaților care execută pedepse privative de libertate;

— veniturile primite de studenți sub forma indemnizațiilor pentru participarea la ședințele senatului universitar;

— veniturile obținute de persoanele fizice din valorificarea prin centrele de colectare a deșeurilor de metal, hârtie, sticlă și altele asemenea și care nu provin din gospodăria proprie;

— sumele plătite de către organizatori persoanelor care însoțesc elevii la concursuri și alte manifestări școlare;

— indemnizațiile acordate membrilor birourilor electorale, statisticienilor, informaticienilor și personalului tehnic auxiliar pentru executarea atribuțiilor privind desfășurarea alegerilor prezidențiale, parlamentare și locale;

— veniturile obținute de persoanele care fac figurație la realizarea de filme, spectacole, emisiuni televizate și altele asemenea.

Codul fiscal:

CAPITOLUL X

Venitul net anual impozabil**Stabilirea venitului net anual impozabil**

Art. 80. — (1) Venitul net anual impozabil se stabilește pe fiecare sursă din categoriile de venituri menționate la art. 41 lit. a), c) și f) prin deducerea din venitul net anual a pierderilor fiscale reportate.

(2) Veniturile din categoriile prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f), ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

Norme metodologice:

153. Venitul net anual se determină pe fiecare sursă, din următoarele categorii:

- a) venituri din activități independente;
- b) venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- c) venituri din activități agricole.

154. Venitul impozabil ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite, ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual impozabil.

155. Impozitul pe venitul anual impozabil se calculează pentru veniturile din România și/sau din străinătate.

156. Pentru determinarea venitului net anual impozabil se procedează astfel:

a) se determină venitul net anual/pierdere fiscală anuală pentru activitatea desfășurată în cadrul fiecărei surse din categoriile de venit menționate la pct. 153, potrivit regulilor proprii. Pentru persoanele fizice asociate venitul net/pierdere anuală luat/luată în calcul la determinarea venitului net anual impozabil este venitul net/pierdere distribuit/distribuită;

b) venitul net anual impozabil se determină pe fiecare sursă de venit prin deducerea din venitul net anual a pierderilor fiscale din aceeași sursă admise la report pentru anul fiscal de impunere.

Dacă pierderile fiscale reportate aferente unei surse sunt mai mari decât venitul net anual al sursei respective, rezultatul reprezintă pierdere de reportat.

157. Rezultatul negativ dintre venitul brut și cheltuielile aferente deductibile, înregistrate pentru fiecare sursă de venit din categoriile de venituri, reprezintă pierdere fiscală pentru acea sursă de venit.

Codul fiscal:

(3) Pierdere fiscală anuală înregistrată din activități independente, cedarea folosinței bunurilor și din activități agricole se poate compensa cu rezultatele pozitive obținute din aceeași sursă de venit. Pierdere care rămâne necompensată în cursul aceluiași an fiscal devine pierdere reportată. Pierderile provenind din străinătate ale persoanelor fizice rezidente se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, din străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în cursul aceluiași an fiscal, sau se reportează pe următorii 5 ani asupra veniturilor realizate din țara respectivă.

Norme metodologice:

158. Compensarea pierderilor fiscale anuale se realizează astfel:

a) pierdere fiscală obținută dintr-o sursă se poate compensa cu venitul net obținut din aceeași sursă. Dacă pierdere fiscală obținută dintr-o sursă se compensează numai parțial cu venitul net obținut din aceeași sursă, suma rămasă necompensată reprezintă pierdere fiscală anuală;

b) pierdere fiscală anuală înregistrată de un contribuabil, aferentă unei surse din România, nu poate fi compensată cu veniturile realizate de acesta din străinătate;

c) pierdere fiscală din străinătate se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, din străinătate, din aceeași țară, înregistrate în cursul aceluiași an fiscal. Pierdere anuală necompensată se reportează pe următorii 5 ani și se compensează cu veniturile de aceeași natură și din aceeași țară, obținute în perioada respectivă.

Codul fiscal:

(4) Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

- a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 5 ani consecutivi;
- b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierdere reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la lit. a), reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

Norme metodologice:

159. Dacă în urma compensării admise pentru anul fiscal rămâne o pierdere necompensată, aceasta reprezintă pierdere fiscală reportată pe anii următori până la al cincilea an inclusiv.

160. Regulile de compensare și reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportarea pierderilor se va face an după an, pe sursa respectivă, începând cu pierdere cea mai veche;

b) dreptul la reportul pierderii este personal și supus identității contribuabilului; nu poate fi transmis moștenitorilor sau oricărei alte persoane, în scopul reducerii sarcinii fiscale ce revine acesteia, și reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului decedat.

Codul fiscal:**Declarații de venit estimat**

Art. 81. — (1) Contribuabilii, precum și asociațiile fără personalitate juridică, care încep o activitate în cursul anului fiscal sunt obligați să depună la organul fiscal competent o declarație referitoare la veniturile și cheltuielile estimate a se realiza pentru anul fiscal, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului. Fac excepție de la prevederile prezentului alineat contribuabilii care realizează venituri pentru care impozitul se percepe prin reținere la sursă.

(2) Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal au obligația să depună o declarație privind venitul estimat, în termen de 15 zile de la încheierea contractului între părți. Declarația privind venitul estimat se depune o dată cu înregistrarea la organul fiscal a contractului încheiat între părți.

(3) Contribuabilii care, în anul anterior, au realizat pierderi și cei care au realizat venituri pe perioade mai mici decât anul fiscal, precum și cei care, din motive obiective, estimează că vor realiza venituri care diferă cu cel puțin 20% față de anul fiscal anterior depun, o dată cu declarația specială, și declarația estimativă de venit.

(4) Contribuabilii care determină venitul net pe bază de norme de venit, precum și cei pentru care cheltuielile se determină în sistem forfaitar și au optat pentru determinarea venitului net în sistem real depun, o dată cu cererea de opțiuni, și declarația de venit estimat.

Norme metodologice:

161. Contribuabilii care încep o activitate independentă au obligația declarării veniturilor și cheltuielilor estimate a se realiza în anul de impunere, pe fiecare sursă și categorie de venit. Declararea veniturilor și a cheltuielilor estimate se face prin depunerea declarațiilor privind venitul estimat, pe fiecare sursă și categorie de venit, la organul fiscal competent, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului.

Obligația depunerii declarațiilor privind venitul estimat revine atât contribuabililor care determină venitul net în sistem real și desfășoară activitatea în mod individual sau într-o formă de asociere care nu dă naștere unei persoane juridice, cât și contribuabililor pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit.

Nu depun declarații privind venitul estimat contribuabilii care desfășoară activități independente pentru care plățile anticipate se realizează prin reținere la sursă de către plătitorul de venit.

În cazul în care contribuabilul obține venituri într-o formă de asociere, fiecare asociat va declara veniturile estimate

rezultate din distribuirea venitului net estimat al asocierii fără personalitate juridică.

162. Asocierile fără personalitate juridică ce încep o activitate independentă au obligația să depună o declarație privind venitul estimat la organul fiscal în a cărui rază teritorială își are sediul asociația, în termen de 15 zile de la încheierea contractului de asociere, o dată cu înregistrarea acestuia la organul fiscal.

163. Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal au obligația depunerii la organul fiscal competent a declarației privind venitul estimat pe fiecare sursă de realizare a venitului, o dată cu înregistrarea contractului de cedare a folosinței bunurilor, în termen de 15 zile de la încheierea acestuia.

Nu depun declarație privind venitul estimat contribuabilii care realizează venituri din arendă.

164. Contribuabilii care realizează venituri din activități independente și din activități agricole, impuși pe bază de norme de venit, și care solicită trecerea pentru anul fiscal următor la impunerea în sistem real vor depune declarația privind venitul estimat până la data de 31 ianuarie, o dată cu cererea de opțiune.

Contribuabilii care încep o activitate impusă pe bază de norme de venit și optează pentru determinarea venitului net în sistem real vor depune declarațiile privind venitul estimat, în termen de 15 zile de la producerea evenimentului, o dată cu cererea de opțiune.

165. Organul fiscal competent pentru depunerea declarațiilor privind venitul estimat este:

— organul fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;

— organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit, pentru ceilalți contribuabili persoane fizice.

166. În sensul art. 81 alin. (3) din Codul fiscal, prin *motive obiective* care conduc la depunerea unei noi declarații de venit estimat în vederea recalculării nivelului plăților anticipate se înțelege: întreruperi temporare de activitate în cursul anului din cauza unor motive medicale, justificate cu documente, situații de forță majoră, alte cauze care generează modificarea veniturilor.

Codul fiscal:

Stabilirea plăților anticipate de impozit

Art. 82. — (1) Contribuabilii care realizează venituri din activități independente, din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendare, precum și venituri din activități agricole sunt obligați să efectueze în cursul anului plăți anticipate cu titlu de impozit, exceptându-se cazul veniturilor pentru care plățile anticipate se stabilesc prin reținere la sursă.

(2) Plățile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent, pe fiecare sursă de venit, luându-se ca bază de calcul venitul anual estimat sau venitul net realizat în anul precedent, după caz, prin emiterea unei decizii care se comunică contribuabililor potrivit legii. În cazul impunerilor efectuate după expirarea termenelor de plată prevăzute la alin. (3) contribuabilii au obligația efectuării plăților anticipate la nivelul sumei datorate pentru ultimul termen de plată al anului precedent. Diferența dintre impozitul anual calculat asupra venitului net realizat în anul precedent și suma reprezentând plăți anticipate datorate de contribuabil la nivelul trimestrului IV din anul anterior se repartizează pe termenele de plată următoare din cadrul anului fiscal. Pentru declarațiile de venit estimativ, depuse în luna decembrie, nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net aferent perioadei până la

sfârșitul anului urmând să fie supus impozitării, pe baza deciziei de impunere emise pe baza declarației de venit.

Plățile anticipate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendă, se stabilesc de organul fiscal astfel:

a) pe baza contractului încheiat între părți; sau

b) pe baza veniturilor determinate potrivit datelor din contabilitatea în partidă simplă, potrivit opțiunii.

În cazul în care, potrivit clauzelor contractuale, venitul din cedarea folosinței bunurilor reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, determinarea venitului anual estimat se efectuează pe baza cursului de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă celei în care se efectuează impunerea.

(3) Plățile anticipate se efectuează în 4 rate egale, până la data de 15 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru, cu excepția impozitului pe veniturile din arendare, pentru care plata impozitului se efectuează potrivit deciziei emise pe baza declarației de venit. Contribuabilii care determină venitul net din activități agricole, potrivit art. 72 și 73, datorează plăți anticipate către bugetul de stat pentru impozitul aferent acestui venit, în două rate egale, astfel: 50% din impozit, până la data de 1 septembrie inclusiv, și 50% din impozit, până la data de 15 noiembrie inclusiv.

(4) Termenele și procedura de emitere a deciziilor de plăți anticipate vor fi stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Pentru stabilirea plăților anticipate, organul fiscal va lua ca bază de calcul venitul anual estimat, în toate situațiile în care a fost depusă o declarație privind venitul estimat pentru anul curent sau venitul din declarația specială pentru anul fiscal precedent, după caz. La stabilirea plăților anticipate se utilizează cota de impozit de 16%, prevăzută la art. 43 alin. (1).

Norme metodologice:

167. Plățile anticipate se stabilesc astfel:

a) pentru contribuabilii cu domiciliul fiscal în România, de organul fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al acestora;

b) pentru contribuabilii care nu au domiciliul fiscal în România, de organul fiscal pe a cărui rază teritorială se realizează venitul.

Plata sumelor astfel stabilite se efectuează la organul fiscal care a făcut stabilirea lor.

Pentru stabilirea plăților anticipate se va utiliza cota de impunere prevăzută la art. 43 alin. (1) din Codul fiscal.

168. Sumele reprezentând plăți anticipate se achită în 4 rate egale, până la data de 15 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru, respectiv 15 martie, 15 iunie, 15 septembrie și 15 decembrie, cu excepția veniturilor din activități agricole, pentru care sumele reprezentând plăți anticipate se achită până la 1 septembrie și 15 noiembrie. Pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor sub forma arendei plata impozitului se efectuează pe baza deciziei de impunere emise pe baza declarației de venit.

169. În cazul contribuabililor impuși pe bază de norme de venit, stabilirea plăților anticipate se face pe baza normelor de venit aprobate pentru anul de impunere, corespunzător activității desfășurate.

170. Solicitarea emiterii unei noi decizii de plată anticipată, potrivit art. 81 alin. (3) din Codul fiscal, se face prin depunerea de către contribuabil a unei declarații privind venitul estimat.

171. În cazul contribuabililor care obțin venituri de aceeași natură, pentru care plățile anticipate se stabilesc atât de organul fiscal, cât și prin reținere la sursă, la stabilirea plăților anticipate de către organul fiscal se exclud

din venitul net veniturile pentru care plățile anticipate se realizează prin reținere la sursă, proporțional cu ponderea acestora în totalul veniturilor brute.

Codul fiscal:

Declarația de venit și declarații speciale

Art. 83. — (1) Contribuabilii prevăzuți la art. 40 alin. (1) lit. a) și cei care îndeplinesc condițiile de la art. 40 alin. (2), cu excepția contribuabililor prevăzuți la alin. (4) din prezentul articol, au obligația de a depune o declarație de venit la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal. Declarația de venit se depune o dată cu declarațiile speciale pentru anul fiscal, până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(2) Contribuabilii, alții decât cei prevăzuți la alin. (1), depun numai declarațiile speciale pentru anul fiscal, până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului. În cazul veniturilor din salarii, fișele fiscale se depun în cadrul aceluiași termen ca și declarațiile speciale.

(3) Declarațiile speciale se completează pentru fiecare sursă de realizare a venitului. Declarațiile speciale se depun de toți contribuabilii care realizează, individual sau dintr-o formă de asociere, venituri din activități independente, precum și venituri din cedarea folosinței bunurilor, inclusiv pentru veniturile din activități agricole determinate în sistem real. În cazul veniturilor din salarii, cu excepția celor prevăzute la alin. (4) lit. a), realizate de contribuabilii, alții decât persoanele fizice române cu domiciliul în România și cele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 40 alin. (2), fișele fiscale se depun pentru fiecare sursă de realizare a venitului, în cadrul aceluiași termen, ca și declarațiile speciale. Pentru veniturile realizate dintr-o formă de asociere, venitul declarat va fi venitul net/pierderea distribuită din asociere.

(4) Nu se depun declarații speciale pentru următoarele categorii de venituri:

a) venituri sub formă de salarii și venituri asimilate salariilor, pentru care informațiile sunt cuprinse în fișele fiscale, care au regim de declarații de impozite și taxe sau declarații lunare, depuse de contribuabilii prevăzuți la art. 60;

b) venituri din investiții, precum și venituri din premii și din jocuri de noroc, a căror impunere este finală;

c) venituri din pensii;

d) venituri nete determinate pe bază de norme de venit;

e) venituri din alte surse.

(5) Contribuabilii nu sunt obligați să depună declarație de venit la organul fiscal competent, dacă:

a) obțin numai venituri sub formă de salarii, pentru activități desfășurate în România;

b) obțin numai venituri din investiții, pensii, venituri din activități agricole, venituri din premii și din jocuri de noroc, venituri din alte surse a căror impunere este finală;

c) obțin venituri potrivit art. 40 alin. (1) lit. b)—e) coroborat cu alin. (2) al aceluiași articol.

Norme metodologice:

172. Declarația de venit este documentul prin care contribuabilii declară veniturile obținute în anul fiscal de raportare, în vederea calculării, de către organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul își are domiciliul fiscal, a venitului net anual impozabil și a impozitului pe venitul anual.

173. Declarația de venit se depune de către contribuabilii prevăzuți la art. 83 alin. (1) din Codul fiscal, care realizează, individual sau dintr-o formă de asociere, venituri din activități independente, venituri din cedarea folosinței bunurilor și venituri din activități agricole.

174. Declarația de venit se depune până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului la organul fiscal în cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului.

175. Declarațiile speciale sunt documentele prin care contribuabilii declară veniturile și cheltuielile efectiv realizate, pe fiecare categorie de venit și pe fiecare sursă, în vederea stabilirii de către organul fiscal a plăților anticipate.

176. Declarațiile speciale se depun de contribuabilii care realizează, individual sau dintr-o formă de asociere, venituri din activități independente, venituri din cedarea folosinței bunurilor și venituri din activități agricole pentru care venitul net se determină în sistem real.

Declarațiile speciale se depun până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului la organul fiscal competent, după cum urmează:

— organul fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului, pentru persoanele fizice care au domiciliul fiscal în România;

— organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit, pentru ceilalți contribuabili persoane fizice.

Pentru veniturile realizate dintr-o formă de asociere venitul declarat va fi venitul net/pierderea distribuit/distribuită din asociere.

177. Contribuabilii care realizează venituri din străinătate impozabile în România au obligația să declare în România veniturile respective până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

178. Contribuabilii care încetează să mai aibă domiciliul fiscal în România vor depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială își au domiciliul fiscal o declarație de venit însoțită de declarații speciale.

Declarațiile vor cuprinde veniturile și cheltuielile aferente anului fiscal curent, pentru perioada în care contribuabilii au avut domiciliul în România.

În termen de 5 zile de la depunerea declarației, organul fiscal în a cărui rază teritorială contribuabilul își are domiciliul fiscal va emite decizia de impunere și va comunica contribuabilului eventualele sume de plată sau de restituit.

Codul fiscal:

Stabilirea și plata impozitului pe venitul net anual impozabil

Art. 84. — (1) Impozitul pe venitul net anual impozabil datorat este calculat de organul fiscal competent, pe baza declarației de venit, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net anual impozabil din anul fiscal respectiv.

(2) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul pe venitul net anual impozabil datorat pentru sponsorizarea entităților nonprofit care funcționează în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Obligația calculării, reținerii și virării sumei reprezentând până la 2% din impozitul pe venitul net anual impozabil datorat revine organului fiscal competent.

(4) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (2) și (3) se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite o decizie de impunere, în intervalul și în forma stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(6) Diferențele de impozit rămase de achitat conform deciziei de impunere anuală se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie, privind colectarea creanțelor bugetare.

Norme metodologice:

179. Decizia de impunere anuală se emite după cum urmează:

— pentru contribuabilii cu domiciliul fiscal în România, de organul fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al acestora;

— pentru contribuabilii care nu au domiciliul fiscal în România, de organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sursa de venit.

180. Diferențele de impozit pe venitul anual, calculate prin deciziile de impunere, se plătesc la organul fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului.

181. În situația în care organul fiscal competent constată diferențe de venituri supuse impunerii, se va emite o nouă decizie de impunere anuală prin care se stabilesc obligațiile fiscale, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Codul fiscal:

CAPITOLUL XI

Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică**Venituri din bunuri sau drepturi care sunt deținute în comun**

Art. 85. — Venitul net obținut din exploatarea bunurilor și drepturilor de orice fel, deținute în comun, este considerat ca fiind obținut de proprietari, uzufructuari sau de alți deținători legali, înscrisi într-un document oficial, și se atribuie proporțional cu cotele-părți pe care aceștia le dețin în acea proprietate sau în mod egal, în situația în care acestea nu se cunosc.

Norme metodologice:

182. Venitul net obținut din exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală deținute în comun se atribuie proporțional cu cotele-părți pe care titularii acestora le dețin în acea proprietate, determinate conform regulilor în vigoare specifice fiecărui domeniu.

În cazul în care cotele-părți nu se cunosc, repartizarea veniturilor se face în mod egal.

183. Venitul net din cedarea folosinței bunurilor deținute în comun pe cote-părți se repartizează între coproprietari proporțional cu cotele deținute de aceștia în coproprietate. Venitul net din cedarea folosinței bunurilor deținute în comun în devălmășie se repartizează în mod egal între proprietarii comuni. Repartizarea venitului net conform prevederilor de mai sus se face în condițiile în care în contractul de cedare a folosinței se menționează că partea contractantă care cedează folosința este reprezentată de coproprietari. În condițiile în care coproprietarii decid asupra unei alte împărțiri, se va anexa la contract un act autentificat din care să rezulte voința părților.

Codul fiscal:**Reguli privind asocierile fără personalitate juridică**

Art. 86. — (1) Prevederile prezentului articol nu se aplică:

— pentru asocierile fără personalitate juridică prevăzute la art. 28;

— fondurilor de investiții constituite ca asociații fără personalitate juridică;

— asocierilor cu o persoană juridică plătitoare de impozit pe profit, caz în care sunt aplicabile numai reglementările fiscale din titlul II.

(2) În cadrul fiecărei asocieri fără personalitate juridică, constituită potrivit legii, asociații au obligația să încheie contracte de asociere în formă scrisă, la începerea activității, care să cuprindă inclusiv date referitoare la:

a) părțile contractante;

b) obiectul de activitate și sediul asociației;

c) contribuția asociaților în bunuri și drepturi;

d) cota procentuală de participare a fiecărui asociat la veniturile sau pierderile din cadrul asocierii corespunzătoare contribuției fiecăruia;

e) desemnarea asociatului care să răspundă pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice;

f) condițiile de încetare a asocierii.

Contribuțiile asociaților conform contractului de asociere nu sunt considerate venituri pentru asociație.

Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal teritorial în raza căruia își are sediul asociația, în termen de 15 zile de la data încheierii acestuia. Organul fiscal are dreptul să refuze înregistrarea contractelor, în cazul în care acestea nu cuprind datele solicitate conform prezentului alineat.

Norme metodologice:

184. Sunt supuse obligației de încheiere și înregistrare a unui contract de asociere atât asociațiile fără personalitate juridică, ale căror constituire și funcționare sunt reglementate prin acte normative speciale, respectiv asociații familiale, cabinete medicale grupate, cabinete medicale asociate, societate civilă medicală, cabinete asociate de avocați, societate civilă profesională de avocați, notari publici asociați, asociații în participațiune constituite potrivit legii, cât și orice asociere fără personalitate juridică constituită în baza Codului civil.

185. Asociatul desemnat conform prevederilor art. 86 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal are și următoarele obligații:

— să asigure organizarea și conducerea evidențelor contabile;

— să determine venitul net/pierderea obținut/obținută în cadrul asociației, precum și distribuirea venitului net/pierderii pe asociați;

— să depună o declarație privind veniturile și cheltuielile estimate, la termenele stabilite, la organul fiscal în a cărui rază teritorială asociația își desfășoară activitatea;

— să înregistreze contractul de asociere, precum și orice modificare a acestuia la organul fiscal în a cărui rază teritorială își are sediul asociația, în termen de 15 zile de la data încheierii acestuia. Prin *sediul asociației* se înțelege locul principal de desfășurare a activității asociației;

— să reprezinte asociația în verificările efectuate de organele fiscale, precum și în ceea ce privește depunerea de obiecțiuni, contestații, plângeri asupra actelor de control încheiate de organele fiscale;

— să răspundă la toate solicitările organelor fiscale, atât cele privind asociația, cât și cele privind asociații, legate de activitatea desfășurată de asociație;

— să completeze Registrul pentru evidența aportului și rezultatului distribuit;

— alte obligații ce decurg din aplicarea titlului III din Codul fiscal.

Codul fiscal:

(3) În cazul în care între membrii asociați există legături de rudenie până la gradul al patrulea inclusiv, părțile sunt obligate să facă dovada că participă la realizarea venitului cu bunuri sau drepturi asupra cărora au drept de proprietate. Pot fi membri asociați și persoanele fizice care au dobândit capacitate de exercițiu restrânsă.

(4) Asocierile au obligația să depună la organul fiscal competent, până la data de 15 martie a anului următor, declarații anuale de venit, conform modelului stabilit de Ministerul Finanțelor Publice, care vor cuprinde și distribuția venitului net/pierderii pe asociați.

Norme metodologice:

186. Asociația, prin asociatul desemnat, depune până la data de 15 martie a anului următor, la organul fiscal în a cărui rază teritorială își are locul principal de desfășurare a activității, o declarație anuală care cuprinde venitul net/pierderea realizat/realizată pe asociație, precum și distribuția venitului net/pierderii pe fiecare asociat.

O copie de pe declarație se transmite de către asociatul desemnat fiecărui asociat. Pe baza acestei copii asociații vor cuprinde în declarația de venit venitul net/pierderea ce le revine din activitatea asociației.

Codul fiscal:

(5) Venitul/pierderea anual/anuală, realizate în cadrul asocierii, se distribuie asociaților, proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere.

Norme metodologice:

187. Venitul net se consideră distribuit și dacă acesta rămâne la asociație sau este pus la dispoziție asociaților.

188. În cazul modificării cotelor de participare în cursul anului, pentru distribuirea venitului net anual se va proceda astfel:

a) se determină un venit net/o pierdere intermediar/intermediară la sfârșitul lunii în care s-au modificat cotele pe baza venitului brut și a cheltuielilor, astfel cum acestea sunt înregistrate în evidențele contabile;

b) venitul net/pierderea intermediar/intermediară se alocă fiecărui asociat, în funcție de cotele de participare, până la data modificării acestora;

c) la sfârșitul anului, din venitul net/pierderea anual/anuală se deduce venitul net/pierderea intermediar/intermediară, iar diferența se alocă asociaților, în funcție de cotele de participare ulterioare modificării acestora;

d) venitul net/pierderea anual/anuală distribuit/distribuită fiecărui asociat se determină prin însumarea veniturilor nete/pierderilor intermediare determinate potrivit lit. b) și c).

Codul fiscal:

(6) Tratatamentul fiscal al venitului realizat din asociere, în alte cazuri decât asocierea cu o persoană juridică, va fi stabilit în aceeași manieră ca și pentru categoria de venituri în care este încadrat.

(7) Profitul/venitul cuvenit unei persoane fizice, dintr-o asociere cu o persoană juridică română, microîntreprindere care nu generează o persoană juridică, determinat cu respectarea regulilor stabilite în titlul IV, este asimilat, în vederea impunerii la nivelul persoanei fizice, venitului din activități independente, din care se deduc contribuțiile obligatorii în vederea obținerii venitului net.

(8) Impozitul reținut de persoana juridică în contul persoanei fizice, pentru veniturile realizate dintr-o asociere cu o persoană juridică română care nu generează o persoană juridică, reprezintă plata anticipată în contul impozitului anual pe venit. Obligația calculării, reținerii și virării impozitului, determinat conform metodologiei stabilite în legislația privind impozitul pe venitul microîntreprinderii, revine persoanei juridice române.

Norme metodologice:

189. Persoanele fizice care obțin profituri dintr-o activitate desfășurată în asociere cu o persoană juridică română — microîntreprindere, care nu dă naștere unei persoane juridice, au obligația să asimileze acest venit distribuit din asociere venitului brut din activități independente. Venitul net se determină prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor obligatorii prevăzute de lege, datorate de persoanele fizice.

Codul fiscal:

CAPITOLUL XII

Aspecte fiscale internaționale**Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități independente**

Art. 87. — (1) Persoanele fizice nerezidente, care desfășoară o activitate independentă, prin intermediul unui sediu permanent în România, sunt impozitate, potrivit prezentului titlu, la venitul net anual impozabil din activitatea independentă, ce este atribuibil sediului permanent.

(2) Venitul net dintr-o activitate independentă ce este atribuibil unui sediu permanent se determină conform art. 48, în următoarele condiții:

a) în veniturile impozabile se includ numai veniturile ce sunt atribuibile sediului permanent;

b) în cheltuielile deductibile se includ numai cheltuielile aferente realizării acestor venituri.

Norme metodologice:

190. Pentru veniturile realizate de un nerezident din activități independente atribuibile unui sediu permanent definit potrivit art. 8 din Codul fiscal, impozitul se determină prin aplicarea cotei de impozitare asupra venitului net anual impozabil aferent acestuia.

191. Pentru calculul impozitului pe veniturile din activități independente, altele decât cele prevăzute la art. 52 din Codul fiscal, sumele reprezentând plăți anticipate în contul impozitului anual pe venit se stabilesc de către organul fiscal pe a cărui rază teritorială se realizează în întregime sau cu preponderanță venitul.

192. După încheierea anului fiscal organul fiscal menționat la pct. 191 va emite decizie de impunere pentru întreaga activitate desfășurată în România din anul fiscal și va elibera documentul care atestă venitul realizat și impozitul plătit.

Codul fiscal:**Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități dependente**

Art. 88. — Persoanele fizice nerezidente, care desfășoară activități dependente în România, sunt impozitate, potrivit prevederilor cap. III din prezentul titlu, numai dacă se îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) persoana nerezidentă este prezentă în România timp de una sau mai multe perioade de timp care, în total, depășesc 183 de zile din oricare perioadă de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic în cauză;

b) veniturile salariale sunt plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident;

c) veniturile salariale reprezintă cheltuiala deductibilă a unui sediu permanent în România.

Norme metodologice:

193. Veniturile obținute de persoanele fizice nerezidente din România din activități dependente se impozitează separat pe fiecare sursă/loc de realizare, impozitul lunar calculat potrivit pct. 194 fiind impozit final. După încheierea anului fiscal, organul fiscal va elibera documentul care să ateste venitul realizat și impozitul plătit pentru anul fiscal respectiv, la cererea contribuabilului.

Profesorii și cercetătorii nerezidenți care desfășoară o activitate în România ce depășește perioada de scutire stabilită prin convențiile de evitare a dublei impunerii, încheiate de România cu diverse state, se impun pentru veniturile realizate în intervalul de timp ce depășește perioada de scutire potrivit titlului III.

194. a) Veniturile din salarii realizate de persoanele fizice prevăzute la art. 88 lit. a) din Codul fiscal, care își desfășoară activitatea în România, vor fi impozitate dacă persoana fizică este prezentă în România una sau mai multe perioade de timp ce depășesc în total 183 de zile în orice perioadă de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic în cauză.

b) Veniturile din salarii realizate de persoane fizice nerezidente care își desfășoară activitatea în România și sunt prezente în România o perioadă mai mică de 183 de zile în orice perioadă de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic în cauză vor fi impozitate în România dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

— salariul este plătit de un angajator care este rezident sau în numele acestuia;

— salariul este suportat de un sediu permanent pe care angajatorul nerezident îl are în România (veniturile salariale reprezintă cheltuiala deductibilă a unui sediu permanent în România).

c) Veniturile din salarii se impozitează începând cu prima zi de la data sosirii persoanei fizice, dovedită cu viza de intrare în România de pe pașaport.

La determinarea impozitului se va avea în vedere principiul celor 183 de zile care sfârșesc în anul calendaristic în cauză. Modul de calcul al celor 183 de zile se va face aplicându-se metoda zilelor de prezență. Contribuabilul are posibilitatea să furnizeze dovezi referitoare la prezența sa, pe baza datelor din documentele de transport, pașaport și alte documente prin care se atestă intrarea în România. În calculul celor 183 de zile se includ: ziua de sosire, ziua de plecare și toate celelalte zile petrecute pe teritoriul României. Orice fracțiune de zi în care contribuabilul este prezent în România contează drept zi de prezență pentru calculul celor 183 de zile.

195. Contribuabilii prevăzuți la pct. 194 sunt obligați ca în termen de 15 zile de la data începerii activității să se adreseze organului fiscal în a cărui rază teritorială se realizează venitul, în vederea stabilirii regimului fiscal aplicabil acestor venituri, în conformitate cu prevederile convențiilor de evitare a dublei impunerii, încheiate de Guvernul României cu alte state.

Astfel, contribuabilul va depune la organul fiscal, după caz, următoarele:

— cerere;

— copie de pe documentul care reglementează raportul de muncă și traducerea acestuia în limba română, certificată de traducători autorizați;

— certificatul de rezidență fiscală eliberat de autoritatea fiscală competentă a statului al cărui rezident este sau un alt document prin care se atestă rezidența fiscală, document vizat de organul fiscal al statului său de rezidență, tradus și legalizat de organul autorizat din România;

— documentul care atestă dreptul de muncă pe teritoriul României, respectiv permisul de muncă.

Dacă persoanele fizice nerezidente nu prezintă în termenul stabilit documentele prevăzute la alineatul precedent, acestea datorează impozit pe veniturile din salarii din prima zi de desfășurare a activității. În situația în care persoanele respective depun ulterior documentele solicitate, organul fiscal va efectua regularizarea impozitului plătit.

196. În cazul în care contribuabilii plătiți din străinătate de un angajator nerezident își prelungească perioada de ședere în România, precum și cei care, prin prezențe repetate în România, totalizează peste 183 de zile sunt

obligați să înștiințeze în scris organul fiscal competent despre depășirea acestui termen, caz în care datorează impozit din prima zi pentru veniturile realizate ca urmare a desfășurării activității în România.

197. În situația în care persoanele fizice au desfășurat activitatea în România într-o perioadă mai mică de 183 de zile, în orice perioadă de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic în cauză, și au fost plătite din străinătate, își prelungească perioada de ședere în România peste 183 de zile, impozitul pe veniturile din salarii pentru activitatea desfășurată în România este datorat începând cu prima zi de sosire în România. În acest caz contribuabilul depune la organul fiscal competent declarații lunare de impunere, care vor cuprinde veniturile lunare realizate în perioada anterioară prelungirii șederii în România, în termen de 15 zile de la ultima zi a perioadei de 183 de zile expirate.

În situația în care beneficiarul venitului realizează salariul într-o sumă globală pe un interval de timp, după ce a expirat perioada de 183 de zile, sumele înscrise în declarații se pot stabili la nivelul unei medii lunare, respectiv suma globală a salariului declarat împărțită la numărul de luni din acea perioadă.

198. Persoanele fizice care realizează venituri din România și care au rezidență într-un stat contractant cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii se impun în România conform titlului III din Codul fiscal pentru veniturile, altele decât cele supuse impunerii potrivit titlului V din Codul fiscal, atunci când nu prezintă certificatul de rezidență fiscală sau un alt document prin care se atestă rezidența fiscală.

În aceleași condiții și pentru aceleași categorii de venituri se impun și persoanele fizice care realizează venituri din România și sunt rezidente ale unor state cu care România nu are încheiate convenții de evitare a dublei impunerii.

199. În situația în care există convenții de evitare a dublei impunerii, persoana fizică cu dublă rezidență — română și a unui stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii —, cu domiciliul în România, se va impune în România, coroborat cu prevederile convențiilor de evitare a dublei impunerii.

Pentru aplicarea prevederilor convențiilor de evitare a dublei impunerii persoana fizică respectivă va prezenta autorităților fiscale române certificatul de rezidență fiscală sau un alt document prin care se atestă rezidența fiscală, precum și traducerea acestuia în limba română, certificată de traducători autorizați.

Pentru a stabili al cărui rezident este persoana fizică respectivă, contribuabilul va face dovada «centrului intereselor vitale», respectiv va prezenta organului fiscal documentele necesare prin care se atestă că veniturile obținute în celălalt stat sunt superioare celor realizate în România și autoritatea fiscală a statului respectiv își rezervă dreptul de a-l considera rezident fiscal din punct de vedere al impunerii veniturilor mondiale, caz în care impunerea acestui contribuabil în România se va face numai pentru veniturile din România.

Prin *documente necesare* se înțelege: copiile declarațiilor de impunere din celălalt stat, declarația pe propria răspundere privind situația copiilor școlarizați, situația de avere, după caz, a familiei și altele asemenea. În situația în care veniturile din celălalt stat nu sunt la nivelul care să conducă la acordarea rezidenței fiscale în acest stat și autoritatea fiscală română apreciază că sunt întrunite condițiile pentru impunerea veniturilor în România, acestui contribuabil i se vor impune în România veniturile mondiale

și, prin schimb de informații, autoritățile competente române și din celălalt stat se vor informa asupra acestui caz.

200. Contribuabilii persoane fizice române care locuiesc în străinătate și care își mențin domiciliul în România se impun în România pentru veniturile impozabile conform prevederilor titlului III din Codul fiscal, realizate atât în România, cât și în străinătate, iar obligațiile fiscale se exercită direct sau, în situația în care nu își îndeplinesc obligațiile în mod direct, prin desemnarea unui reprezentant fiscal.

201. Cetățenii străini refugiați și care sunt prezenți în România, potrivit autorizărilor specifice acordate, se impozitează pentru veniturile realizate pe teritoriul României.

Codul fiscal:

Venituri obținute din străinătate altele decât cele prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f)

Art. 90. — (1) Persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) și cele care îndeplinesc condiția prevăzută la art. 40 alin. (2) datorează impozit pentru veniturile obținute din străinătate, altele decât cele prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f).

(2) Veniturile realizate din străinătate se supun impozitării prin aplicarea cotelor de impozit asupra bazei de calcul determinate după regulile proprii fiecărei categorii de venit, în funcție de natura acestuia.

(3) Contribuabilii care obțin venituri din străinătate conform alin. (1) au obligația să le declare, potrivit declarației specifice, până la data de 15 mai a anului următor celui de realizare a venitului.

(4) Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite o decizie de impunere, în intervalul și în forma stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Diferențele de impozit rămase de achitat, conform deciziei de impunere anuală, se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie, privind colectarea creanțelor bugetare.

Norme metodologice:

202. Pentru veniturile din pensii și sume asimilate acestora, obținute din străinătate, pentru care România are drept de impunere, contribuabilii au obligația să completeze și să depună o declarație specială, respectiv «Declarație privind veniturile din străinătate a căror impunere în România este finală».

Impozitul datorat în România se determină prin aplicarea cotei de impunere asupra venitului brut anual diminuat cu suma lunară neimpozabilă, stabilită potrivit prevederilor art. 69 din Codul fiscal, calculată la nivelul anului.

Codul fiscal:

Creditul fiscal extern

Art. 91. — (1) Contribuabilii persoane fizice rezidente care, pentru același venit și în decursul aceleiași perioade impozabile, sunt supuși impozitului pe venit atât pe teritoriul României, cât și în străinătate, au dreptul la deducerea din impozitul pe venit datorat în România a impozitului plătit în străinătate, denumit în continuare *credit fiscal extern*, în limitele prevăzute în prezentul articol.

(2) Creditul fiscal extern se acordă dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) impozitul plătit în străinătate, pentru venitul obținut în străinătate, a fost efectiv plătit în mod direct de persoana fizică sau de reprezentantul său legal ori prin reținere la sursă de către plătitorul venitului. Plata

impozitului în străinătate se dovedește printr-un document justificativ, eliberat de:

- 1. autoritatea fiscală a statului străin respectiv;**
- 2. angajator, în cazul veniturilor din salarii;**
- 3. alt plătitor de venit, pentru alte categorii de venituri;**

b) venitul pentru care se acordă credit fiscal face parte din una dintre categoriile de venituri prevăzute la art. 41.

(3) Creditul fiscal extern se acordă la nivelul impozitului plătit în străinătate, aferent venitului din sursa din străinătate, dar nu poate fi mai mare decât partea de impozit pe venit datorat în România, aferentă venitului impozabil din străinătate. În situația în care contribuabilul în cauză obține venituri din străinătate din mai multe state, creditul fiscal extern admis a fi dedus din impozitul datorat în România se va calcula, potrivit procedurii de mai sus, pentru fiecare țară și pe fiecare natură de venit.

(4) Veniturile realizate din străinătate, altele decât cele prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f), de către persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) și cele care îndeplinesc condiția de la art. 40 alin. (2), se supun impozitării în România, recunoscându-se impozitul plătit în străinătate sub forma creditului fiscal, dar limitat la impozitul pe venitul similar datorat în România.

(5) În vederea calculului creditului fiscal extern, sumele în valută se transformă la cursul de schimb mediu anual al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului. Veniturile din străinătate realizate de persoanele fizice rezidente, precum și impozitul aferent, exprimate în unități monetare proprii statului respectiv, dar care nu sunt cotate de Banca Națională a României, se vor transforma astfel:

a) din moneda statului de sursă într-o valută de circulație internațională, cum ar fi dolari S.U.A. sau euro, folosindu-se cursul de schimb din țara de sursă;

b) din valuta de circulație internațională în lei, folosindu-se cursul de schimb mediu anual al acesteia, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului respectiv.

Norme metodologice:

203. Următoarele persoane fizice sunt supuse impozitării în România pentru veniturile din orice sursă, atât din România, cât și din afara României:

— persoanele fizice rezidente române cu domiciliul în România;

— persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (2) din Codul fiscal.

În situația în care pentru venitul din străinătate de natura celor prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f) din Codul fiscal statul respectiv și-a exercitat dreptul de impunere, aceste persoane au dreptul să deducă din impozitul pe venit datorat în România impozitul pe venit plătit în străinătate pentru fiecare sursă de venit, în condițiile prevăzute de Codul fiscal.

Veniturile din străinătate realizate de contribuabilii prevăzuți la art. 40 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal și cei prevăzuți la art. 40 alin. (2) din Codul fiscal, precum și impozitul aferent, a cărui plată în străinătate este atestată cu document justificativ eliberat de autoritatea fiscală a statului străin, de angajator sau de alt plătitor de venituri, exprimate în unitățile monetare proprii fiecărui stat, se vor transforma în lei la cursul de schimb mediu anual comunicat de Banca Națională a României din anul de realizare a venitului respectiv.

204. Impozitul plătit în străinătate, care se deduce din impozitul pe venit datorat în România, este limitat la partea de impozit pe venit datorat în România.

Prin *venit mondial* se înțelege suma veniturilor impozabile din România și din străinătate din categoriile de venituri realizate de persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal și de cele care îndeplinesc condiția menționată la art. 40 alin. (2) din Codul fiscal.

Pentru veniturile menționate la art. 41 lit. a), c) și f) din Codul fiscal, care au fost globalizate în străinătate, creditul fiscal extern pentru fiecare venit este limitat la impozitul pe venit calculat prin aplicarea cotei medii de impozit din străinătate, aplicată asupra fiecărei surse de venit obținut în străinătate, dar nu mai mult decât cota de impozit prevăzută la titlul III din Codul fiscal, aferentă venitului respectiv.

Cota medie de impozit se calculează astfel:

$$\text{Cota medie de impozit} = \frac{\text{impozit plătit în străinătate}}{\text{venit global obținut în străinătate}}$$

Venitul global obținut în străinătate reprezintă toate categoriile de venituri care, conform legii din statul respectiv, se globalizează în străinătate.

205. Pentru veniturile realizate în străinătate și care nu au fost globalizate în vederea impozitării, creditul fiscal extern este limitat la impozitul pe venit plătit în străinătate, dar nu mai mult decât cel datorat pentru un venit similar în România, potrivit Codului fiscal.

206. Dacă suma reprezentând creditul fiscal extern este mai mare decât impozitul plătit în străinătate, suma recunoscută care se deduce este la nivelul impozitului plătit în străinătate. În situația în care suma reprezentând creditul fiscal extern este mai mică decât impozitul plătit în străinătate, suma recunoscută reprezentând creditul fiscal extern acordat este la nivelul sumei calculate conform pct. 204.

207. Calcularea creditului fiscal extern se face de organul fiscal, separat pe fiecare sursă de venit. În situația în care contribuabilul în cauză obține venituri din străinătate din mai multe state, creditul extern admis a fi dedus din impozitul datorat în România se va calcula, potrivit procedurii de mai sus, pentru fiecare sursă de venit și pe fiecare țară.

208. În cazul veniturilor menționate la art. 41 lit. d), e), g) și h) din Codul fiscal, creditul fiscal extern se acordă pentru fiecare venit similar din România. Creditul fiscal extern pentru veniturile din străinătate, a căror impunere în România este finală, se va acorda astfel:

a) în situația în care în străinătate cota de impozit este mai mare decât cea prevăzută în titlul III din Codul fiscal pentru un venit similar, creditul fiscal extern este limitat la impozitul pe venit calculat, aplicându-se cota prevăzută în acest titlu;

b) în situația în care cota de impozit este mai mică în străinătate decât cota de impozit pentru un venit similar din România, creditul fiscal extern este calculat la nivelul impozitului plătit în străinătate, iar impozitul anual rămas de achitat în România se calculează ca diferență între impozitul pe venit calculat aplicându-se cota de impozit prevăzută la titlul III din Codul fiscal și impozitul pe venit plătit în străinătate pentru venitul realizat în străinătate.

Pentru veniturile menționate la art. 41 lit. d), e), g) și h) din Codul fiscal, creditul fiscal se acordă potrivit prevederilor pct. 205.

209. Persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal și la art. 40 alin. (2) din Codul fiscal, care desfășoară activitate salarială în străinătate și sunt plătite pentru activitatea salarială desfășurată în străinătate de către angajatorul român, se impun în România pentru veniturile realizate din activitatea salarială desfășurată în străinătate.

Veniturile din salarii prevăzute la art. 41 lit. b) din Codul fiscal, care nu sunt impozabile în România, nu fac obiectul creditului fiscal extern.

210. În vederea definitivării impunerii, la sfârșitul anului fiscal vizat persoana în cauză va prezenta organului fiscal în a cărui rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului documentul justificativ privind venitul realizat și impozitul plătit, eliberat de organul abilitat din țara în care s-a obținut venitul, pentru acordarea creditului fiscal în condițiile stabilite prin prezentele norme metodologice.

Cu ocazia acordării creditului fiscal se va stabili impozitul datorat de persoana în cauză.

Codul fiscal:

Pierderi fiscale externe

Art. 92. — (1) Pierderile fiscale obținute de contribuabilii persoane fizice rezidente dintr-un stat străin se compensează numai cu veniturile de aceeași natură și sursă, din străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în cursul aceluiași an fiscal.

(2) Pierderea care nu este acoperită, în temeiul alin. (1), se reportează pentru o perioadă de 5 ani fiscali consecutivi și se compensează numai cu veniturile de aceeași natură și sursă, din statul respectiv.

Norme metodologice:

211. Regulile de report al pierderilor înregistrate din străinătate sunt cele prevăzute la art. 80 alin. (4) din Codul fiscal.

C. Titlul IV „Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor“:

— Punctul 5 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

(6) Microîntreprinderile plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor pot opta pentru plata impozitului pe profit începând cu anul fiscal următor. Opțiunea se exercită până la data de 31 ianuarie a anului fiscal următor celui pentru care s-a datorat impozit pe veniturile microîntreprinderilor.

Norme metodologice:

5. În sensul alin. (4) și (6) ale art. 104 din Codul fiscal, ieșirea din sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor se efectuează începând cu anul următor celui în care nu se mai îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la art. 103 din Codul fiscal sau prin opțiune.

În sensul art. 104 alin. (6) din Codul fiscal, opțiunea se exercită și de către contribuabilii care la data de 31 decembrie 2004 îndeplineau condițiile pentru încadrarea în categoria microîntreprinderilor, prevăzute la art. 103 din Codul fiscal.

D. Titlul V „Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România“:

1. Punctul 3 va avea următorul cuprins:

„3. Veniturile obținute din România din prestări de servicii de management sau de consultanță în orice domeniu, care nu sunt efectuate în România, sau veniturile care sunt cheltuieli atribuibile unui sediu permanent din România al unui nerezident sunt impozabile potrivit titlului V atunci când nu sunt încheiate convenții de evitare a dublei impunerii între România și statul de rezidență al beneficiarului de venit sau când beneficiarul de venit nu prezintă documentul care atestă rezidența sa fiscală.“

2. La punctul 8, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„8.(1) Pentru veniturile obținute de nerezidenți din România, plătitorii de venituri au obligația calculării și reținerii impozitelor datorate prin stopaj la sursă și virării lor la bugetul de stat în termenul stabilit la art. 116 alin. (5) din Codul fiscal.“

3. După punctul 9⁴ se introduc două noi puncte, punctele 9⁵ și 9⁶, cu următorul cuprins:

„**Codul fiscal:**

(5) Impozitul se calculează, respectiv se reține în momentul plății venitului și se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul. Impozitul se calculează, se reține și se varsă, în lei, la bugetul de stat, la cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, valabil în ziua reținerii impozitului pentru nerezidenți.

Norme metodologice:

9⁵. Conversia în lei a impozitului în valută aferent veniturilor obținute din România de nerezidenți se face la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil în ziua în care s-a plătit venitul către nerezident, și impozitul în lei rezultat se varsă la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a plătit venitul.

9⁶. Pentru impozitul în valută aferent dobânzilor capitalizate realizate din România de nerezidenți, conversia se face, de asemenea, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României, valabil în ziua în care s-a capitalizat dobânda, respectiv la cursul valutar din momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului dobânzii capitalizate sau din momentul răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire, ori în momentul în care dobânda se transformă în împrumut. Impozitul în lei astfel calculat se varsă la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a înregistrat venitul/răscumpărat instrumentul de economisire.“

4. La punctul 10, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) În categoria instrumentelor/titlurilor de creanță emise de o persoană juridică română se cuprind obligațiunile emise în lei și în valută, cambiile, precum și alte asemenea instrumente/titluri de creanță.“

5. La punctul 12 alineatele (4), (5), (6) și (7), cuvântul *rambursare* se înlocuiește cu *restituire*, iar după alineatul (7) se introduce cu un nou alineat, alineatul (7¹), cu următorul cuprins:

„(7¹) Restituirea impozitului plătit în plus față de sarcina fiscală rezultată din aplicarea prevederilor convențiilor de evitare a dublei impunerii, coroborat cu legislația internă, după caz, se efectuează independent de situația obligațiilor fiscale ale contribuabilului rezident român, plătitor al venitului către nerezident, obligat potrivit legii să facă stopajul la sursă.“

6. La punctul 12, alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) Prevederile titlului V din Codul fiscal se aplică atunci când beneficiarul venitului obținut din România este rezident al unui stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii sau când beneficiarul venitului obținut din România, rezident al unui stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii, nu prezintă certificatul de rezidență fiscală sau documentul prevăzut la pct. 13 alin. (1) ori atunci când impozitul datorat de nerezident este suportat de către plătitorul de venit.“

7. La punctul 13, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„13. (1) Nerezidentul beneficiar al veniturilor din România trebuie să justifice în România dreptul de a beneficia de prevederile convenției de evitare a dublei impunerii, încheiată între România și statul său de rezidență, prin prezentarea certificatului de rezidență fiscală eliberat de autoritatea fiscală din statul respectiv. Pentru

dovedirea rezidenței se poate prezenta și un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței conform legislației interne a aceluia stat.“

8. Punctul 14 va avea următorul cuprins:

„14. Ministrul finanțelor publice aprobă prin ordin macheta certificatului de rezidență fiscală pentru rezidenți români și norme de completare a acestuia.“

9. La punctul 15, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În certificatul de rezidență fiscală sau în documentul prevăzut la pct. 13 alin. (1), prezentat de nerezidenții care au obținut venituri din România, trebuie să se ateste că aceștia au fost rezidenți în statele cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impunerii, în anul/perioada obținerii veniturilor sau în anul/perioada pentru care a fost emis certificatul de rezidență fiscală sau documentul prevăzut la pct. 13 alin. (1).“

10. La punctul 15, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Forma și conținutul certificatului de rezidență fiscală sau ale documentului prevăzut la pct. 13 alin. (1) pentru nerezidenți sunt cele emise de autoritatea din statul de rezidență al beneficiarului venitului. Certificatul de rezidență fiscală sau documentul prevăzut la pct. 13 alin. (1) trebuie să cuprindă, în principal, elemente de identificare a nerezidentului, precum și a autorității care a emis certificatul de rezidență fiscală sau documentul prevăzut la pct. 13 alin. (1), ca de exemplu: numele, denumirea, adresa, codul de identificare fiscală, mențiunea că este rezident fiscal în statul emitent, precum și data emiterii certificatului sau a documentului.“

E. **Titlul VI „Taxa pe valoarea adăugată“:**

1. Punctul 5 va avea următorul cuprins:

„5. (1) În sensul art. 128 alin. (3) lit. d) din Codul fiscal, transmiterea de bunuri efectuată pe baza unui contract de comision la cumpărare sau la vânzare se consideră livrare de bunuri atunci când comisionarul acționează în nume propriu, dar în contul comitentului. Comisionarul este considerat din punct de vedere al taxei pe valoarea adăugată cumpărător și revânzător. În funcție de locul unde vânzătorul, cumpărătorul și comisionarul își au sediul activității economice sau un sediu permanent ori, în lipsa acestuia, domiciliul sau reședința obișnuită, se disting situații precum:

a) atunci când vânzătorul și comisionarul sunt persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată în România, cumpărătorul este o persoană din România, înregistrată sau nu ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată — vânzătorul face o livrare de bunuri către comisionar, emite factura fiscală și colectează taxa pe valoarea adăugată dacă operațiunile sunt taxabile. Comisionarul poate deduce, în condițiile legii, taxa pe valoarea adăugată din facturile emise de comitent, apoi, la rândul său, face o livrare de bunuri către cumpărător, emite factura fiscală și colectează taxa pe valoarea adăugată dacă operațiunile sunt taxabile;

b) atunci când vânzătorul și comisionarul sunt persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată în România, iar cumpărătorul este o persoană stabilită în străinătate — vânzătorul face o livrare de bunuri către comisionar, emite factura fiscală în regim de scutire cu drept de deducere, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, comisionarul, la rândul său, face o livrare de bunuri către cumpărătorul străin, emite factura fiscală, de asemenea în regim de scutire cu drept de deducere, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de lege,

factura externă și întocmește declarația vamală de export în nume propriu, respectiv la rubrica «exportator» din declarația vamală de export își înscrie numele său;

c) atunci când cumpărătorul din România este sau nu înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, comisionarul din România este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, iar vânzătorul este persoană stabilită în străinătate, acesta din urmă emite factura externă pe numele comisionarului pentru bunurile livrate, comisionarul face importul de bunuri, întocmește declarația vamală de import în nume propriu, poate deduce în condițiile legii taxa pe valoarea adăugată înscrisă în declarația vamală de import pentru operațiunile taxabile, apoi face livrare de bunuri către cumpărător, colectează taxa pe valoarea adăugată dacă operațiunile sunt taxabile și emite factură fiscală către cumpărător.

(2) Conform reglementărilor contabile nu este obligatorie înregistrarea în conturile de venituri, respectiv de cheltuieli, a operațiunilor efectuate de comisionar.“

2. La punctul 6, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„6. (1) Nu constituie livrare de bunuri aportul în natură la capitalul social al unei societăți comerciale, efectuat între două persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, în situația în care beneficiarul are drept de deducere integrală a taxei pe valoarea adăugată. Persoana impozabilă care a adus aportul în natură are drept de deducere a taxei pe valoarea adăugată potrivit prevederilor art. 145 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal. În sensul alin. (8) al art. 128 din Codul fiscal, aportul în natură cuprinde și activele necorporale care sunt aduse ca aport în natură.“

3. La punctul 8, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Este considerată prestare de servicii, conform art. 129 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal, intermedierea efectuată de comisionari care acționează în numele și în contul comitentului atunci când intervin într-o livrare de bunuri sau o prestare de servicii. În sensul prezentelor norme metodologice, comisionarul care acționează în numele și în contul comitentului este persoana care acționează în calitate de mandatar potrivit Codului comercial. În cazul în care comisionarul intermediază livrări de bunuri, în funcție de locul unde vânzătorul, cumpărătorul și comisionarul își au stabilit sediul activității economice sau un sediu permanent ori, în lipsa acestuia, domiciliul sau reședința obișnuită, se disting situații precum:

a) atunci când vânzătorul și comisionarul sunt persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată în România, iar cumpărătorul din România este sau nu înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, vânzătorul face livrare de bunuri către cumpărător pentru care emite factura fiscală direct pe numele cumpărătorului, colectează taxa pe valoarea adăugată dacă operațiunile sunt taxabile, iar comisionarul se consideră că realizează o prestare de servicii, pentru care întocmește factura fiscală numai pentru comisionul său, care reprezintă contravaloarea serviciului de intermediere prestat către persoana care l-a mandatat, respectiv cumpărătorul sau vânzătorul, colectează taxa pe valoarea adăugată dacă operațiunile sunt taxabile;

b) atunci când vânzătorul și comisionarul sunt persoane impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată în România, iar cumpărătorul este persoană stabilită în străinătate, vânzătorul emite factura fiscală pentru livrarea de bunuri către cumpărător, în regim de scutire cu drept de deducere, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de lege, este înscris în declarația vamală de export la rubrica «exportator», iar comisionarul, care face

prestarea de serviciu, emite factura fiscală pentru comisionul său către persoana care l-a mandatat, respectiv cumpărătorul sau vânzătorul, de asemenea în regim de scutire cu drept de deducere, dacă îndeplinește condițiile prevăzute de lege;

c) atunci când cumpărătorul din România este sau nu înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, comisionarul este înregistrat ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată în România, iar vânzătorul este persoană stabilită în străinătate, cumpărătorul primește factura externă emisă de vânzător pe numele său, întocmește declarația vamală de import în nume propriu, iar comisionarul, care face prestarea de serviciu de intermediere, emite factura fiscală pentru comisionul său către persoana care l-a mandatat, respectiv cumpărătorul sau vânzătorul, aplicând regimul de scutire cu drept de deducere dacă îndeplinește condițiile prevăzute de lege.“

4. După punctul 16¹ se introduce un nou punct, punctul 16², cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Exigibilitatea pentru importul de bunuri

Art. 136. — În cazul unui import de bunuri, taxa pe valoarea adăugată devine exigibilă la data când se generează drepturi de import pentru bunurile respective, conform legislației vamale în vigoare.

Norme metodologice:

16². În cazul importurilor de bunuri care sunt plasate în regimul de antrepozit fiscal prevăzut la art. 163 lit. c) din Codul fiscal, exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă accizei, care, potrivit art. 139 alin. (1) din Codul fiscal, este cuprinsă în baza de impozitare a taxei pe valoarea adăugată, intervine la data la care acciza este exigibilă.“

5. Punctul 19 va avea următorul cuprins:

„19. Baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată corespunzătoare se determină integral la livrarea bunurilor și/sau prestarea serviciilor. În cazul livrărilor de bunuri cu plata în rate în factura fiscală se înscrie baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată aferentă, integral. Taxa pe valoarea adăugată aferentă ratelor care nu au ajuns la scadență se înregistrează în contul 4428 „T.V.A. neexigibilă“, urmând ca, pe măsură ce aceasta devine exigibilă, să fie înregistrată în creditul contului 4427 „T.V.A. colectată“ prin debitul contului 4428 „T.V.A. neexigibilă“, cu excepția livrărilor de bunuri prevăzute la art. 160¹ din Codul fiscal, pentru care se aplică prevederile pct. 65¹. Pentru livrări cu plata în rate contractate în valută cu decontare în lei sau în valută, se aplică și prevederile pct. 18.“

6. La punctul 23, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„23. (1) Ajustarea bazei de impozitare a taxei pe valoarea adăugată, prevăzută la art. 138 lit. d) din Codul fiscal, este efectuată de furnizori/prestatori și este permisă numai în situația în care data declarării falimentului beneficiarilor intervine după data de 1 ianuarie 2004, inclusiv pentru facturile fiscale emise înainte de această dată, dacă contravaloarea bunurilor livrate/serviciilor prestate ori taxa pe valoarea adăugată aferentă consemnată în aceste facturi nu se poate încasa din cauza falimentului beneficiarului. În accepțiunea Codului fiscal, data declarării falimentului este data pronunțării hotărârii judecătorești finale de închidere a procedurii prevăzute de Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată, hotărâre rămasă definitivă și irevocabilă. Beneficiarii au obligația să ajusteze dreptul de deducere exercitat inițial, potrivit prevederilor pct. 50

alin. (6) din prezentele norme metodologice, numai pentru operațiunile prevăzute la art. 138 lit. a), b), c) și e) din Codul fiscal.“

7. Punctul 52 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Perioada fiscală

Art. 146 — (1) Perioada fiscală pentru taxa pe valoarea adăugată este luna calendaristică.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), pentru persoanele impozabile care nu au depășit în cursul anului precedent o cifră de afaceri din operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere de 100.000 euro inclusiv, la cursul de schimb valutar din ultima zi lucrătoare a anului precedent, perioada fiscală este trimestrul calendaristic.

(3) Persoanele impozabile care se încadrează în prevederile alin. (2) au obligația de a depune la organele fiscale teritoriale, până la data de 25 februarie, o declarație în care să menționeze cifra de afaceri din anul precedent.

(4) Persoanele impozabile care iau ființă în cursul anului trebuie să declare, cu ocazia înregistrării fiscale, cifra de afaceri pe care preconizează să o realizeze în cursul anului, iar dacă aceasta nu depășește 100.000 euro inclusiv, au obligația de a depune deconturi trimestriale în anul înființării. Dacă cifra de afaceri obținută în anul înființării este mai mare de 100.000 euro, în anul următor perioada fiscală va fi luna calendaristică, conform alin. (1), iar dacă cifra de afaceri obținută nu depășește 100.000 euro inclusiv, perioada fiscală va fi trimestrul, urmând ca persoana impozabilă să se conformeze prevederilor alin. (3).

Determinarea taxei de plată sau a sumei negative de taxă

Art. 148. — (1) În situația în care taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate de o persoană impozabilă, care este dedusă într-o perioadă fiscală, este mai mare decât taxa pe valoarea adăugată colectată, aferentă operațiunilor taxabile, rezultă un excedent în perioada de raportare, denumit în continuare *suma negativă a taxei pe valoarea adăugată*.

(2) În situația în care taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor taxabile, exigibilă într-o perioadă fiscală, denumită *taxă colectată*, este mai mare decât taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor și serviciilor achiziționate, dedusă în acea perioadă fiscală, rezultă o diferență denumită *taxă pe valoarea adăugată de plată pentru perioada fiscală de raportare*.

Norme metodologice:

52. (1) În perioada fiscală de raportare se deduce taxa pe valoarea adăugată aferentă achizițiilor de bunuri/servicii care devine exigibilă în acea perioadă fiscală. Taxa pe valoarea adăugată aferentă achizițiilor de bunuri/servicii, exigibilă în perioada fiscală de raportare, pentru care nu s-au primit documente de justificare a deducerii până la data depunerii decontului de taxă pe valoarea adăugată, se include în deconturile întocmite pentru perioadele fiscale următoare. Nu este permisă deducerea taxei pe valoarea adăugată în perioada fiscală de raportare dacă exigibilitatea intervine într-o perioadă fiscală viitoare.

(2) La persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, inclusiv cele cu regim mixt, în cursul unei perioade fiscale taxa pe valoarea adăugată aferentă achizițiilor de bunuri/servicii se reflectă în contul 4426 «T.V.A. deductibilă», indiferent dacă sunt destinate realizării de operațiuni care dau drept de deducere, total sau parțial conform *pro rata*, sau de operațiuni care nu dau drept de deducere. După întocmirea decontului de taxă pe valoarea adăugată, diferențele nedeductibile rezultate ca

urmare a aplicării *pro rata* conform art. 147 alin. (5) din Codul fiscal sau taxa pe valoarea adăugată devenită nedeductibilă conform art. 147 alin. (4) din Codul fiscal se înregistrează pe cheltuielile perioadei fiscale de raportare, astfel:

$$635 = 4426$$

„Cheltuieli cu impozite și taxe datorate bugetului de stat“	„T.V.A. deductibilă“
---	-------------------------

(3) Persoanele impozabile înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, inclusiv cele cu regim mixt, trebuie să colecteze într-o perioadă fiscală taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunilor taxabile care sunt exigibile în aceeași perioadă fiscală. Taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri și/sau prestațiilor de servicii, care este exigibilă în perioada fiscală de raportare, dar nu a fost evidențiată în decontul de taxă pe valoarea adăugată al perioadei fiscale de raportare, se înscrie în deconturile perioadelor fiscale următoare.

(4) În cazul persoanelor impozabile, pentru care perioada fiscală este trimestrul, jurnalele de vânzări și cumpărări se totalizează numai la sfârșitul fiecărui trimestru. Conturile de taxă pe valoarea adăugată nu se închid la fiecare sfârșit de lună, ci numai la sfârșitul unui trimestru care reprezintă perioada fiscală în scopul aplicării taxei pe valoarea adăugată. Taxa de plată și suma negativă a taxei pe valoarea adăugată se determină la finele perioadei fiscale, respectiv a trimestrului. Cifra de afaceri care servește drept referință la aplicarea alin. (2) al art. 146 din Codul fiscal este constituită din suma, fără taxa pe valoarea adăugată, a livrărilor de bunuri și prestațiilor de servicii taxabile și/sau scutite cu drept de deducere, inclusiv avansurile încasate în anul precedent pentru astfel de operațiuni.“

8. După punctul 52 se introduce un nou punct, punctul 52¹, cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Deducerea taxei pentru persoanele impozabile cu regim mixt

Art. 147 [...]

(7) Pro-rata se determină ca raport între: veniturile obținute din operațiuni care dau drept de deducere, inclusiv subvențiile legate direct de prețul acestora, la numărător, iar la numitor veniturile de la numărător plus veniturile obținute din operațiuni care nu dau drept de deducere. În calculul pro-rata, la numitor se adaugă alocațiile, subvențiile sau alte sume primite de la bugetul de stat sau bugetele locale, în scopul finanțării de activități scutite fără drept de deducere sau care nu intră în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată. Se exclud din calculul pro-rata veniturile financiare, dacă acestea sunt accesorii activității principale. Nu se includ în calculul pro-rata serviciile efectuate de prestatori stabiliți în străinătate, astfel cum sunt definiți la art. 151 alin. (2), pentru care beneficiarii au obligația plății taxei pe valoarea adăugată. Pro-rata se determină anual, situație în care elementele prevăzute la numitor și numărător sunt cumulate pentru întregul an fiscal. Prin excepție, aceasta poate fi determinată lunar sau trimestrial, după caz, conform alin. (13), situație în care elementele prevăzute la numitor și numărător sunt cele efectiv realizate în cursul fiecărei luni, respectiv trimestru.

Norme metodologice:

52¹. În sensul alin. (7) al art. 147 din Codul fiscal, prin *venituri financiare* nu se înțelege veniturile financiare din punct de vedere contabil, ci veniturile din operațiunile financiare și bancare prevăzute la art. 141 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal.“

9. La punctul 54 alineatul (7), litera f) va avea următorul cuprins:

„f) cota de taxă pe valoarea adăugată aplicată sau mențiunile: «scutit cu drept de deducere», «scutit fără drept de deducere», «neimpozabil», «supus regulilor speciale», după caz. Pentru operațiunile supuse taxării inverse se menționează obligatoriu «taxare inversă»;

10. La punctul 56, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul persoanelor ale căror operațiuni au fost scutite fără drept de deducere prin lege și ulterior devin taxabile și/sau scutite cu drept de deducere în același an fiscal, la calculul plafonului de scutire vor fi luate numai operațiunile efectuate de la data la care prin lege operațiunile sunt taxabile și/sau scutite cu drept de deducere. În aplicarea acestui punct operațiunile scutite fără drept de deducere sunt cele prevăzute de lege, exclusiv cele realizate în regimul special de scutire. Pentru depășirea plafonului se ia în calcul numai suma, fără taxa pe valoarea adăugată, a livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii taxabile, inclusiv operațiunile scutite cu drept de deducere, exclusiv avansurile încasate pentru operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere înainte de efectuarea livrării de bunuri sau a prestării de servicii.“

11. Punctele 58 și 59 vor avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Facturile fiscale

Art. 155. — (1) Orice persoană impozabilă, înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, are obligația să emită factură fiscală pentru livrările de bunuri sau prestările de servicii efectuate, către fiecare beneficiar. Persoanele impozabile, care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată, precum și contribuabilii inactivi, ale căror certificate de înregistrare fiscală au fost suspendate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, nu au dreptul să emită facturi fiscale și nici să înscrie taxa pe valoarea adăugată pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii efectuate către altă persoană, în orice documente emise. În situația în care contribuabilii inactivi menționați emit facturi fiscale sau alte documente legal aprobate, beneficiarii nu au dreptul să își exercite dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată înscrise în documentele respective. Prin norme se stabilesc situațiile în care factura fiscală poate fi emisă și de altă persoană decât cea care efectuează livrarea de bunuri. Persoanele impozabile cu regim mixt nu au obligația să emită facturi fiscale pentru operațiunile scutite fără drept de deducere sau care nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată; în funcție de specificul activității, acestea pot emite alte documente prevăzute de lege pentru operațiunile scutite fără drept de deducere sau care nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată. În situația în care persoanele impozabile cu regim mixt utilizează factura fiscală pentru evidențierea livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii scutite fără drept de deducere sau care nu se cuprind în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată, acestea au obligația să înscrie în dreptul operațiunii mențiunea «scutit fără drept de deducere» sau «neimpozabil».

(2) Pentru livrări de bunuri factura fiscală se emite la data livrării de bunuri, iar pentru prestări de servicii, cel mai târziu până la finele lunii în care prestarea a fost efectuată.

Norme metodologice:

58. (1) Transferul proprietății bunurilor în executarea creanțelor, în situația în care bunurile au fost predate pe

bază de înțelegere între debitor și creditor, se consemnează în facturi fiscale de către debitor, dacă operațiunea constituie livrare de bunuri.

(2) În cazul bunurilor supuse executării silită, care sunt valorificate prin organele de executare silită, dacă operațiunea constituie livrare de bunuri, organelor de executare silită le revine obligația întocmirii facturii fiscale de executare silită. Originalul facturii fiscale de executare silită se transmite cumpărătorului, respectiv adjudecatarului, iar exemplarul al doilea se transmite debitorului executat silit. Prin *organe de executare silită* se înțelege persoanele abilitate prin lege să efectueze procedura de executare silită.

(3) Dacă organul de executare silită încasează contravaloarea bunurilor inclusiv taxa pe valoarea adăugată de la cumpărător sau de la adjudecatar, are obligația să vireze taxa pe valoarea adăugată încasată la bugetul de stat în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care adjudecarea a devenit executorie. Dacă, potrivit legii, cumpărătorul sau adjudecatarul are obligația să plătească la unitățile Trezoreriei Statului taxa pe valoarea adăugată aferentă bunurilor cumpărate, organului de executare silită nu-i mai revin obligații referitoare la plata taxei pe valoarea adăugată. Dacă prin contract se prevede că plata bunurilor se face în rate, taxa pe valoarea adăugată se virează la bugetul de stat în termen de 5 zile lucrătoare de la data stabilită prin contract pentru plata ratelor, de către organul de executare silită sau, după caz, de cumpărător/adjudecatar. Organul de executare silită sau, după caz, cumpărătorul/adjudecatarul transmite o copie de pe documentul prin care s-a efectuat plata taxei pe valoarea adăugată debitorului executat silit. Prevederile acestui alineat nu se aplică pentru bunurile prevăzute la art. 160¹ din Codul fiscal, taxa pe valoarea adăugată fiind evidențiată potrivit prevederilor pct. 65¹.

(4) Organele de executare silită înregistrează taxa pe valoarea adăugată din facturile fiscale de executare silită emise în alte conturi contabile decât cele specifice taxei pe valoarea adăugată. Dacă organul de executare silită este persoană înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, nu va evidenția în decontul de taxă pe valoarea adăugată operațiunile respective.

(5) În situația în care valorificarea bunurilor supuse executării silită a fost realizată prin organele de executare silită, debitorul executat silit trebuie să înregistreze în evidența proprie operațiunea de livrare de bunuri pe baza facturii fiscale de executare silită transmise de organele de executare silită, inclusiv taxa pe valoarea adăugată colectată aferentă. În situația în care se prevede plata în rate a bunurilor, taxa pe valoarea adăugată se colectează la data stabilită prin contract pentru plata ratelor. Pe baza documentului de plată a taxei valoarea adăugată transmis de organele de executare silită, debitorul executat silit evidențiază suma achitată, cu semnul minus, în decontul de taxă pe valoarea adăugată la rândul de regularizări din rubrica «Taxa pe valoarea adăugată colectată» a decontului. Prevederile acestui alineat nu se aplică pentru bunurile prevăzute la art. 160¹ din Codul fiscal, taxa pe valoarea adăugată fiind evidențiată potrivit prevederilor pct. 65¹.

(6) Cumpărătorii/adjudecatarii justifică dreptul de deducere a taxei pe valoarea adăugată pe baza facturilor fiscale de executare silită. În situația în care se prevede plata în rate a bunurilor, taxa pe valoarea adăugată se deduce la data stabilită pentru plata ratelor. Pentru bunurile prevăzute la art. 160¹ din Codul fiscal se aplică corespunzător normelor de aplicare prevăzute la pct. 65¹.

59. (1) Persoanele impozabile care nu sunt înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată nu au dreptul să emită facturi fiscale și nici să înscrie taxa pe valoarea adăugată pentru livrări de bunuri și/sau prestări de servicii către altă persoană în documentele emise. Orice persoană care încalcă aceste prevederi trebuie să vireze la bugetul de stat taxa pe valoarea adăugată încasată de la beneficiar. Beneficiarul nu are drept de deducere a taxei achitate unei persoane care nu este înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, dar poate solicita restituirea de la bugetul de stat a sumei achitate ca taxă nedatorată.

Pentru a beneficia de restituirea de la bugetul statului a taxei achitate furnizorului/prestatorului, beneficiarul trebuie să justifice că taxa pe valoarea adăugată a fost plătită la bugetul de stat de către furnizor/prestator. Prevederile acestui alineat nu se aplică pentru contribuabilii inactivi, ale căror certificate de înregistrare fiscală au fost suspendate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(2) Pentru prestările de servicii, altele decât cele prevăzute la art. 155 alin. (4), (5) și (6) din Codul fiscal, prestatorii sunt obligați să emită facturi fiscale sau alte documente legal aprobate cel mai târziu până la finele lunii în care prestarea a fost efectuată. Pentru prestările de servicii decontate pe bază de situații de lucrări, cum sunt cele de construcții-montaj, consultanță, cercetare, expertize și altele asemenea, data efectuării prestării de servicii se consideră a fi data la care sunt întocmite situațiile de lucrări și, după caz, data acceptării de către beneficiar a situațiilor de lucrări.

(3) În cazul livrării de bunuri imobile, data livrării, respectiv data la care se emite factura fiscală, este considerată data la care toate formalitățile impuse de lege sunt îndeplinite pentru a se face transferul dreptului de proprietate de la vânzător la cumpărător. Orice facturare efectuată înainte de îndeplinirea formalităților impuse de lege pentru a se face transferul dreptului de proprietate de la vânzător la cumpărător se consideră facturare de avansuri, urmând a se regulariza prin stornarea facturilor de avans la data emiterii facturii fiscale pentru contravaloarea integrală a livrării de bunuri imobile."

12. După punctul 65 se introduce un nou punct, punctul 65¹, cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Măsuri de simplificare

Art. 160¹ — (1) Furnizorii și beneficiarii bunurilor prevăzute la alin. (2) au obligația să aplice măsurile de simplificare prevăzute de prezentul articol. Condiția obligatorie pentru aplicarea măsurilor de simplificare este ca atât furnizorul, cât și beneficiarul să fie înregistrați ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată.

(2) Bunurile pentru care se aplică măsurile simplificate sunt:

a) deșeurile și resturile de metale feroase și neferoase, precum și materiile prime secundare rezultate din valorificarea acestora, astfel cum sunt definite de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2001 privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile, republicată, cu modificările ulterioare;

b) terenurile de orice fel;

c) clădirile de orice fel sau părți de clădire. Este considerată clădire orice construcție legată nemijlocit de sol;

d) materialul lemnos. Prin normele metodologice de aplicare a Codului fiscal se vor nominaliza bunurile care se încadrează în categoria materialului lemnos;

e) animalele vii.

(3) Pe facturile emise pentru livrările de bunuri prevăzute la alin. (2) furnizorii sunt obligați să înscrie mențiunea «taxare inversă». Furnizorii și beneficiarii evidențiază taxa pe valoarea adăugată aferentă acestor livrări, respectiv achiziții, în jurnalele de vânzări și de cumpărări concomitent și o înscriu în decontul de taxă pe valoarea adăugată, atât ca taxă colectată, cât și ca taxă deductibilă, fără a avea loc plăți efective între cele două unități în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată.

(4) Beneficiarii care sunt plătitori de taxă pe valoarea adăugată cu regim mixt aplică și prevederile art. 147, în funcție de destinația pe care o dau achizițiilor respective. Furnizorii deduc integral taxa pe valoarea adăugată la nivelul taxei colectate pentru livrările de bunuri pentru care au aplicat mențiunea «taxare inversă», chiar dacă sunt plătitori de taxă pe valoarea adăugată cu regim mixt.

(5) De aplicarea prevederilor prezentului articol sunt responsabili atât furnizorii, cât și beneficiarii. În situația în care furnizorul nu a menționat «taxare inversă» în facturile fiscale emise pentru bunurile care se încadrează la alin. (2), beneficiarul este obligat să aplice taxare inversă, respectiv să nu facă plata taxei pe valoarea adăugată către furnizor, să înscrie din proprie inițiativă mențiunea «taxare inversă» în factura fiscală și să îndeplinească obligațiile prevăzute la alin. (3).

Norme metodologice:

65¹. — (1) Condiția obligatorie prevăzută la art. 160¹ alin. (1) din Codul fiscal, pentru aplicarea măsurilor de simplificare, respectiv a taxării inverse, este ca atât furnizorul, cât și beneficiarul să fie persoane înregistrate ca plătitori de taxă pe valoarea adăugată. Nu se aplică taxare inversă în cazul în care vânzătorul sau cumpărătorul nu este persoană înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, pentru aceste operațiuni aplicându-se regimul normal de taxă pe valoarea adăugată. Înregistrarea contabilă 4426=4427 atât la cumpărător, cât și la furnizor este denumită *autolichidarea taxei pe valoarea adăugată*. În cazul vânzătorului, deducerea taxei pe valoarea adăugată la nivelul taxei colectate este similară cu încasarea acesteia, iar la cumpărător, colectarea taxei pe valoarea adăugată la nivelul taxei înscrise în factura de achiziții este echivalentă cu plata acesteia. Taxarea inversă se poate aplica la fiecare stadiu al circuitului economic, indiferent prin câte verigi se trece, dar se stopează atunci când nu mai sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 160¹ alin. (1) din Codul fiscal, respectiv când una dintre părți nu este înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată. De exemplu, în cazul unei clădiri cumpărate de o persoană înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată de la un alt plătitor de taxă pe valoarea adăugată, se aplică taxare inversă, dar în situația în care clădirea ori o parte de clădire este vândută unei persoane fizice sau oricărei alte entități neînregistrate ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată, nu se mai aplică taxarea inversă, ci regimul normal de taxă pe valoarea adăugată, respectiv furnizorul colectează taxa pe valoarea adăugată și are dreptul s-o încaseze de la cumpărător.

(2) Bunurile care se încadrează în categoria material lemnos, prevăzute la art. 160¹ alin. (2) lit. d) din Codul fiscal, sunt următoarele: masa lemnoasă pe picior, precum și materialul lemnos prevăzut la art. 2 lit. a) din Normele privind circulația materialelor lemnoase și controlul circulației acestora și al instalațiilor de transformat lemn rotund, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 427/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În înțelesul titlului VI din Codul fiscal, prin *clădire* se înțelege orice construcție legată nemijlocit de sol, având

una sau mai multe încăperi, și care servește la adăpostirea de oameni, de animale și/sau de bunuri mobile corporale. Prevederile art. 160¹ din Codul fiscal se aplică numai pentru livrarea ca atare a unei clădiri sau a unei părți de clădire, dar nu se aplică pentru contractele de construcții-montaj având ca obiect construirea unei clădiri sau a unei părți de clădire, în acest caz lucrările de construcții-montaj fiind considerate prestări de servicii.

(4) Sunt considerate *părți de clădire* în sensul art. 160¹ din Codul fiscal, acele componente ale unui bun imobil care îndeplinesc cerințele stipulate la alin. (3). Nu se consideră a fi părți de clădire bunurile mobile corporale care sunt utilizate pentru realizarea unei clădiri, cum ar fi: ascensoarele, ferestrele, aparatele de aer condiționat, orice alte materiale utilizate pentru construcția unei clădiri. Exemplu: dacă bunul imobil este un bloc de locuințe, fiecare apartament sau palier de apartamente este la rândul lui o parte componentă a clădirii.

(5) Avansurilor încasate până la data de 31 decembrie 2004 inclusiv pentru livrările de bunuri prevăzute la art. 160¹ alin. (2) din Codul fiscal li se aplică regimul fiscal privind taxa pe valoarea adăugată, în vigoare la data încasării avansului. Regularizarea facturilor fiscale emise pentru plăți în avans se realizează potrivit pct. 61. Operațiunea de regularizare a avansurilor nu afectează aplicarea taxării inverse la data facturării livrării bunurilor. Exemplu: avans încasat pentru livrare de clădire în luna decembrie 2004 — 119 milioane lei (din care T.V.A. 19 milioane lei).

Înregistrări contabile la furnizor:

5121 = %	119 milioane lei
419	100 milioane lei
4427	19 milioane lei

Înregistrări contabile la beneficiar:

% = 5121	119 milioane lei
4426	19 milioane lei
409	100 milioane lei

Bunul este livrat în ianuarie 2005 cu o valoare de 1.000 milioane lei plus T.V.A. 190 milioane lei. La data livrării se efectuează regularizarea avansului și se efectuează înregistrările contabile:

La furnizor:

411 = 7xx	1.000 milioane lei
4426 = 4427	171 milioane lei (190 milioane lei — 19 milioane lei care au fost și rămân colectate)
419 = 411	100 milioane lei

La beneficiar:

2xx = 404	1.000 milioane lei
4426 = 4427	171 milioane lei (190 milioane lei — 19 milioane lei care au fost și rămân deduse)
404 = 409	100 milioane lei

(6) Taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor de bunuri prevăzute la art. 160¹ alin. (2) din Codul fiscal, efectuate cu plata în rate până la data de 31 decembrie 2004 inclusiv, se regularizează astfel: furnizorii, respectiv beneficiarii, stornează taxa pe valoarea adăugată aferentă ratelor a căror scadență intervine după data de 1 ianuarie 2005, înregistrată în contul 4428 în corespondență cu contul de clienți, respectiv de furnizori, urmând să efectueze la fiecare dată stipulată în contract pentru plata ratelor înregistrarea contabilă 4426 = 4427 cu suma taxei pe valoarea adăugată aferentă fiecărei rate.

(7) În cazul avansurilor încasate după data de 1 ianuarie 2005 pentru livrările de bunuri prevăzute la art. 160¹ alin. (2) din Codul fiscal, facturile fiscale emise de către furnizori se întocmesc ca și pentru orice altă operațiune taxabilă, având în plus mențiunea „taxare inversă”. Taxa pe valoarea adăugată se aplică asupra

sumei încasate în avans și se înscrie în factura fiscală, fără să fie achitată de beneficiar. Totalul de plată al facturii fiscale de avans va fi mai mare decât avansul încasat cu suma taxei pe valoarea adăugată aferente. Pentru valoarea avansului, fără taxa pe valoarea adăugată, furnizorii vor efectua înregistrările contabile obișnuite pentru această operațiune, iar pentru suma taxei pe valoarea adăugată vor înregistra contabil 4426 = 4427. Factura fiscală se înregistrează atât în jurnalul de vânzări, cât și în jurnalul de cumpărări, sumele fiind preluate corespunzător în decontul de taxă pe valoarea adăugată. Exemplu: avans încasat pentru o livrare de teren în sumă de 100 milioane lei. Factura fiscală se emite în termenul prevăzut de lege pentru suma de 100 milioane lei plus T.V.A. 19%, respectiv 19 milioane lei. Suma de 19 milioane lei, reprezentând T.V.A., nu a fost încasată de la beneficiar, dar se facturează acestuia.

(8) Livrările de bunuri prevăzute la art. 160¹ alin. (2) din Codul fiscal, efectuate după data de 1 ianuarie 2005, se consemnează în facturi fiscale de către furnizori, care se întocmesc ca și pentru orice altă operațiune taxabilă, respectiv vor conține și baza de impozitare, și taxa pe valoarea adăugată aferentă, având în plus mențiunea „taxare inversă”. Pentru valoarea bunurilor fără taxa pe valoarea adăugată, furnizorii vor efectua înregistrările contabile obișnuite pentru această operațiune, iar pentru suma taxei pe valoarea adăugată vor înregistra contabil 4426 = 4427. Furnizorii nu încasează taxa pe valoarea adăugată înscrisă în factura fiscală de la beneficiari, deși aceasta figurează în totalul de plată al facturii fiscale. Factura fiscală se înregistrează atât în jurnalul de vânzări, cât și în jurnalul de cumpărări, sumele fiind preluate corespunzător în decontul de taxă pe valoarea adăugată. Furnizorii deduc integral taxa pe valoarea adăugată la nivelul taxei colectate din facturile fiscale emise pentru livrările de bunuri pentru care au aplicat mențiunea «taxare inversă», chiar dacă sunt plătitori de taxă pe valoarea adăugată cu regim mixt. Exemplu: o persoană înregistrată ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată livrează o clădire în valoare de 100 milioane lei. Taxa pe valoarea adăugată aferentă este de 19 milioane lei. Totalul de plată al facturii fiscale este de 119 milioane lei. Înregistrările contabile la furnizor:

411 = 7xx	100 milioane lei
4426 = 4427	19 milioane lei (nu se încasează de la beneficiar).

(9) Beneficiarii vor efectua înregistrările contabile obișnuite pentru o achiziție de bunuri sau pentru un avans, după caz, pentru valoarea bunurilor sau, după caz, a avansului, fără taxa pe valoarea adăugată, iar pentru suma taxei pe valoarea adăugată din factura fiscală se efectuează înregistrarea 4426 = 4427. Factura fiscală se înregistrează atât în jurnalul de vânzări, cât și în jurnalul de cumpărări, sumele fiind preluate corespunzător în decontul de taxă pe valoarea adăugată.

(10) Beneficiarii care sunt plătitori de taxă pe valoarea adăugată cu regim mixt aplică și prevederile art. 147 din Codul fiscal, în funcție de destinația pe care o dau prestațiilor, respectiv: dacă sunt utilizate numai pentru realizarea de operațiuni care nu dau drept de deducere, conform art. 147 alin. (4) din Codul fiscal, nu deduc taxa pe valoarea adăugată, dacă sunt destinate pentru realizarea de operațiuni care dau drept de deducere, conform art. 147 alin. (3) din Codul fiscal, deduc integral taxa pe valoarea adăugată, iar dacă sunt destinate realizării atât de operațiuni care nu dau drept de deducere, cât și de operațiuni care dau drept de deducere, conform art. 147 alin. (5) din Codul fiscal, deduc taxa pe valoarea

adăugată rezultată din aplicarea *pro rata*. La încheierea decontului de taxă pe valoarea adăugată, taxa nedeductibilă se înregistrează în conturile de cheltuieli ale perioadei fiscale curente potrivit prevederilor pct. 52 alin. (2). Pe exemplul prezentat la alin. (8) beneficiarul efectuează următoarele înregistrări contabile:

2xx = 404 100 milioane lei

(11) În cazul vânzărilor de bunuri cu plata în rate, realizate după data de 1 ianuarie 2005, în factura fiscală se înscriu baza de impozitare și taxa pe valoarea adăugată aferentă, integral. Taxa pe valoarea adăugată aferentă ratelor care nu au ajuns la scadență nu se înregistrează contabil. Pe măsură ce taxa aferentă ratelor devine exigibilă se efectuează înregistrarea contabilă 4426 = 4427. Pentru livrări cu plata în rate contractate în valută cu decontare în lei sau în valută, se aplică și prevederile pct. 18.

(12) În situația în care organele fiscale competente, cu ocazia verificărilor efectuate, constată că pentru bunurile prevăzute la art. 160¹ alin. (2) din Codul fiscal nu au fost aplicate măsurile de simplificare prevăzute de lege, vor obliga beneficiarii la stornarea taxei deductibile prin contul de furnizori, efectuarea înregistrării contabile 4426 = 4427 și înregistrarea în decontul de taxă pe valoarea adăugată întocmit la finele perioadei fiscale în care controlul a fost finalizat, la rândurile de regularizări. În situația în care beneficiarii sunt persoane impozabile mixte, iar bunurile achiziționate sunt destinate realizării atât de operațiuni cu drept de deducere, cât și fără drept de deducere, suma taxei pe valoarea adăugată deductibilă se va determina pe baza *pro rata* de la data efectuării achiziției bunurilor supuse taxării inverse și se va înscrie în rândul de regularizări din decont, care nu mai este afectat de aplicarea *pro rata* din perioada curentă.“

F. Titlul VII „Accize“:

1. După punctul 4 se introduc două noi puncte, punctele 4¹ și 4², după cum urmează:

„Codul fiscal:

Art. 168 [...]

(4) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică pentru țuica și rachiurile de fructe destinate consumului propriu al gospodăriilor individuale, în condițiile stabilite prin norme.

Norme metodologice:

4¹. (1) Țuica și rachiurile de fructe destinate consumului propriu pot fi produse în gospodăriile individuale deținătoare de cazane proprii sau în antrepozite fiscale de producție.

(2) Țuica și rachiurile de fructe care pot fi produse în afara antrepozitului fiscal sunt cele obținute de gospodăriile individuale care dețin în proprietate materia primă și cazanele de fabricație, produse care sunt destinate consumului propriu al acestora.

Codul fiscal:

Alcool etilic

Art. 173. [...]

(2) Sunt exceptate de la plata accizelor țuica și rachiurile de fructe fabricate de persoana fizică și consumate de către aceasta și membrii familiei sale, cu condiția să nu fie vândute.

Norme metodologice:

4². (1) Țuica și rachiurile de fructe destinate consumului propriu al gospodăriilor individuale sunt exceptate de la plata accizelor în limita cantității de 300 de litri cu concentrația alcoolică de 40% în volum pentru fiecare gospodărie individuală/an, indiferent de locul în care este realizată această producție.

(2) În toate situațiile cantitatea de țuică și rachiuri de fructe, care depășește limita de producție neaccizabilă prevăzută la alin. (1), este supusă accizelor legale în vigoare.“

2. La punctul 6, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alineatul (8), cu următorul cuprins:

„(8) Antrepozitarul autorizat pentru producție de țigarete sau importatorul autorizat de astfel de produse, care renunță la producția sau importul unui anumit sortiment de țigarete, are obligația de a comunica acest fapt autorității fiscale centrale și de a înscrie în continuare, pe o perioadă de 3 luni, prețurile aferente acestor sortimente, în declarația prețurilor maxime de vânzare cu amănuntul.“

3. Punctul 7 va avea următorul cuprins:

„**Codul fiscal:**

SECȚIUNEA a 4-a

Regimul de antrepozitare

Reguli generale

Art. 178. [...]

(3) Produsele accizabile supuse marcării, potrivit prezentului titlu, nu pot fi depozitate în antrepozite fiscale de depozitare.

(4) Antrepozitul fiscal nu poate fi folosit pentru vânzarea cu amănuntul a produselor accizabile. [...]

(6) Fac excepție de la prevederile alin. (4) antrepozitele fiscale care livrează uleiuri minerale către avioane și nave sau furnizează produse accizabile din magazinele duty-free.

(7) Fac excepție de la prevederile alin. (3) băuturile alcoolice supuse sistemului de marcăre.

Norme metodologice:

7. (1) Se pot autoriza ca antrepozite fiscale de depozitare a băuturilor alcoolice supuse sistemului de marcăre numai locurile în care se depozitează strict produsele aparținând antrepozitarului autorizat pentru producția de astfel de produse.

(2) Antrepozitele fiscale pentru uleiurile minerale pot livra în regim de scutire directă către persoane fizice uleiuri minerale utilizate drept combustibil pentru încălzit, în baza autorizației de utilizator final, precum și gaze petroliere lichefiate distribuite în butelii tip aragaz pentru consum casnic.

(3) Magazinele autorizate potrivit legii să comercializeze produse în regim duty-free sunt asimilate cu antrepozitele fiscale. Aceste magazine primesc produse accizabile în regim suspensiv în baza autorizațiilor de duty-free și pentru aceste produse nu se datorează accize.“

4. La punctul 8, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul producției de uleiuri minerale, antrepozitarul autorizat propus trebuie să depună documentația conform prevederilor prezentelor norme metodologice, după ce a fost avizată de Ministerul Economiei și Comerțului din punct de vedere tehnic și după ce lista cuprinzând semifabricatele și produsele finite din nomenclatorul de fabricație, domeniul de utilizare și acciza propusă pentru fiecare produs a fost verificată și avizată de Autoritatea Națională a Vămilor din punct de vedere al încadrării pe poziții tarifare.“

5. La punctul 8, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) Prevederile alin. (4) vor fi aplicate oricărui nou produs intrat în nomenclatorul de fabricație.“

6. La punctul 8, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) În acțiunea de verificare autoritatea fiscală poate solicita sprijinul organelor cu atribuții de control și, după

caz, al Ministerului Administrației și Internelor, pentru furnizarea unor elemente de preinvestigare în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor de autorizare a fiecărui solicitant.“

7. La punctul 9, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„9. (1) Un loc poate fi autorizat ca antrepozit fiscal de depozitare atunci când cantitățile minime lunare de produse accizabile ce urmează a fi depozitate în acest loc depășesc limitele prevăzute mai jos:

- bere — 75.000 litri;
- vinuri — 12.000 litri;
- băuturi fermentate, altele decât bere și vinuri — 12.000 litri;
- băuturi alcoolice din grupa alcoolului etilic — 18.000 litri alcool pur;
- produse intermediare — 100.000 litri.“

8. După punctul 9 se introduce un nou punct, punctul 9¹, după cum urmează:

„*Codul fiscal:*

Art. 180 [...]

b) locul este amplasat, construit și echipat astfel încât să se prevină scoaterea produselor accizabile din acest loc fără plata accizelor. Locul trebuie să fie strict delimitat — acces propriu, împrejmuire —, iar activitatea ce se desfășoară în acest loc să fie independentă de alte activități desfășurate de societatea care solicită autorizarea ca antrepozit fiscal. Locul trebuie să beneficieze de contorizare individuală a utilităților necesare desfășurării activității. Locurile destinate producției de alcool etilic, de distilate și de băuturi alcoolice trebuie să fie dotate cu mijloace de măsurare legale pentru determinarea cantității și concentrației alcoolice, avizate de Biroul Român de Metrologie Legală. Locurile destinate producției de alcool etilic și distilate, ca materie primă, trebuie să fie dotate cu un sistem de supraveghere prin camere video a punctelor unde sunt amplasate contoarele și rezervoarele de alcool și distilate, precum și a căilor de acces în antrepozitul fiscal. Locurile destinate producției de uleiuri minerale trebuie să fie dotate cu mijloace de măsurare a debitului volumic sau masic.

Norme metodologice:

9¹. Stocarea imaginilor culese prin intermediul camerelor video se face pe casete video sau în memoria sistemului, durata de stocare a imaginilor înregistrate fiind de minimum 10 zile.“

9. După punctul 11 se introduce un nou punct, punctul 11¹, după cum urmează:

„*Codul fiscal:*

Art. 183 [...]

i¹) să înștiințeze autoritatea fiscală competentă despre orice modificare adusă datelor inițiale în baza cărora a fost emisă autorizația de antrepozit fiscal, în termen de 15 zile de la data înregistrării modificării;

i²) pentru producția de alcool, distilate și băuturi alcoolice distilate să depună la autoritatea fiscală competentă certificatul ISO 9001, în condițiile stabilite prin norme.

Norme metodologice:

11¹. Toate antrepozitele fiscale de alcool, distilate și băuturi alcoolice distilate sunt obligate să depună la autoritatea fiscală centrală certificatul ISO 9001, în termen de 12 luni de la data obținerii autorizației.“

10. La punctul 12, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Orice antrepozitar autorizat are obligația deținerii autorizației de mediu.“

11. După punctul 12 se introduce un nou punct, punctul 12¹, după cum urmează:

„*Codul fiscal:*

Revocarea și anularea autorizației

Art. 185. [...]

(4) Dacă autoritatea fiscală competentă hotărăște suspendarea, revocarea sau anularea autorizației de antrepozit fiscal, aceasta va trimite către antrepozitarul deținător al autorizației o notificare cu privire la această decizie. [...]

(8) Antrepozitarii autorizați, cărora le-a fost suspendată, revocată sau anulată autorizația și care dețin stocuri de produse accizabile la data suspendării, revocării ori anulării autorizației, pot valorifica produsele înregistrate în stoc — materii prime, semifabricate, produse finite — numai cu acordul autorității fiscale competente, în condițiile prevăzute de norme.

Norme metodologice:

12¹. (1) În toate situațiile, cu excepția celei prevăzute la art. 244 din Codul fiscal, măsura suspendării, revocării sau anulării autorizațiilor se va dispune de către comisia instituită în cadrul autorității fiscale centrale, în baza actelor de control emise de organele de specialitate, prin care s-au constatat încălcări ale prevederilor legale.

(2) Actele de control vor fi înaintate, în termen de două zile lucrătoare de la finalizare, comisiei instituite în cadrul autorității fiscale centrale, care va analiza propunerea organului de control și va dispune în consecință.

(3) Decizia comisiei instituite în cadrul autorității fiscale centrale va fi comunicată antrepozitarului autorizat sancționat și organului fiscal teritorial.

(4) În situația suspendării autorizației, aceasta atrage suspendarea activității și, după caz, aplicarea sigiliilor pe instalațiile de producție, operațiune care va fi efectuată de organul fiscal teritorial în a cărui rază își desfășoară activitatea antrepozitarul autorizat.

(5) Antrepozitarii autorizați a căror autorizație a fost suspendată, revocată sau anulată pot să valorifice produsele înregistrate în stoc — materii prime, semifabricate, produse finite — numai cu acordul comisiei instituite în cadrul autorității fiscale centrale.“

12. La punctul 14, ultima teză a alineatului (8) va avea următorul cuprins:

„(8) [...] Modelul borderoului de achiziții este cel prezentat în Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.850/2004 privind registrele și formularele financiar-contabile.“

13. La punctul 15, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Dovada constituirii garanției de către antrepozitul fiscal pentru plata accizelor aferente produsului deplasat va fi reprezentată de confirmarea scrisă a autorității fiscale teritoriale privind garanția depusă, în conformitate cu prevederile art. 183 lit. a) din Codul fiscal.“

14. Punctul 19 va avea următorul cuprins:

„19. (1) Orice plătitor de acciză, care livrează produse accizabile către o altă persoană, are obligația de a emite către această persoană o factură. Acest document nu poate fi mai vechi de 6 zile de la data efectuării livrării.

(2) Facturile se emit pe formulare standard sau pe formulare speciale.

(3) Factura fiscală specială se utilizează numai de către antrepozitarii autorizați sau de importatorii autorizați de țigarete, iar modelul acesteia este cel prevăzut în anexa nr. 10.

(4) Pentru livrările de produse accizabile efectuate din antrepozitele fiscale, cu excepția livrărilor în regim

suspensiv, factura trebuie să cuprindă valoarea accizei sau, dacă nu se datorează accize în urma unei scutiri, mențiunea «scutit de accize».

(5) Persoana care emite factura în care se înscrie acciza are obligația de a păstra un exemplar din fiecare factură și de a prezenta acest exemplar la cererea autorităților fiscale.

(6) În cazul produselor accizabile marcate, cu excepția situației în care produsele circulă în regim suspensiv, transportul acestora de la antrepozitul fiscal de producție către alte locuri proprii de depozitare ale antrepozitarului autorizat se face pe baza avizului de însoțire, în care se va înscrie și valoarea accizei aferente cantităților de produse accizabile transferate.

(7) Avizul de însoțire în care acciza se evidențiază distinct se utilizează și în cazul altor produse accizabile pentru care acciza devine exigibilă la momentul ieșirii din regimul suspensiv, fără a interveni schimbul de proprietate. Prin *ieșire din regim suspensiv* se înțelege și cazurile în care produsele accizabile sunt transferate către un depozit neautorizat ca antrepozit fiscal, aflat în aceeași locație fizică sau la aceeași adresă cu spațiul de producție.

(8) În situațiile prevăzute la alin. (6) și (7) nu este obligatorie înscrierea accizelor în facturile întocmite la livrarea produselor, dar se vor menționa cuvintele «accize plătite».

(9) Mișcarea produselor accizabile în regim suspensiv este însoțită întotdeauna de documentul administrativ de însoțire. În cazul deplasării produselor accizabile de la un birou vamal de intrare în România sau de la o gospodărie individuală către un antrepozit fiscal, acestea trebuie să fie însoțite de declarația vamală sau de borderoul de achiziții, care au menționate în partea superioară «utilizat ca document administrativ de însoțire».

(10) Facturile fiscale speciale pentru țigarete și documentul administrativ de însoțire sunt documente cu regim special și se tipăresc de către Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A. Antrepozitarii autorizați și importatorii autorizați de țigarete pot utiliza propriile sisteme informatice financiar-contabile pentru emiterea facturilor fiscale speciale.

(11) Documentele fiscale prevăzute la alin. (10) se achiziționează, contra cost, de la autoritatea fiscală teritorială, în baza notei de comandă întocmită conform modelului prezentat în anexa nr. 12. Nota de comandă va fi aprobată numai dacă solicitantul justifică necesitatea achiziționării acestor documente.

(12) Orice nouă comandă de astfel de documente va fi condiționată de justificarea utilizării documentelor ridicate anterior, prin prezentarea evidenței achiziționării și utilizării documentelor fiscale, întocmită conform modelului prezentat în anexa nr. 13.“

15. La punctul 20, litera a) a alineatului (3) va avea următorul cuprins:

„a) se consemnează mijloace bănești la unitatea Trezoreriei Statului la care este arondat organul fiscal, la nivelul garanției;“

16. La punctul 20, litera b) a alineatului (4) va avea următorul cuprins:

„b) să existe polița de asigurare a bunului ipotecat în favoarea organului fiscal la care este înregistrat antrepozitarul ca plătitor de impozite, taxe și alte contribuții.“

17. La punctul 20, alineatele (13), (14) și (15) vor avea următorul cuprins:

„(13) Garanția constituită la momentul autorizării este valabilă atât timp cât nu este executată de organul fiscal la

care este înregistrat antrepozitarul ca plătitor de impozite, taxe și alte contribuții.

(14) Garanția stabilită pentru autorizare se depune la autoritatea fiscală teritorială în termen de 60 de zile de la data când devine valabilă autorizația. Autoritatea fiscală teritorială, în termen de 5 zile lucrătoare, va transmite originalul documentului care atestă constituirea garanției la organul fiscal la care este înregistrat antrepozitarul autorizat ca plătitor de impozite, taxe și alte contribuții, iar o copie a documentului va fi transmisă la autoritatea fiscală care a emis autorizația.

(15) Nivelul garanției se analizează periodic de către organul fiscal teritorial, în vederea actualizării în funcție de schimbările intervenite în volumul afacerii, în activitatea antrepozitarului autorizat sau în nivelul accizei datorate. În acest sens, antrepozitarul autorizat trebuie să depună lunar, până la data de 10 a lunii următoare, la autoritatea fiscală teritorială, o declarație privind informațiile necesare analizei. Cuantumul garanției stabilit prin actualizare se va comunica antrepozitarului autorizat prin decizie emisă de organul fiscal teritorial, care va face parte integrantă din autorizația de antrepozit fiscal.“

18. Punctul 21 va avea următorul cuprins:

„21. (1) Scutirea de la plata accizelor se acordă direct beneficiarului atunci când produsele accizabile sunt achiziționate de la un antrepozit fiscal, de la un importator sau de la un distribuitor agreeat, astfel cum este definit acesta la pct. 23, denumiți în continuare *furnizori*.

(2) În cazul în care achiziționarea uleiurilor minerale se face prin intermediul unui distribuitor agreeat, distribuitorul se va aproviziona de la antrepozitul fiscal sau de la importator cu produse accizabile la prețuri cu accize și va livra beneficiarului aceste produse la prețuri fără accize. În acest caz distribuitorul agreeat va solicita autorității fiscale competente compensarea/restituirea accizelor aferente cantităților livrate în regim de scutire de accize.

(3) Scutirea se acordă pe baza certificatului de scutire de plata accizelor, emis beneficiarului de autoritatea fiscală teritorială.

(4) În cazul în care beneficiarul se aprovizionează cu produse accizabile de la un distribuitor agreeat, obligația deținerii certificatului de scutire de plata accizelor revine atât beneficiarului, cât și distribuitorului.

(5) Modelul certificatului de scutire de plata accizelor este prevăzut în anexa nr. 14.

(6) Certificatul de scutire de plata accizelor se eliberează la cererea scrisă a beneficiarului sau a distribuitorului agreeat, în care se vor menționa statutul acestuia și fundamentarea cantității ce urmează a fi achiziționată în regim de scutire de plată a accizelor. Autoritatea fiscală teritorială poate să solicite orice informație și documente pe care le consideră necesare pentru eliberarea certificatului.

(7) Certificatul de scutire de plata accizelor se emite beneficiarului în trei exemplare, cu următoarele destinații:

a) primul exemplar se păstrează de către beneficiar sau de către distribuitorul agreeat;

b) al doilea exemplar este utilizat ca document administrativ de însoțire;

c) al treilea exemplar se transmite de către beneficiar furnizorului și se păstrează de către acesta. În cazul achiziționării produselor accizabile printr-un distribuitor agreeat, acesta transmite o copie a exemplarului 3 către antrepozitul fiscal expeditor sau către importator.

(8) În cazul în care beneficiarul se aprovizionează de la mai mulți furnizori, certificatul de scutire de plata accizelor se emite pentru fiecare furnizor.

(9) La momentul efectuării primei operațiuni, beneficiarul sau distribuitorul agreeat transmite exemplarele 2 și 3 ale certificatului de scutire de plata accizelor către furnizor, care păstrează exemplarul 3, urmând ca exemplarul 2 să fie utilizat ca document administrativ de însoțire pentru toate operațiunile ce se vor derula.

(10) De fiecare dată la sosirea produsului accizabil, beneficiarul sau distribuitorul agreeat solicită autorității fiscale teritoriale emitente a certificatului ca, în termen de maximum 24 de ore, să certifice pe exemplarul utilizat ca document administrativ de însoțire cantitatea primită de beneficiar. Pentru aceasta, autoritatea fiscală teritorială emitentă poate desemna un reprezentant al administrației finanțelor publice în a cărei rază este primit produsul.

(11) După certificarea fiecărei operațiuni în certificatul de scutire de plata accizelor, beneficiarul sau distribuitorul agreeat transmite o copie a acestuia în termen de 6 zile către furnizor.

(12) Dacă în termen de 30 de zile de la expedierea produsului furnizorul nu primește copia documentului certificat, acea operațiune se consideră eliberare pentru consum și din acel moment acciza devine exigibilă.

(13) În cazul distribuitorului agreeat, compensarea și/sau restituirea accizelor se acordă pe baza decontului de scutire de accize, însoțit de:

- a) certificatul de scutire de plata accizelor;
- b) copia facturii fiscale de achiziție a uleiurilor minerale, în care acciza să fie evidențiată distinct;
- c) dovada plății accizelor, constând în documentul de plată confirmat de banca la care utilizatorul are contul deschis;
- d) dovada cantității livrate beneficiarului în scopul pentru care se acordă scutirea, constând într-o situație centralizatoare a documentelor aferente cantităților efectiv livrate.

(14) Modelul docontului de scutire de accize va fi aprobat prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(15) În situația în care un agent economic deține certificat de scutire pentru achiziționarea aceluiași uleiuri minerale de la antrepozite fiscale de producție ale aceluiași antrepozitar autorizat, în cazuri bine justificate, se admite depășirea cantității înscrise într-un certificat, cu condiția ca aceasta să se încadreze în cantitatea totală aprobată aferentă certificatelor de scutire.

(16) Cantitatea de produse accizabile înscrisă într-un certificat de scutire de accize pentru uleiuri minerale poate fi suplimentată în situații bine justificate la nivelul aceluiași an pentru care a fost eliberat certificatul."

19. **Punctul 22 va avea următorul cuprins:**

„22. (1) În toate situațiile prevăzute la art. 200 alin. (1) din Codul fiscal, scutirea de la plata accizelor se acordă numai utilizatorului, cu condiția ca aprovizionarea să se fi efectuat direct de la un antrepozit fiscal sau de la un importator, denumiți în continuare *furnizori*. Depozitele farmaceutice, autorizate de autoritatea cu competență în acest sens, beneficiază de scutire pentru alcoolul achiziționat și livrat direct către spitale și farmacii.

(2) În toate situațiile prevăzute la art. 200 alin. (1) din Codul fiscal, scutirea se acordă pe baza autorizației de utilizator final. Această autorizație se eliberează utilizatorilor, depozitelor farmaceutice și antrepozitarilor autorizați care funcționează în sistem integrat.

(3) Scutirea se acordă direct pentru:

- a) produsele prevăzute la art. 200 alin. (1) lit. h) din Codul fiscal;
- b) alcoolul etilic și alte produse alcoolice utilizate în procedee de fabricație specifice industriei de apărare;

c) antrepozitarii autorizați care funcționează în sistem integrat.

(4) Pentru celelalte situații prevăzute la art. 200 alin. (1) din Codul fiscal, scutirea se acordă indirect prin compensare și/sau restituire, după caz, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

(5) Scutirea indirectă se acordă pe baza decontului de scutire de accize, însoțit de:

- a) autorizația de utilizator final;
- b) copia facturii fiscale de achiziție a alcoolului etilic, în care acciza să fie evidențiată distinct;
- c) dovada plății accizelor către furnizor, constând în documentul de plată confirmat de banca la care utilizatorul are contul deschis;
- d) dovada cantității utilizate în scopul pentru care se acordă scutirea, constând într-o situație centralizatoare a documentelor aferente cantităților efectiv utilizate.

(6) Modelul decontului de scutire de accize va fi aprobat prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(7) Autorizația de utilizator final se emite de către autoritatea fiscală teritorială. Autorizația se emite în trei exemplare cu următoarele destinații:

- a) primul exemplar se păstrează de către utilizatorul final;
- b) al doilea exemplar este utilizat ca document administrativ de însoțire;
- c) al treilea exemplar se transmite de către utilizatorul final furnizorului și se păstrează de către acesta.

(8) Modelul autorizației de utilizator final este prezentat în anexa nr. 15.

(9) Autorizația de utilizator final se eliberează la cererea scrisă a beneficiarului, la care se va anexa actul de constituire din care să rezulte că societatea desfășoară o activitate care necesită consumul de alcool etilic și de alte produse alcoolice, precum și fundamentarea cantității ce urmează a fi achiziționată în regim de scutire de plată a accizelor. Autoritatea fiscală poate să solicite orice informație și documente pe care le consideră necesare pentru eliberarea autorizației.

(10) În cazul în care beneficiarul se aprovizionează de la mai mulți furnizori, autorizația de utilizator final se emite pentru fiecare antrepozit fiscal furnizor.

(11) La momentul efectuării primei operațiuni, beneficiarul transmite exemplarele 2 și 3 ale autorizației de utilizator final către furnizor, care păstrează exemplarul 3, urmând ca exemplarul 2 să fie utilizat ca document administrativ de însoțire pentru toate operațiunile ce se vor derula.

(12) De fiecare dată la sosirea produsului accizabil, beneficiarul solicită autorității fiscale teritoriale emitente a autorizației ca, în termen de maximum 24 de ore, să certifice pe exemplarul utilizat ca document administrativ de însoțire cantitatea primită de beneficiar. Pentru aceasta, autoritatea fiscală teritorială emitentă poate desemna un reprezentant al administrației finanțelor publice în a cărei rază este primit produsul.

(13) După certificarea fiecărei operațiuni în autorizația de utilizator final, beneficiarul transmite o copie a acesteia în termen de 6 zile către furnizor.

(14) Dacă în termen de 30 de zile de la expedierea produsului furnizorul nu primește copia documentului certificat, acea operațiune se consideră eliberare pentru consum și din acel moment acciza devine exigibilă.

(15) Produsele admise a fi utilizate pentru denaturarea alcoolului sunt:

- a) pentru alcoolul etilic tehnic: violet de metil în concentrație de 0,6—1,2 g la 1.000 litri, alcoolii superiori în

concentrație de 0,2—0,5 kg/1.000 litri sau benzină de extracție în concentrație de 0,4—1 kg/1.000 litri;

b) pentru alcoolul etilic utilizat în cosmetică: fenolftaleină în concentrație de 10—40 g/1.000 litri;

c) pentru alcoolul sanitar: salicilat de etil sau salicilat de metil în concentrație de 0,2—1 kg/1.000 litri și albastru de metil în concentrație de 2—5 g/1.000 litri.

(16) Depozitele farmaceutice achiziționează alcoolul etilic la prețuri cu accize și îl livrează către spitale și farmacii la prețuri fără accize. În aceste condiții prețul de vânzare al alcoolului etilic va fi stabilit de către depozitul farmaceutic pe baza prețului de achiziție al acestui produs care nu are inclusă acciza, astfel încât spitalele și farmaciile să beneficieze de facilitatea prevăzută de Codul fiscal.

(17) Autorizațiile de utilizator final emise până la data de 1 ianuarie 2005 au valabilitate până la data epuizării cantității înscrise în autorizație, dar nu mai târziu de data de 31 decembrie 2005. Autorizațiile de utilizator final emise după data de 1 ianuarie 2005 au valabilitate până la data de 31 decembrie 2005.

(18) Cantitatea de produse accizabile înscrisă într-o autorizație de utilizator final de alcool etilic și de alte produse alcoolice poate fi suplimentată în situații bine justificate în cadrul aceleiași perioade de valabilitate a autorizației.“

20. **Punctul 23 va avea următorul cuprins:**

„23. (1) În toate situațiile prevăzute la art. 201 alin. (1) din Codul fiscal, scutirea se acordă numai cu condiția ca aprovizionarea să se efectueze direct de la un antrepozit fiscal, de la un importator sau de la un distribuitor agreeat prevăzut la alin. (18), denumiți în continuare *furnizori*.

(2) Pentru produsele prevăzute la art. 201 alin. (1) lit. b)—j) și m) din Codul fiscal, scutirea se acordă direct. Scutirea se acordă direct și distribuitorilor agreeți de uleiuri minerale destinate scopurilor prevăzute la art. 201 alin. (1) lit. b) și c) din Codul fiscal. De asemenea, scutirea se acordă direct și pentru uleiurile minerale cu codul NC 2711 14 00 utilizate în scop industrial.

(3) Pentru celelalte situații prevăzute la art. 201 alin. (1) din Codul fiscal, scutirea se acordă indirect prin compensare și/sau restituire, după caz, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală.

(4) În toate situațiile scutirea indirectă se acordă pe baza decontului de scutire de accize, însoțit de:

a) autorizația de utilizator final;

b) copia facturii fiscale de achiziție a uleiurilor minerale, în care acciza să fie evidențiată separat;

c) dovada plății accizelor, constând în documentul de plată confirmat de banca la care utilizatorul are contul deschis;

d) dovada cantității livrate de către distribuitorul agreeat sau a cantității utilizate de către beneficiar în scopul pentru care se acordă scutirea, constând într-o situație centralizatoare a documentelor aferente cantităților efectiv livrate, respectiv utilizate.

(5) Modelul decontului de scutire de accize va fi aprobat prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(6) Autorizația de utilizator final se emite utilizatorilor finali, cu excepția cazului prevăzut la art. 201 alin. (1) lit. g) din Codul fiscal, distribuitorilor agreeți și antrepozitarilor autorizați care utilizează uleiuri minerale obținute din producția proprie.

(7) Autorizația de utilizator final se emite în toate cazurile, cu excepția persoanelor fizice, de către autoritatea fiscală teritorială. Autorizația se emite în trei exemplare cu următoarele destinații:

a) primul exemplar se păstrează de către utilizatorul final sau distribuitorul agreeat;

b) al doilea exemplar este utilizat ca document administrativ de însoțire;

c) al treilea exemplar se transmite de către utilizatorul final furnizorului și se păstrează de către acesta. În cazul achiziționării produselor accizabile printr-un distribuitor agreeat, acesta transmite o copie a exemplarului 3 către antrepozitul fiscal expeditor sau către importator.

(8) Modelul autorizației de utilizator final este prezentat în anexa nr. 15.

(9) Autorizația de utilizator final se eliberează la cererea scrisă a beneficiarului, la care se va anexa fundamentarea cantității ce urmează a fi achiziționată în regim de scutire de plată a accizelor. Autoritatea fiscală poate să solicite orice informație și documente pe care le consideră necesare pentru eliberarea autorizației.

(10) Autorizația de utilizator final va fi solicitată și de către beneficiarii uleiurilor minerale neaccizabile, rezultate din prelucrarea țițeiului sau a altor materii prime care au punctul de inflamabilitate sub 85°C.

(11) În cazul în care beneficiarul se aprovizionează de la mai mulți furnizori, autorizația de utilizator final se emite pentru fiecare situație.

(12) La momentul efectuării primei operațiuni, beneficiarul transmite exemplarele 2 și 3 ale autorizației de utilizator final către expeditorul produsului accizabil, care păstrează exemplarul 3, urmând ca exemplarul 2 să fie utilizat ca document administrativ de însoțire pentru toate operațiunile ce se vor derula.

(13) De fiecare dată la sosirea produsului accizabil, beneficiarul solicită autorității fiscale teritoriale emitente a autorizației ca, în termen de maximum 24 de ore, să certifice pe exemplarul utilizat ca document administrativ de însoțire cantitatea primită de către beneficiar. Pentru aceasta, autoritatea fiscală teritorială emitentă poate desemna un reprezentant al administrației finanțelor publice în a cărei rază este primit produsul.

(14) După certificarea fiecărei operațiuni în autorizația de utilizator final, beneficiarul transmite o copie a acesteia în termen de 6 zile către antrepozitul fiscal expeditor.

(15) Dacă în termen de 30 de zile de la expedierea produsului antrepozitul fiscal expeditor nu primește copia documentului certificat, acea operațiune se consideră eliberare pentru consum și din acel moment acciza devine exigibilă.

(16) Pentru persoanele fizice, autorizația de utilizator final se emite, la cererea scrisă a acestora, de către administrația finanțelor publice în a cărei rază acestea își au domiciliul. În cerere va fi prezentată și fundamentarea cantității ce urmează a fi achiziționată în decursul unui an. În acest caz se eliberează numai primul exemplar din modelul autorizației de utilizator final, prezentat în anexa nr. 15, fără a se mai aplica procedura prevăzută la alin. (12)—(15). În autorizația de utilizator final eliberată persoanei fizice, în locul codului unic de înregistrare se va înscrie codul numeric personal.

(17) Stațiile de distribuție ale antrepozitarilor autorizați care sunt dotate cu pompe distincte pentru distribuirea petrolului lampant vând către persoanele fizice acest produs la prețuri cu amănuntul care nu includ accize.

(18) Distribuitori agreeți sunt:

a) pentru uleiurile minerale utilizate drept carburant pentru aeronave — deținătorii de certificate de autorizare ca distribuitor expres pentru produse aeronautice civile și de contracte de prestări de servicii cu societăți deținătoare de certificate de autorizare ca distribuitor expres pentru produse aeronautice civile. Certificatele de autorizare se

eliberează de Regia Autonomă «Autoritatea Aeronautică Civilă Română»;

b) pentru uleiurile minerale utilizate drept carburant pentru navigația maritimă internațională și pe căile navigabile interioare — deținătorii de certificate eliberate de autoritatea cu competență în acest sens;

c) pentru gaz petrolier lichefiat — persoanele autorizate în calitate de unități de deservire, conform prescripțiilor tehnice în vigoare, aprobate de ministerul de resort, și care dețin în proprietate mijloace tehnice autorizate pentru distribuirea de gaz petrolier lichefiat;

d) pentru petrol lampant — stațiile de distribuție care sunt dotate cu pompe distincte doar pentru distribuirea petrolului lampant.

(19) În cazul importurilor de uleiuri minerale, regimul de scutire se acordă în baza autorizației de utilizator final și, după caz, a autorizațiilor prevăzute la alin. (18) pentru distribuitorii agreați.

(20) Pentru gazul petrolier lichefiat livrat utilizatorilor finali prin distribuitorii agreați se procedează astfel:

a) în cazul livrărilor de gaz petrolier lichefiat către utilizatori finali — persoane fizice sau persoane juridice, pentru care scutirea de la plata accizelor se acordă direct, distribuitorul agreat se aprovizionează cu gaz petrolier lichefiat la prețuri cu accize, iar livrarea către acești utilizatori finali se face la prețuri fără accize. Distribuitorul agreat este cel care va solicita autorității fiscale compensarea sau restituirea accizelor aferente cantităților livrate în regim de scutire;

b) în cazul gazului petrolier lichefiat livrat către utilizatori finali — persoane juridice, pentru care scutirea de la plata accizelor se acordă indirect, distribuitorul agreat se aprovizionează cu gaz petrolier lichefiat la prețuri cu accize. Acesta va livra produsul către utilizatorul final la prețuri cu accize, valoarea accizelor fiind înscrisă distinct în facturile fiscale. În această situație utilizatorul final va fi cel care va solicita autorității fiscale compensarea sau restituirea accizelor aferente cantităților utilizate în scopul pentru care se acordă scutirea.

(21) În cazul persoanelor juridice organizate în baza unor legi speciale, potrivit cărora nu este permisă transmiterea către alte instituții a unor date și informații statistice cu caracter secret, scutirile prevăzute la art. 201 alin. (1) din Codul fiscal se acordă prin restituire, cu respectarea întocmai a condițiilor prevăzute la alin. (4).

(22) În înțelesul prevederilor art. 201 alin. (1) lit. k) din Codul fiscal, sunt scutite de accize uleiurile minerale utilizate atât pentru producerea agentului termic, cât și cele utilizate pentru producerea apei calde.

(23) În înțelesul prevederilor art. 201 alin. (1) lit. k) și l) din Codul fiscal, prin *scop tehnologic* și *scop industrial* se înțelege:

— *scopul tehnologic* — utilizarea uleiului mineral în activitatea efectivă de producție, fără ca acesta să se regăsească în produsul finit rezultat. De asemenea, se încadrează la scop tehnologic și utilizarea uleiurilor minerale pentru funcționarea motoarelor staționare;

— *scopul industrial* — utilizarea uleiului mineral ca materie primă pentru obținerea altor produse, care se regăsește în produsul final rezultat din procesul de producție.

(24) În situația în care un agent economic deține autorizații de utilizator final pentru achiziționarea aceluiași uleiuri minerale de la antrepozite fiscale de producție ale aceluiași antrepozitar autorizat, în cazuri bine justificate, se admite depășirea cantității înscrise într-o autorizație, cu

condiția ca aceasta să se încadreze în cantitatea totală aprobată, aferentă autorizațiilor de utilizator final.

(25) Autorizațiile de utilizator final emise până la data de 1 ianuarie 2005 au valabilitate până la data epuizării cantității înscrise în autorizație, dar nu mai târziu de data de 31 decembrie 2005. Autorizațiile de utilizator final emise după data de 1 ianuarie 2005 au valabilitate până la data de 31 decembrie 2005.

(26) Cantitatea de produse accizabile înscrisă într-o autorizație de utilizator final de uleiuri minerale poate fi suplimentată în situații bine justificate în cadrul aceleiași perioade de valabilitate a autorizației.

(27) Precizările prezentului punct nu se aplică gazelor petroliere lichefiate livrate în butelii tip aragaz, pentru care acciza este «0».

21. La punctul 24, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„24. (1) Nu intră sub incidența sistemului de marcare:

a) alcoolul etilic denaturat cu substanțe specifice destinației, alta decât consumul uman, astfel încât să nu poată fi utilizat la obținerea de băuturi alcoolice;

b) alcoolul etilic tehnic rezultat exclusiv ca produs secundar din procesul de obținere a alcoolului etilic rafinat și care datorită compoziției sale nu poate fi utilizat în industria alimentară;

c) băuturile slab alcoolizate, cu o concentrație alcoolică ce nu depășește 6% în volum;

d) produsele din producția internă destinate exportului;

e) produsele de natura celor supuse marcării, provenite din import, aflate în regim de tranzit sau de import temporar.“

22. La punctul 25, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea realizării importurilor de produse din tutun și alcool etilic, timbrele sau banderolele de marcare, după caz, procurate de importatori, se expediază pe adresa producătorului extern, care urmează să le aplice pe marfă. Expedierea marcajelor se face în maximum 15 zile de la executarea comenzii de către unitatea autorizată cu tipărirea.“

23. La punctul 26, alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Timbrele pentru marcarea țigaretelor și produselor din tutun sunt inscripționate cu următoarele elemente:

a) denumirea antrepozitarului autorizat pentru producție sau a importatorului autorizat și codul de marcare atribuit acestuia;

b) denumirea generică a produsului, respectiv: țigarete, țigări, alte produse din tutun;

c) seria și numărul care identifică în mod unic timbrul.

(4) Banderolele pentru marcarea produselor intermediare și a alcoolului etilic vor avea inscripționate următoarele elemente:

a) denumirea antrepozitarului autorizat pentru producție sau a importatorului autorizat și codul de marcare atribuit acestuia;

b) denumirea generică a produsului, respectiv: alcool, băuturi slab alcoolizate, după caz, băuturi spirtoase, țuică, rachiuri din fructe, produse intermediare;

c) seria și numărul care identifică în mod unic banderola;

d) indicele de aplicare în formă de «U» sau «L»;

e) cantitatea nominală exprimată în litri de produs conținut;

f) concentrația alcoolică.“

24. La punctul 26, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) Inscricționarea pe marcaje a elementelor prevăzute la alin. (3) și (4) se poate face codificat, modalitatea de citire a codului fiind pusă la dispoziție organelor în drept de către Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A., la solicitarea acestora.“

25. La punctul 26, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În situația în care dimensiunile marcajelor nu permit includerea în întregime a denumirilor antrepozitarilor sau importatorilor autorizați, se vor inscripționa prescurtările sau inițialele stabilite de fiecare antrepozitar sau importator autorizat, de comun acord cu Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A.“

26. La punctul 28, alineatele (11) și (12) vor avea următorul cuprins:

„(11) Marcajele deteriorate, evidențiate în anexa nr. 21, însoțite de un exemplar al anexei nr. 20, se depun de către fiecare antrepozitar autorizat sau importator autorizat de produse supuse marcării, semestrial, până la data de 15 a lunii următoare, la Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A., în vederea distrugerii. Cheltuielile legate de distrugere se suportă de către antrepozitarul autorizat sau de importatorul autorizat.

(12) În cazul marcajelor distruse sau deteriorate, antrepozitarii și importatorii autorizați au obligația ca, în termen de 15 zile de la prezentarea situației prevăzute la alin. (11), să achite Companiei Naționale «Imprimeria Națională» — S.A. contravaloarea acestora.“

27. La punctul 29, alineatele (7), (8), (9) și (9¹) vor avea următorul cuprins:

„(7) În cazul antrepozitarului autorizat ca producător, cantitatea de marcaje ce poate fi aprobată în decursul unei luni se stabilește de autoritatea fiscală competentă de comun acord cu Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A. și cu solicitantul. Această cantitate se determină în funcție de cantitatea de marcaje rămasă de ridicat de la Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A., de stocul de marcaje neutilizat existent la data solicitării și de numărul de marcaje aferent livrărilor efectuate în luna anterioară. Cantitatea maximă de marcaje ce poate fi aprobată pentru o lună nu poate depăși cantitatea de marcaje aferentă livrărilor din luna anterioară solicitării, la care se mai poate adăuga 10% din aceasta. În situații bine justificate, această cantitate poate fi suplimentată. La preluarea marcajelor de la Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A., solicitantul este obligat să prezinte și dovada virării în contul acestei companii a contravalorii marcajelor utilizate, aferente livrărilor efectuate în luna anterioară, fără de care nu poate ridica noua comandă.

(8) În cazul importurilor, fiecare notă de comandă de marcaje se aprobă numai dacă importatorul autorizat va prezenta dovada virării în contul bugetului de stat a unei sume echivalente cu valoarea accizelor corespunzătoare cantităților de produse pentru care s-au solicitat marcaje, mai puțin contravaloarea marcajelor stabilită pe baza prețului fără taxa pe valoarea adăugată. De asemenea, acesta va prezenta și dovada virării în contul Companiei Naționale «Imprimeria Națională» — S.A. a contravalorii marcajelor, stabilită pe baza prețului plus taxa pe valoarea adăugată.

(9) În cazul producției interne, până la data de 25 a fiecărei luni, antrepozitarii autorizați ca producători vor vira în contul bugetului de stat valoarea accizelor datorată pentru luna anterioară, la momentul ieșirii produselor din antrepozitul fiscal de producție, mai puțin contravaloarea marcajelor aferentă cantităților de produse livrate, stabilită

pe baza prețului fără taxa pe valoarea adăugată. În același timp vor vira direct în contul Companiei Naționale «Imprimeria Națională» — S.A. contravaloarea marcajelor respective, stabilită pe baza prețului cu taxa pe valoarea adăugată. Lunar, în declarația privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat, antrepozitarii autorizați vor înscrie valoarea accizelor diminuată cu valoarea marcajelor stabilită pe baza prețului fără taxa pe valoarea adăugată. Antrepozitarii autorizați au obligația de a anexa la fiecare declarație copia dovezii privind virarea în contul Companiei Naționale «Imprimeria Națională» — S.A. a contravalorii marcajelor, stabilită pe baza prețului cu taxa pe valoarea adăugată.

(9¹) Pentru produsele provenite din operațiuni de import, la momentul importului efectiv importatorul autorizat va vira la bugetul de stat diferența dintre valoarea accizelor aferente cantităților importate, mai puțin contravaloarea marcajelor calculată pe baza prețului fără taxa pe valoare adăugată și valoarea accizelor plătite anticipat la momentul aprobării notelor de comandă. La momentul importului, agentul economic importator este obligat să prezinte dovada plății în avans a accizelor la bugetul de stat, precum și dovada virării în contul Companiei Naționale «Imprimeria Națională» — S.A. a contravalorii marcajelor, stabilită pe baza prețului cu taxa pe valoarea adăugată.“

28. La punctul 29, alineatul (10) se abrogă.

29. Anexele nr. 6, 7, 8, 9 și 11 la normele metodologice de aplicare a prevederilor titlului VII din Codul fiscal se abrogă.

30. Punctul 42 va avea următorul cuprins:

„42. Anexele nr. 1—5, 10 și 12—21 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice de aplicare a prevederilor titlului VII din Codul fiscal.“

31. Anexele nr. 12, 14 și 15 se înlocuiesc cu anexele nr. 1, 2 și 3 la prezentele norme metodologice.

G. Titlul VIII „Măsurile speciale privind supravegherea producției, importului și circulației unor produse accizabile“

1. După punctul 1 se introduce un nou punct, punctul 1¹, după cum urmează:

„Codul fiscal:

Supraveghetorii fiscali

Art. 223. [...]

(2) Antrepozitarii autorizați pentru producția de alcool etilic și de distilate vor întocmi și vor depune la autoritatea fiscală competentă, o dată cu cererea de autorizare, un program de lucru defalcat pe luni, care să prevadă capacitatea estimată a se obține într-un an, în funcție de capacitatea instalată.

Norme metodologice:

1¹. (1) Programul de lucru pentru producția de alcool etilic și de distilate va acoperi o perioadă de 12 luni și va putea fi modificat numai la solicitarea antrepozitarului autorizat.

(2) Modelul declarației privind programul de lucru și procedura de verificare a realității datelor cuprinse în program, precum și modul de respectare a prevederilor programului de lucru vor fi stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(3) În perioada de nefuncționare, stabilită prin programul de lucru, instalația de fabricare a alcoolului și distilatelor va fi sigilată de supraveghetorul fiscal.

(4) Funcționarea instalației de fabricare a alcoolului/distilatelor în afara programului de lucru aprobat se sancționează potrivit Codului de procedură fiscală.“

2. La punctul 7, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) În noțiunea *scop industrial*, menționată la art. 240 alin. (1) din Codul fiscal, se includ și acele activități cu caracter industrial care se regăsesc încadrate în Clasificarea activităților din economia națională — CAEN, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 656/1997, cu modificările ulterioare.“

3. Punctul 7¹ se abrogă.

4. Punctul 7² va avea următorul cuprins:

„7². (1) Intră sub incidența art. 244 din Codul fiscal accizele datorate bugetului de stat de către antrepozitarul autorizat după obținerea autorizației de antrepozit fiscal.

(2) Neîndeplinirea obligației de plată a accizelor cu mai mult de 5 zile calendaristice de la termenul legal atrage suspendarea autorizației/autorizațiilor de antrepozit fiscal emise antrepozitarului autorizat și închiderea activității acestuia până la data plății sumelor restante inclusiv.

(3) Suspendarea autorizației și închiderea activității își produc efectele începând cu a 6-a zi de la termenul legal de plată a accizei.

(4) Organele fiscale teritoriale au obligația să informeze operativ comisia instituită în cadrul autorității fiscale centrale cu privire la antrepozitarii autorizați aflați în situația prevăzută la alin. (2).“

5. După punctul 7² se introduce un nou punct, punctul 7³, după cum urmează:

„Codul fiscal:

Alte măsuri

Art. 244¹. — (1) Agenții economici care doresc să distribuie și să comercializeze angro băuturi alcoolice și produse din tutun sunt obligați ca până la data de 31 martie 2005 să se înregistreze la autoritatea fiscală teritorială și să îndeplinească următoarele condiții:

a) să dețină spații de depozitare corespunzătoare, în proprietate, cu chirie, contract de comodat sau cu orice titlu legal;

b) să aibă înscrise în obiectul de activitate potrivit Clasificării activităților din economia națională — CAEN, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 656/1997, cu modificările ulterioare, activitatea de comercializare și distribuție angro a băuturilor alcoolice sau activitatea de comercializare și distribuție angro a produselor din tutun;

c) să se doteze cu mijloacele necesare depistării marcajelor false sau contrafăcute, în cazul comercializării de produse supuse marcării potrivit titlului VII.

(2) Băuturile alcoolice livrate de agenții economici producători către agenții economici distribuitori sau comercianți angro vor fi însoțite și de o copie a certificatului de marcă al producătorului, din care să rezulte că marca îi aparține.

(3) Agenții economici distribuitori și comercianții angro de băuturi alcoolice și produse din tutun răspund pentru proveniența nelegală a produselor deținute și sunt obligați să verifice autenticitatea facturilor primite.

Norme metodologice:

7³. (1) Agenții economici care distribuie și comercializează în sistem angro băuturi alcoolice și produse din tutun sunt obligați să declare această activitate la autoritatea fiscală teritorială la care sunt înregistrați ca plătitori de impozite, taxe și contribuții. Declarația va fi însoțită de copii ale documentelor care să ateste îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 244¹ din Codul fiscal.

(2) Agenții economici care la data intrării în vigoare a prezentelor norme metodologice distribuie și comercializează în sistem angro băuturi alcoolice și produse din tutun sunt obligați să declare această activitate și să depună copiile

documentelor care să ateste îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 244¹ din Codul fiscal, până la data de 31 martie 2005.

(3) Agenții economici vor procura contra cost mijloacele necesare depistării facturilor și marcajelor false sau contrafăcute de la Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A.“

H. Titlul IX „Impozite și taxe locale“:

1. Punctul 17 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Reguli generale

Art. 249 [...]

(3) Pentru clădirile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, impozitul pe clădiri reprezintă sarcina fiscală a concesionarilor, locatarilor, titularilor dreptului de administrare sau de folosință, după caz. [...]

Norme metodologice:

[...] 17. (1) Contribuabili, în cazul impozitului pe clădiri, sunt proprietarii acestora, indiferent de clădire și de locul unde sunt situate în România. Contribuabilii datorează impozitul pe clădiri și în situația în care clădirea este administrată sau folosită de alte persoane decât titularul dreptului de proprietate și pentru care locatarul sau concesionarul datorează chirie ori redevență în baza unui contract de închiriere, locațiune sau concesiune, după caz.

(2) În cazul clădirilor proprietate publică și privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare sau în folosință, după caz, persoanelor juridice, sarcina fiscală revine concesionarilor, locatarilor ori titularilor dreptului de administrare sau de folosință.

(3) Contribuabilii prevăzuți la alin. (2) vor anexa la declarația fiscală, în fotocopie semnată pentru conformitate cu originalul, actul privind concesionarea, închirierea, darea în administrare sau în folosință a clădirii respective. În situația în care în acest act nu sunt înscrise valoarea de inventar a clădirii înregistrată în contabilitatea persoanei juridice care a hotărât concesionarea, închirierea, darea în administrare sau în folosință a clădirii, precum și data înregistrării în contabilitate a clădirii respective, iar în cazul efectuării unor reevaluări, data ultimei reevaluări, la act se anexează, în mod obligatoriu, un certificat emis de către proprietari, prin care se confirmă realitatea mențiunilor respective.“

2. Alineatul (3) al punctului 18 va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul blocurilor de locuințe, precum și în cel al clădirilor alipite situate în cadrul aceleiași curți — lot de teren, care au un sistem constructiv și arhitectonic unitar și în care sunt situate mai multe apartamente, datele despre domiciliu/reședință/sediu cuprind strada, numărul, blocul, scara, etajul, apartamentul.“

3. Punctul 19 se abrogă.

4. Punctul 22 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Scutiri

Art. 250. — (1) Impozitul pe clădiri nu se datorează pentru:

1. clădirile proprietate a statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a oricăror instituții publice, cu excepția incintelor care sunt folosite pentru activități economice;

2. clădirile care, potrivit legii, sunt clasate ca monumente istorice, indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare, precum și de folosința acestora; [...]

Norme metodologice:

[...] 22. (1) Prin sintagma *incinte care sunt folosite pentru activități economice*, menționată la art. 250 alin. (1) pct. 1, 3, 4 și 6 din Codul fiscal, se înțelege spațiile utilizate pentru realizarea oricăror fapte de comerț, astfel cum sunt definite în Codul comercial, ce excedează destinațiilor specifice categoriilor de clădiri care nu sunt supuse impozitului pe clădiri.

(2) Pentru calculul impozitului pe clădiri în cazul incintelor care sunt folosite pentru activități economice, se vor efectua următoarele operațiuni:

a) se determină suprafața construită desfășurată a clădirii;

b) se determină suprafața construită desfășurată a incintelor care sunt folosite pentru activități economice;

c) se determină cota procentuală din clădire ce corespunde incintelor care sunt folosite pentru activități economice, prin împărțirea suprafeței prevăzute la lit. b) la suprafața prevăzută la lit. a);

d) se determină valoarea de inventar a incintelor care sunt folosite pentru activități economice, prin înmulțirea valorii de inventar a clădirii cu cota procentuală determinată la lit. c);

e) se determină impozitul pe clădiri corespunzător incintelor care sunt folosite pentru activități economice, prin înmulțirea valorii determinate la lit. d) cu cota de impozit prevăzută la art. 253 alin. (2) sau alin. (6) din Codul fiscal, după caz;

f) în cazul în care consiliul local/Consiliul General al Municipiului București a hotărât majorarea impozitului pe clădiri potrivit art. 287 din Codul fiscal, impozitul pe clădiri datorat este cel care corespunde rezultatului înmulțirii prevăzute la lit. e) cu cota de majorare respectivă.“

5. La punctul 26, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„26. (1) Pentru a putea beneficia de scutirile prevăzute la pct. 25, persoanele în cauză vor prezenta o cerere la compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale, împreună cu originalul și copia actelor care le atestă această calitate, respectiv contractul de construire a unei locuințe cu credit, contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate a locuinței sau contractul de dobândire a locuinței, după caz, și procesul-verbal de predare-primire/preluare a locuinței în cauză, numai pentru o clădire. Aceste scutiri se acordă începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care prezintă cererea și documentele conexe acesteia, numai până la expirarea perioadei de 10 ani de la data dobândirii locuinței.“

6. Punctul 43 va avea următorul cuprins:

„43. În situațiile în care consiliile locale sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, a aprobat majorarea anuală a impozitului pe clădiri, în condițiile art. 287 din Codul fiscal, această majorare se aplică asupra impozitului pe clădiri determinat potrivit prevederilor art. 251 din Codul fiscal și celor ale pct. 38-42.“

7. Punctul 45 va avea următorul cuprins:

„45. (1) Majorarea impozitului pe clădiri, conform art. 287 din Codul fiscal, se calculează și în cazul persoanelor fizice străine care dețin pe teritoriul României mai multe clădiri utilizate ca locuință, ordinea acestora fiind determinată de succesiunea în timp a dobândirii lor, cu obligativitatea depunerii declarației speciale.

(2) În cazul în care în același bloc o persoană fizică deține în proprietate mai multe apartamente, pentru calculul impozitului pe clădiri, majorat potrivit prevederilor art. 252

alin. (1) din Codul fiscal, fiecare apartament este asimilat unei clădiri.“

8. Punctul 53 va avea următorul cuprins:

„**Codul fiscal:**

Calculul impozitului datorat de persoanele juridice

Art. 253 [...]

(6) În cazul unei clădiri care nu a fost reevaluată în ultimii 3 ani anteriori anului fiscal de referință, cota impozitului pe clădiri se stabilește de consiliul local/Consiliul General al Municipiului București între 5% și 10% și se aplică la valoarea de inventar a clădirii înregistrată în contabilitatea persoanelor juridice, până la sfârșitul lunii în care s-a efectuat prima reevaluare. Fac excepție clădirile care au fost amortizate potrivit legii, în cazul cărora cota impozitului pe clădiri este cea prevăzută la alin. (2). [...]

[...] **Norme metodologice:**

53. În termen de 45 de zile lucrătoare de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului prevăzute la art. 292 din Codul fiscal, consiliile locale adoptă hotărâri privind stabilirea cotei pe baza căreia se calculează impozitul pe clădiri datorat de persoanele juridice, cotă care poate fi cuprinsă între 0,5% și 1,0% inclusiv. În cazul municipiului București această atribuție se îndeplinește de către Consiliul General al Municipiului București.“

9. Punctul 54 va avea următorul cuprins:

„54. (1) Impozitul pe clădiri datorat de persoanele juridice care nu au efectuat reevaluarea în ultimii 3 ani anteriori anului fiscal de referință se calculează pe baza cotei stabilite între 5% și 10%, care se aplică la valoarea de inventar a clădirii înregistrată în contabilitatea persoanelor juridice, până la sfârșitul lunii în care s-a efectuat prima reevaluare. Prin *prima reevaluare* se înțelege reevaluarea cea mai apropiată de anul fiscal 2002.

(2) În cazul clădirilor a căror valoare a fost recuperată integral pe calea amortizării, potrivit prevederilor Legii nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 31 mai 1999, cu modificările și completările ulterioare, impozitul pe clădiri se calculează pe baza cotei stabilite între 0,5% și 1%, care se aplică la valoarea de inventar a clădirii înregistrată în contabilitatea persoanelor juridice, redusă cu 15%.

(3) Cotele prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc de consiliile locale prin hotărâre, în termenul prevăzut la art. 288 alin. (1) din Codul fiscal. În cazul municipiului București această atribuție se îndeplinește de către Consiliul General al Municipiului București.“

10. Punctul 55 va avea următorul cuprins:

„55. Pentru executarea prevederilor art. 253 alin. (6) din Codul fiscal se au în vedere următoarele:

a) în cazul contribuabililor care nu au efectuat nici o reevaluare a clădirilor în ultimii 3 ani anteriori anului fiscal de referință, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei stabilite potrivit prevederilor pct. 54 alin. (1) asupra valorii de inventar a clădirii;

b) începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care în evidența contabilă s-a înregistrat valoarea rezultată în urma reevaluării, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei stabilite potrivit prevederilor pct. 53 asupra valorii de inventar a clădirii;

c) în cazul clădirilor dobândite în ultimii 3 ani anteriori anului fiscal de referință precum și pe parcursul acestuia, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei stabilite potrivit prevederilor pct. 53 asupra valorii de intrare în patrimoniu;

d) în cazul clădirii a cărei valoare nu a fost recuperată integral pe calea amortizării și la care s-au efectuat lucrări de modernizare, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei stabilite potrivit prevederilor pct. 53, începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care se înregistrează în contabilitate reevaluarea în urma lucrărilor de modernizare;

e) pentru clădirea prevăzută la lit. d), dar la care nu a fost efectuată reevaluarea în ultimii 3 ani anteriori anului fiscal de referință, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei stabilite potrivit prevederilor pct. 54 alin. (1) asupra valorii rezultate din însumarea valorii de inventar a clădirii și a valorii lucrărilor de modernizare.“

11. Punctul 58 va avea următorul cuprins:

„58. În cazul clădirilor proprietate a persoanelor juridice și a căror valoare de inventar a fost recuperată integral pe calea amortizării, valoarea impozabilă a clădirilor respective se reduce cu 15%.“

12. La punctul 61, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul persoanelor juridice, în mod obligatoriu, în orice acte prin care se dobândește/înstrăinează dreptul de proprietate asupra unei clădiri se menționează valoarea de achiziție a acesteia, precum și suprafața construită la sol a clădirii.“

13. La punctul 62, partea introductivă a alineatului (1) va avea următorul cuprins:

„62. (1) Atât în cazul persoanelor fizice, cât și în cazul persoanelor juridice, pentru clădirile executate potrivit Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările ulterioare, data dobândirii clădirii se consideră după cum urmează:“.

14. La punctul 67, după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) interven schimbări privind numele și prenumele, în cazul contribuabilului — persoană fizică sau schimbări privind denumirea, în cazul contribuabilului — persoană juridică.“

15. Alineatul (3) al punctului 72 va avea următorul cuprins:

„(3) Consiliile locale adoptă hotărâri privind stabilirea bonificației de până la 10% inclusiv, în termenul prevăzut la art. 288 alin. (1) din Codul fiscal. La nivelul municipiului București această atribuție se îndeplinește de către Consiliul General al Municipiului București.“

16. Alineatul (2) al punctului 73 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Reguli generale

Art. 256 [...]

(3) Pentru terenurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, impozitul pe teren reprezintă sarcina fiscală a concesionarilor, locatarilor, titularilor dreptului de administrare sau de folosință, după caz. [...]

Norme metodologice:

[...] (2) Contribuabili, în cazul impozitului pe teren, sunt proprietarii terenurilor, oriunde ar fi situate acestea în România și indiferent de categoria de folosință a lor, atât pentru cele din intravilan, cât și pentru cele din extravilan. În cazul terenurilor proprietate publică și privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare sau în folosință persoanelor fizice sau persoanelor juridice, sarcina fiscală revine concesionarilor, locatarilor ori titularilor dreptului de administrare sau de folosință, după caz.“

17. La punctul 73, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Contribuabilii prevăzuți la alin. (2) vor anexa la declarația fiscală, în fotocopie semnată pentru conformitate cu originalul, actul privind concesionarea, închirierea, darea în administrare sau în folosință a clădirii respective. În situația în care în act nu sunt înscrise suprafața terenului, categoria de folosință și suprafața construită la sol a clădirilor, acolo unde sunt amplasate clădiri, la act se anexează, în mod obligatoriu, un certificat emis de către persoana juridică care a transmis aceste date, prin care se confirmă realitatea mențiunilor respective.“

18. Punctul 75 va avea următorul cuprins:

„75. În cazul în care terenul este închiriat, concesionat sau arendat în baza unui contract de închiriere, de concesiune ori de arendare, după caz, impozitul pe teren se datorează de proprietarul său, cu excepția terenurilor prevăzute la pct. 73 alin. (2).“

19. La punctul 77, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Scutiri

Art. 257 [...]

g) orice teren proprietate a statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a altor instituții publice, aferent unei clădiri al cărui titular este oricare din aceste categorii de proprietari, exceptând suprafețele acestuia folosite pentru activități economice; [...]

Norme metodologice:

[...] 77. (1) Prin sintagma *suprafața de teren care este acoperită de o clădire*, prevăzută la art. 257 lit. a) din Codul fiscal, se înțelege suprafața construită la sol a clădirilor.“

20. La punctul 77, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul terenurilor pe care sunt amplasate clădiri, pentru stabilirea impozitului pe teren, din suprafața înregistrată în registrul agricol la categoria de folosință «terenuri cu construcții» se scade suprafața construită la sol a clădirilor respective.

(1²) În cazul terenurilor pe care sunt amplasate orice alte construcții care nu sunt de natura clădirilor, pentru stabilirea impozitului pe teren, din suprafața înregistrată în registrul agricol la categoria de folosință «terenuri cu construcții» nu se scade suprafața ocupată de construcțiile respective.“

21. La punctul 77, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul terenurilor prevăzute la art. 257 lit. f) și g) din Codul fiscal, pentru calculul impozitului pe teren, în situația în care pe acesta se află amplasată o clădire în care sunt incinte folosite pentru activități economice din cele prevăzute la art. 250 alin. (1) pct. 1, 3, 4 și 6 din Codul fiscal, se vor efectua următoarele operațiuni:

a) din suprafața terenului se scade suprafața construită la sol a clădirii respective;

b) suprafața prevăzută la lit. a), determinată în urma scăderii, se înmulțește cu cota procentuală prevăzută la pct. 22 alin. (2) lit. c), rezultând astfel suprafața terenului aferentă cotei-părți de clădire care corespunde incintelor folosite pentru activități economice;

c) se determină impozitul pe teren pentru suprafața terenului aferentă cotei-părți de clădire care corespunde incintelor folosite pentru activități economice, prin înmulțirea suprafeței determinate la lit. b) cu nivelul impozitului corespunzător, potrivit prevederilor art. 258 din Codul fiscal.“

22. La punctul 77, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru terenurile legate de sistemele hidrotehnice, terenurile de navigație, terenurile aferente infrastructurii portuare, canalelor navigabile, inclusiv ecluzele și stațiile de pompare aferente acestora, precum și terenurile aferente lucrărilor de îmbunătățiri funciare, nu se datorează impozit pe teren, începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care contribuabilul depune cerere în acest sens, la care anexează avizul conform privind categoria de folosință a terenului, emis de oficiul județean de cadastru și publicitate imobiliară. Prin sintagma *infrastructură portuară* se înțelege ansamblul construcțiilor destinate adăpostirii, acostării și operării navelor și protecției porturilor, precum și totalitatea căilor de comunicație pentru activitățile industriale și comerciale.“

23. Punctul 88 va avea următorul cuprins:

„88. În situația în care pe parcursul anului fiscal apar schimbări ale categoriei de folosință, în condițiile legii, impozitul pe teren se modifică de la data de întâi a lunii următoare celei în care se prezintă un act/acte prin care se atestă schimbarea respectivă.“

24. La punctul 116, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) La înstrăinarea unui mijloc de transport, proprietarul acestuia, potrivit art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 610/1992 privind cartea de identitate a vehiculului, va transmite dobânditorului cartea de identitate a vehiculului, precum și certificatul fiscal prin care se atestă că are achitată taxa aferentă, până la data de întâi a lunii următoare celei în care s-a realizat transferul dreptului de proprietate, ca anexă la contractul de vânzare-cumpărare.“

25. La punctul 122, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) *Mijlocul de transport scos din funcțiune* corespunde mijlocului de transport cu grad avansat de uzură fizică, deteriorat sau care are piese lipsă, fiind impropriu îndeplinirii funcțiilor pentru care a fost creat.

Pentru mijlocul de transport pentru care contribuabilul nu mai poate face dovada existenței fizice, scăderea de la plata taxei asupra mijloacelor de transport se face prin prezentarea unui document din care să reiasă că mijlocul de transport a fost dezmembrat, în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 82/2000 privind autorizarea agenților economici care desfășoară activități de reparații, de reglare, de modificări constructive, de reconstrucție a vehiculelor rutiere, precum și de dezmembrare a vehiculelor uzate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 222/2003, cu modificările ulterioare.

În lipsa documentului prevăzut mai sus, contribuabilul care nu mai poate face dovada existenței fizice a mijlocului de transport cu care figurează înregistrat în evidențele compartimentului de specialitate al autorităților administrației publice locale va prezenta o declarație pe propria răspundere din care să rezulte elementele de identificare a contribuabilului și a mijlocului de transport respectiv, documentul prin care a dobândit acel mijloc de transport, împrejurările care au condus la pierderea acestuia.“

26. La punctul 131, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Taxa pentru eliberarea certificatelor de urbanism, a autorizațiilor de construire și a altor avize asemănătoare

Art. 267. — (1) Taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism, în mediu urban, este egală cu suma stabilită de consiliul local, Consiliul General al Municipiului București sau consiliul județean, după caz, în limitele prevăzute în tabelul următor: [...]

Norme metodologice:

131. (1) Pentru eliberarea certificatelor de urbanism, în condițiile legii, prin hotărâri ale consiliilor locale, Consiliul General al Municipiului București sau consiliilor județene, după caz, se stabilesc nivelurile taxelor, între limitele prevăzute în tabelul de la art. 267 alin. (1) din Codul fiscal, taxe care se plătesc anticipat, în funcție de suprafața terenului pentru care se solicită certificatul.“

27. La punctul 139, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„139. (1) Taxa pentru eliberarea autorizației de desființare, parțială sau totală, a clădirilor se calculează prin aplicarea unei cote de 0,1%, în cazul persoanelor fizice, asupra valorii impozabile a clădirii, iar în cazul persoanelor juridice, asupra valorii de inventar a clădirii.

(2) Atât în cazul persoanelor fizice, cât și al persoanelor juridice, taxa pentru eliberarea autorizației de desființare, parțială sau totală, a oricăror construcții și amenajări care nu sunt de natura clădirilor se calculează prin aplicarea unei cote de 0,1% asupra valorii reale a construcțiilor sau amenajării supuse desființării, declarată de beneficiarul autorizației.“

28. La punctul 139, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Prin grija structurilor de specialitate, în termen de cel mult 15 zile de la data terminării lucrărilor de desființare, se întocmește procesul-verbal de recepție, model stabilit potrivit pct. 256, în care se menționează, pe lângă elementele de identificare a contribuabilului și a autorizației de desființare, data de la care intervin modificări asupra impozitului pe clădiri și/sau asupra impozitului pe terenul aferent construcțiilor/amenajărilor supuse desființării, precum și elementele care determină modificările respective, cum ar fi: suprafața construită la sol a clădirilor, suprafața construită desfășurată a clădirilor, suprafața terenului, valoarea impozabilă a clădirilor și altele care se apreciază ca fiind necesare pentru fundamentarea modificărilor.“

29. Alineatele (1) și (5) ale punctului 144 vor avea următorul cuprins:

„144. (1) Taxa datorată pentru eliberarea autorizației de construire, atât în cazul persoanelor fizice, cât și al persoanelor juridice, se stabilește pe baza valorii de proiect declarate de solicitant, care corespunde înregistrărilor din cererea pentru eliberarea autorizației respective, și se plătește anticipat eliberării acesteia.

.....
(5) Noțiunea situația finală, prevăzută la art. 267 alin. (14) lit. c) din Codul fiscal, corespunde procesului-verbal de recepție, model stabilit potrivit pct. 256.“

30. Punctul 146 va avea următorul cuprins:

„146. Nivelurile taxelor prevăzute în sumă fixă la acest capitol se stabilesc de către consiliile locale sau consiliile județene, după caz, între limitele și în condițiile prevăzute în Codul fiscal. În cazul municipiului București această atribuție se îndeplinește de către Consiliul General al Municipiului București.“

31. Punctul 147 va avea următorul cuprins:

„147. Taxele prevăzute la art. 268 alin. (1) din Codul fiscal vizează numai persoanele fizice și asociațiile familiale prevăzute de Legea nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent.“

32. Punctele 197-204 se abrogă.

33. Punctul 205 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Alte taxe locale

Art. 283 [...]

(3) Taxele prevăzute la alin. (1) și (2) se calculează și se plătesc în conformitate cu procedurile aprobate de autoritățile deliberative interesate.

Norme metodologice:

205. Procedurile prevăzute la art. 283 alin. (3) din Codul fiscal vor fi aprobate de autoritățile deliberative interesate pentru anul fiscal următor, în termenul prevăzut la art. 288 din Codul fiscal.“

34. Punctul 208 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:**Scutiri și facilități pentru persoanele fizice****Art. 284 [...]**

(2) Persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) și art. 4 alin. (1) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, nu datorează: [...]

c) taxa asupra mijloacelor de transport aferentă unui singur autoturism tip hycomat sau a unui motocicletu.

(4) Impozitul pe clădiri, impozitul pe teren, taxa pentru eliberarea unei autorizații pentru desfășurarea unei activități economice nu se datorează de către persoanele cu handicap grav sau accentuat și persoanele încadrate în gradul I sau II de invaliditate.

(7¹) Scutirea de la plata taxei asupra mijloacelor de transport se aplică doar pentru un singur mijloc de transport, la alegerea persoanelor fizice prevăzute la alin. (1) și (2).

Norme metodologice:

208. Scutirea de la plata:

1. impozitului pe clădiri pentru locuința situată la adresa de domiciliu;

2. impozitului pe teren aferent clădirii prevăzute la pct. 1;

3. taxei asupra mijloacelor de transport, aferentă unui singur autoturism tip hycomat sau a unui motocicletu, se acordă pentru persoanele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) și art. 4 alin. (1) din Legea recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, respectiv celor care au calitatea de:

a) luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989:

a.1) luptător rănit — atribuit celor care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 sau în legătură cu aceasta;

a.2) luptător reținut — atribuit celor care au fost reținuți de forțele de represiune ca urmare a participării la acțiunile pentru victoria Revoluției din decembrie 1989;

a.3) luptător remarcat prin fapte deosebite — atribuit celor care, în perioada 14—25 decembrie 1989, au mobilizat și au condus grupuri sau mulțimi de oameni, au construit și au menținut baricade împotriva forțelor de represiune ale regimului totalitar comunist, au ocupat obiective de importanță vitală pentru rezistența regimului totalitar și le-au apărat până la data judecării dictatorului, în localitățile unde au luptat pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și celor care au avut acțiuni dovedite împotriva regimului și însemnelor comunismului între 14—22 decembrie 1989;

b) urmaș de erou-martir, și anume: soțul supraviețuitor, părintii celui decedat și fiecare dintre copiii acestuia.“

35. Punctul 209 va avea următorul cuprins:

„209. Categoriile de persoane prevăzute la art. 284 alin. (2) din Codul fiscal, pentru a beneficia de scutirile

prevăzute de acesta, trebuie să prezinte certificate doveditoare, potrivit Legii nr. 341/2004.“

36. Alineatele (2), (3) și (13) ale punctului 215 vor avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:**Scutiri și facilități pentru persoanele fizice****Art. 284 [...]**

(11) Nu se datorează taxa asupra succesiunii, prevăzută de Ordonanța Guvernului nr. 12/1998 privind taxele de timbru pentru activitatea notarială, republicată, cu modificările ulterioare, dacă încheierea procedurii succesoriale a fost făcută în termen de un an de la data decesului autorului bunurilor. Această taxă nu se datorează nici în cazul autorilor decedați anterior datei de 1 ianuarie 2005, dacă încheierea procedurii succesoriale a fost făcută până la data de 31 decembrie 2005 inclusiv.

Norme metodologice:

(2) Dacă încheierea procedurii succesoriale a fost făcută în termen de un an de la data decesului autorului bunurilor, nu se datorează taxa asupra succesiunilor.

(3) De scutirea de la plata taxei asupra succesiunilor beneficiază și moștenitorii care încheie procedura succesorală până la data de 31 decembrie 2005 inclusiv, pentru autorii decedați anterior datei de 1 ianuarie 2005.

(13) Pentru a putea beneficia de scutirea prevăzută la alin. (2), moștenitorii trebuie să obțină certificatul de moștenitor înăuntrul termenului de un an de la data decesului autorului bunurilor ce fac obiectul succesiunii și, respectiv, de cea prevăzută la alin. (3), până la data de 31 decembrie 2005 inclusiv.“

37. După punctul 219 se introduce un nou punct, punctul 219¹, cu următorul cuprins:

„Codul fiscal:**Scutiri și facilități pentru persoane juridice**

Art. 285¹ — Elementele infrastructurii feroviare publice, inclusiv terenurile pe care sunt amplasate, precum și terenurile destinate acestui scop, sunt scutite de la plata impozitului pe clădiri, a impozitului pe teren și a taxei pentru eliberarea autorizației de construire.

Norme metodologice:

219¹. Potrivit prevederilor art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 9 septembrie 2004, coroborate cu cele ale art. 285¹ din Codul fiscal, elementele infrastructurii feroviare publice, inclusiv terenurile pe care sunt amplasate și terenurile destinate acestui scop, sunt scutite de la plata impozitului pe clădiri, a impozitului pe teren și a taxei pentru eliberarea autorizației de construire.“

38. Punctul 221 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:**Scutiri și facilități stabilite de consiliile locale****Art. 286 [...]**

(6) Consiliul local poate acorda scutirea de la plata impozitului pe teren sau reducerea acestuia pentru terenul aferent investițiilor derulate în conformitate cu Legea nr. 332/2001 privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie, cu modificările ulterioare, pe toată perioada executării acestora, până la punerea în funcțiune, dar nu mai mult de 3 ani de la data începerii lucrărilor și nu mai târziu de 31 decembrie 2006.

Norme metodologice:

[...] 221. Consiliile locale/Consiliul General al Municipiului București, după caz, pot/poate să hotărască scutirea sau reducerea de la plata impozitului pe teren pentru terenul

aferent investițiilor derulate conform Legii nr. 332/2001 privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie, cu modificările ulterioare, pe toată perioada executării acestora, până la punerea în funcțiune, dar nu mai mult de 3 ani de la începerea lucrărilor și nu mai târziu de 31 decembrie 2006.“

39. Alineatul (1) al punctului 222 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Majorarea impozitelor și taxelor locale de consiliile locale sau consiliile județene

Art. 287. — Peste nivelul impozitelor și taxelor locale prevăzute în prezentul titlu, consiliile locale, Consiliul General al Municipiului București sau consiliile județene, după caz, pot modifica anual impozitele și taxele locale, fără discriminare între categoriile de contribuabili, în termenul prevăzut de art. 288 alin. (1), în funcție de condițiile specifice zonei, cu excepția taxelor prevăzute la art. 263 alin. (4) și (5) și la art. 295 alin. (11) lit. b)—d).

Norme metodologice:

222. (1) Consiliile locale, Consiliul General al Municipiului București sau consiliile județene, după caz, în termenul prevăzut la art. 288 alin. (1) din Codul fiscal, pot majora anual impozitele și taxele locale prevăzute de Codul fiscal, în funcție de condițiile specifice zonei, fără discriminare între categoriile de contribuabili, cu excepția taxelor prevăzute la art. 263 alin. (4) și (5) și la art. 295 alin. (11) lit. b)—d) din același act normativ. Hotărârea privind majorarea anuală se aplică în anul fiscal următor.“

40. La punctul 224, partea introductivă a alineatului (1) și literele c), e), f) și i) vor avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Deciziile consiliilor locale și județene privind impozitele și taxele locale

Art. 288 [...]

(2) Primarii, primarul general și președinții consiliilor județene asigură publicarea corespunzătoare a oricărei hotărâri în materie de impozite și taxe locale adoptate de autoritățile deliberative respective.

Norme metodologice:

224. (1) Consiliile locale/Consiliul General al Municipiului București/consiliile județene adoptă, în termen de 45 de zile lucrătoare de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului prevăzute la art. 292 din Codul fiscal, a fiecărui an, pentru anul fiscal următor, hotărâri privind stabilirea impozitelor și taxelor locale referitoare la:

.....
c) instituirea taxelor locale prevăzute la art. 283 din Codul fiscal;

.....
e) majorarea, în termenul prevăzut la art. 288 alin. (1) din Codul fiscal, a impozitelor și taxelor locale, conform art. 287 din Codul fiscal;

f) delimitarea zonelor, atât în intravilan, cât și în extravilan, avându-se în vedere prevederile pct. 9;

.....
i) procedurile de calcul și de plată a taxelor prevăzute la art. 283 alin. (3) din Codul fiscal.“

41. Punctul 237 va avea următorul cuprins:

„237. Codul de identificare fiscală — codul numeric personal/numărul de identificare fiscală/codul de înregistrare fiscală/codul unic de înregistrare și adresa domiciliului fiscal, precum și a clădirilor și terenurilor deținute în proprietate/administrare/folosință, potrivit pct. 18, reprezintă elemente de identificare a contribuabilului, care se înscriu,

în mod obligatoriu, în orice act translativ al dreptului de proprietate, în registrul de rol nominal unic, în registrul agricol, în matricole, în declarațiile fiscale, în procesele verbale pentru stabilirea impozitelor și taxelor locale, în certificatele fiscale, în chitanțele pentru creanțe ale bugetelor locale, în actele de control, precum și în orice alte documente asemănătoare.“

42. La punctul 238 alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) editarea oricăror documente, inclusiv a formularelor tipizate, potrivit structurii și informațiilor corespunzătoare acestora, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie specifice limbii române, inclusiv semnele diacritice conexe acestora, ținând seama de prevederile Legii nr. 500/2004 privind folosirea limbii române în locuri, relații și instituții publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.067 din 17 noiembrie 2004.“

43. Punctul 249 va avea următorul cuprins:

„249. (1) Declararea clădirilor și a terenurilor pentru stabilirea impozitelor aferente nu este condiționată de înregistrarea acestor imobile la oficiile de cadastru și publicitate imobiliară.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice.“

44. La punctul 252, partea introductivă va avea următorul cuprins:

„252. Verificarea modului de completare a declarației fiscale se face după cum urmează.“

45. Alineatul (1) al punctului 255 va avea următorul cuprins:

„Codul fiscal:

Indexarea impozitelor și taxelor

Art. 292 [...]

(3) În perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2005 și 1 ianuarie 2011, nivelul taxei asupra mijloacelor de transport, prevăzut la art. 263 alin. (4) și (5), se majorează prin hotărâre a Guvernului, în conformitate cu angajamentele asumate de România în procesul de negociere cu Uniunea Europeană, la Capitolul 9 — Politica în domeniul transporturilor, în luna aprilie a fiecărui an cuprins în perioadă, la propunerea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și cu avizul Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Administrației și Internelor.

Norme metodologice:

255. (1) În cazul în care rata inflației estimată pentru anul următor depășește 5%, până la data de 30 aprilie a anului curent, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice și a Ministerului Administrației și Internelor, prin hotărâre a Guvernului, impozitele și taxele locale care constau într-o anumită sumă în lei sau care sunt stabilite pe baza unei anumite sume în lei se indexează/ajustează/actualizează, cu excepția taxei prevăzute la art. 263 alin. (4) și (5) din Codul fiscal“.

46. Punctul 258 se abrogă.

47. La punctul 271, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Potrivit prevederilor art. 284 alin. (12) din Codul fiscal, astfel cum a fost modificat și completat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, taxele de timbru prevăzute la art. 4 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 12/1998 privind taxele de timbru pentru activitatea notarială, republicată, referitoare la autentificarea actelor între vii, translativ ale

dreptului de proprietate și ale altor drepturi reale ce au ca obiect terenuri fără construcții, se reduc la jumătate.”

48. La punctul 282, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2004 privind unele măsuri pentru eliberarea și înmânarea titlurilor de proprietate asupra terenurilor agricole și forestiere, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.097 din 24 noiembrie 2004, taxele extrajudiciare de timbru, prevăzute la cap. V din anexa la Legea nr. 117/1999 privind taxele extrajudiciare de timbru, cu modificările ulterioare, nu se mai datorează.”

Art. II. — Declarațiile de venit estimat depuse la organul fiscal competent stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare, până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se consideră depuse, conform legii.

Art. III. — Anul obținerii venitului pentru anul 2004 este perioada 1 ianuarie — 31 decembrie. În situația în care prezentarea certificatului de rezidență fiscală în anul 2004 s-a făcut cu depășirea termenului prevăzut la pct. 15 alin. (1) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor titlului V din Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările ulterioare, acesta se va reconsidera potrivit procedurii instituite prin prezenta hotărâre.

Art. IV. — (1) Antrepozitele fiscale de alcool, distilate și băuturi alcoolice distilate, deja autorizate la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, sunt obligate să depună la autoritatea fiscală centrală Certificatul ISO 9001 până la data de 31 decembrie 2005. Nedepunerea acestui certificat atrage suspendarea autorizației până la îndeplinirea cerințelor prevăzute de lege.

(2) Antrepozitarii pentru producție și/sau depozitare de produse accizabile, deja autorizați la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, sunt obligați să depună la autoritatea fiscală centrală autorizația de mediu până la data de 30 iunie 2005. Nedepunerea acestei autorizații atrage suspendarea autorizației până la îndeplinirea cerințelor prevăzute de lege.

(3) Facturile fiscale speciale și avizele speciale de însoțire deținute în stoc la data de 31 decembrie 2004 de către antrepozitarii autorizați, importatorii sau distribuitorii agreați, după caz, de alcool etilic și uleiuri minerale, precum și cele deținute de autoritatea fiscală teritorială pot fi utilizate și după această dată, până la epuizare.

(4) Banderolele pentru marcarea băuturilor alcoolice, pe care nu se află inscripționată concentrația alcoolică și cantitatea nominală, aflate în stoc la data de 31 decembrie

2004 la antrepozitarii autorizați, își pierd valabilitatea după 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri și nu mai pot fi utilizate pentru marcarea. Stocul de astfel de banderole se inventariază și se predă spre distrugere Companiei Naționale „Imprimeria Națională” — S.A. până la data de 1 martie 2005. După data de 31 martie 2005, antrepozitarii autorizați pentru producție de produse accizabile supuse sistemului de marcarea pot utiliza pentru marcarea numai marcaje înseriate și numerotate, achiziționate de la Compania Națională „Imprimeria Națională” — S.A.

(5) Antrepozitarii pentru uleiuri minerale, deja autorizați la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, au obligația de a depune la Autoritatea Națională a Vămilor lista cuprinzând semifabricatele și produsele finite din nomenclatorul lor de fabricație, pentru verificare și avizare, până la data de 1 martie 2005. Listele cuprinzând semifabricatele și produsele finite din nomenclatorul de fabricație al antrepozitarilor pentru uleiuri minerale, deja autorizați la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, precum și listele noilor produse introduse în nomenclatorul de fabricație al antrepozitarilor autorizați, avizate de Autoritatea Națională a Vămilor, vor fi depuse la autoritatea fiscală competentă în termen de 10 zile de la data avizării.

Art. V. — Precizările punctului 30¹ din normele metodologice de aplicare a prevederilor titlului VII din Codul fiscal se suspendă până la data intrării în vigoare a actului normativ de modificare și completare a Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care va reglementa în mod unitar termenii de referință utilizați în activitatea de leasing. Organele vamale vor proceda la restituirea sumelor plătite în plus ca drepturi de import, pentru bunurile achiziționate de către utilizatori și vămuite la import, în baza unor contracte de leasing, după data intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 1.840/2004 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004.

Art. VI. — Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 6 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor publice,
Ionel Popescu
Ministrul administrației și internelor,
Vasile Blaga

(ANEXA Nr. 12
la normele metodologice de aplicare
a prevederilor titlului VII din Codul fiscal)

 <p>ROMÂNIA MFP MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE</p>	Notă de comandă pentru documente fiscale	
numărul		din data de

C.U.I.						
Denumire						
Județul						Cod poștal
Localitatea					Numărul	Sector
Strada					Apartamentul	
Blocul	Scara		Etajul			
Blocul	Fax					
Telefon						

Codul documentului	Cantitatea solicitată	Unitatea de măsură	Preț unitar	Valoare (lei)	TVA (lei)	Valoare totală inclusiv TVA (lei)
0		2	3	4	5	6

D.G.F.P. a județului .....
 Data aprobării comenzii .....
 Numărul documentelor aprobate .....
 Modalitatea de plată .....

.....
 (semnătura și stampila solicitantului)

.....
 (semnătura și stampila)

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

1

(ANEXA Nr.14
la normele metodologice de aplicare
a prevederilor titlului VII din Codul fiscal)

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Autoritatea fiscală teritorială

.....

**CERTIFICAT DE SCUTIRE
DE PLATA ACCIZELOR**

Se certifică prin prezenta că .....cu sediul în
.....str.....nr.....bl.....sc.....et.....ap.....
judetul/sectorul.....tel/fax..... înregistrată la registrul comertului cu
nr.....având codul unic de înregistrare ..... poate
achiziționa de la *) ..... în regim de scutire de plata
accizelor, în scopul prevăzut de Codul fiscal la art. .... alin..... lit....., următoarele produse:

- .....
- .....
- .....

la nivelul unei cantități medii anuale de ..... determinate pe baza
consumului înregistrat în evidențele contabile aferente anului anterior.

Certificatul este valabil începând cu data de .....

Conducătorul autorității fiscale,

*) se vor înscrie numele și adresa furnizorului, respectiv antrepozit fiscal expeditor,
importator sau distribuitor agreat

¹⁾ Anexa nr. 2 este reprodusă în facsimil.

Utilizat ca document administrativ de însoțire

2

- față -

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Autoritatea fiscală teritorială
 .....

CERTIFICAT DE SCUTIRE
DE PLATA ACCIZELOR

Se certifică prin prezenta că .....cu sediul în
 .....str.....nr.....bl.....sc.....et.....ap.....
 judetul/sectorul.....tel/fax..... înregistrată la registrul comerțului cu
 nr.....având codul unic de înregistrare ..... poate
 achiziționa de la *) ..... în regim de scutire de plata
 accizelor, în scopul prevăzut de Codul fiscal la art. ... alin.... lit....., următoarele produse:

- .....
- .....
- .....

la nivelul unei cantități medii anuale de ..... determinate pe baza
 consumului înregistrat în evidențele contabile aferente anului anterior.

Certificatul este valabil începând cu data de .....

Conducătorul autorității fiscale,

*) se vor înscrie numele și adresa furnizorului, respectiv antrepozit fiscal expeditor, importator sau distribuitor agreeat

3

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Autoritatea fiscală teritorială
 .....

CERTIFICAT DE SCUTIRE
DE PLATA ACCIZELOR

Se certifică prin prezența că .....cu sediul în
 .....str.....nr.....bl.....sc.....et.....ap.....
 județul/sectorul.....tel/fax..... înregistrată la registrul comerțului cu
 nr.....având codul unic de înregistrare ..... poate
 achiziționa de la *) ..... în regim de scutire de plata
 accizelor, în scopul prevăzut de Codul fiscal la art. ... alin.... lit....., următoarele produse:

- .....
- .....
- .....

la nivelul unei cantități medii anuale de ..... determinate pe baza
 consumului înregistrat în evidențele contabile aferente anului anterior.

Certificatul este valabil începând cu data de .....

Conducătorul autorității fiscale,

*) se vor înscrie numele și adresa furnizorului, respectiv antrepozit fiscal expeditor, importator sau distribuitor agreeat

1

(ANEXA Nr. 15
la normele metodologice de aplicare
a prevederilor titlului VII din Codul fiscal)

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Autoritatea fiscală teritorială
.....

AUTORIZAȚIE DE UTILIZATOR FINAL
NR. .... / (ZZ)/(LL)/(AA) .....

..... cu sediul în ..... str.
..... nr..... bl..... sc.... et.... ap.... tel/fax .....,
judetul/sectorul ....., înregistrată la registrul comerțului cu nr. ....
având codul unic de înregistrare ..... se autorizează ca utilizator final
de produse accizabile.

Aceasta autorizație permite achiziționarea de la*) .....
în regim de scutire de la plata accizelor, în scopul prevăzut de Codul fiscal la art. ... alin....
lit...., a următoarelor produse :

- .....
- .....
- .....

Autorizația este valabilă începând cu data de .....

Conducătorul autorității fiscale,

*) se vor înscrie numele și adresa furnizorului, respectiv antrepozit fiscal expeditor,
importator sau distribuitor agreeat

¹⁾ Anexa nr. 3 este reprodusă în facsimil.

Utilizat ca document administrativ de însoțire

- față -

2

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Autoritatea fiscală teritorială

.....

AUTORIZAȚIE DE UTILIZATOR FINAL
NR. .... / (ZZ)/(LL)/(AA) .....

..... cu sediul în ..... str.
 ..... nr..... bl..... sc.... et... ap..... tel/fax .....,
 județul/sectorul ....., înregistrată la registrul comerțului cu nr. ....
 având codul unic de înregistrare ..... se autorizează ca utilizator final
 de produse accizabile.

Această autorizație permite achiziționarea de la*) .....
 în regim de scutire de la plata accizelor, în scopul prevăzut de Codul fiscal la art. ... alin....
 lit....., a următoarelor produse:

- .....
- .....
- .....

Autorizația este valabilă începând cu data de .....

Conducătorul autorității fiscale,

*) se vor înscrie numele și adresa furnizorului, respectiv antrepozit fiscal expeditor, importator sau distribuitor agreat

3

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Autoritatea fiscală teritorială
 .....

AUTORIZAȚIE DE UTILIZATOR FINAL
NR. .... / (ZZ)/(LL)/(AA) .....

..... cu sediul în ..... str.
 ..... nr..... bl..... sc.... et.... ap..... tel/fax .....,
 județul/sectorul ....., înregistrată la registrul comerțului cu nr. ....
 având codul unic de înregistrare ..... se autorizează ca utilizator final
 de produse accizabile.

Această autorizație permite achiziționarea de la*) .....
 în regim de scutire de la plata accizelor, în scopul prevăzut de Codul fiscal la art. ... alin.....
 lit....., a următoarelor produse:

- .....
- .....
- .....

Autorizația este valabilă începând cu data de .....

Conducătorul autorității fiscale,

*) se vor înscrie numele și adresa furnizorului, respectiv antrepozit fiscal expeditor,
 importator sau distribuitor agreeat

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
 IBAN: RO75RNCB5101000000120001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea“ București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 224.09.71/150, fax 225.00.43, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23
 Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial“

5 948368 005198